

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

БҮГЭДЭ АРАДАЙ СОНИН

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-һээ гарана

2008
оной
июлиин
31
Четверг

№ 87
(21630)

Нажарай
һуул
шарагшан
хонин харын
29
гарагай
5

Манай сонин Россин хэблэлэй алтан жасада оруулагданхай

"МИР" АППАРАДУУД БАЙГАЛАЙ ГҮН ОЁОРҠОО БУСАБА

"Мир" гэхэн хоёр аппаратууд июлиин 29-дэ 1680 метр үлүүтэй хэмжээ гаталаад, Байгал далайн гүн оёор анха түрүүшынхидэ хүрбэ. Бурядай Президент Вячеслав Наговицын, "Метрополь" компанийн хүтэлбэрилэгшэ Михаил Слипенчук аппаратуудыг буулгахдаа хабсадаа.

Зохид тааруу уларил тогтожо, экспедициин ажал ябуулга одоошье эршэдүүлбэ. Урда үдэрын бүхэли үдэр шахуу аадар бороо замхаагүй байханаа, үглөөдэрын тэнгэри сэлмээ. Эгсэ 5 часай туршада аппаратуудыг гүн оёор руу буулгаад абахаар хараалагданхай байба.

Урид онгосо дээрээ буулгадаг хаа, энэ удаа тусхай баржанууд дээрээ аппаратууд Байгал далайн оёор руу зорибо гээд дуулга. Буулгахын урда тээ камера доторхи температура +20 градус байгаа, харин доошоо орохо бүридөө хүйтэн болохонь мэдээжэ.

Россин Герой, Гүрэнэй Дүүмэдэ «Единая Россия» гэхэн бүлэглэлэй хүтэлбэрилэгшын нэгдэхэ орлогшо А.Чилингаров, Гүрэнэй Дүүмын Байгаалие хэрэглэгшын болон оршон тойронхи хамгаалагшын талаар хорооной түрүүлэгшэ Наталья Комарова, «Единая Россия» бүлэглэлэй оршон тойронхи хамгаалагшын талаар партийна проектүүдыг залан хүтэлбэрилдэг Владимир Грачев гэгшэд урмтайнууд.

Артур Чилингаровай хэлэхээр, тэдэнэй ниидэжэ ерэхын урда тээ премьер-министр В.Путин эрдэмтэдтэй уулзажа, амжалта хүсэхэн

байна. «Шэнэ сагай эрилтэдэ харюусама оньһон хэрэгсэлнүүдээр хангагданхай түхээрлэгнүүдыг хэрэглэжэ, Байгал далай шэнжэлхэ болоһондоо ехэ баяртай байнаб. Гушан жэлэй урда тээ иишэ ерэжэ, шэнжэлгэ хэхэдэмнай, хэрэглэхэн оньһон түхээрлэгнүүднай мүнөөнхидэ хүрэхэгүй байгаа», - гэжэ А.Чилингаров нэмэжэ хэлэхэн байна.

Наталья Комаровагай хэлэхээр, Россин Федерацида Байгал далайе хамгаалха тухай хуули абтанхай, тэрэнэй ёһоор эрдэмтэд далай шадарай оршон тойронхи байгаалие хамгаалалгада тэрэниие ашагтайгаар хэрэглэхэ гэжэ оролдохо ёһотой.

Эрдэмтэд нуурай уһа шэнжэлхэ, мүн ажамидардаг амитадыень ажаглаха хүсэлтэй. Шэнэ нээлгэнүүдынь хэжэ болохо. Энэ экспедициин түрүүшын шатада аппаратууд 60 дахин нуурай оёор руу буулгагдаха юм.

"Уһан соохи тон хайнаар харагдана. Байгалай уһа сээрлэдэг хабсахайнууд ехэ олон байна", - гэжэ Бурядай Президент Байгалай гүн оёорхо бусаад, "Вести" гэхэн мэдээсэлэй телеканалда дуулга.

Буряад Республикын Правительствын мэдээсэлэй албанай материалаар Сарюна ЭРАДИНЕВА, Сэрэгма ДОНДОКОВА бэлдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н.Комарова, А.Тулохонов, А.Чилингаров.

С.ДОНДОКОВАГАЙ зураг.

БУРЯАД ВЕРТОЛЁДУУД ДЭЛХЭЙДЭ МЭДЭЭЖЭ

Улаан-Удэдэ 6-дахы уласхоорондын Ми-8 ба Ми-171 гэхэн түхэлэй вертолёдуудай эксплуатантуудай конференци үнгэрбэ.

Хэмжээ ябуулгада Чехиин, Словакиин, Монголой, Хитадай, Пакистанай, Азербайджанай, Украинин, Армениин түлөөлэгшэд хабсадаа. Тус конференцидэ «ОАО «Россин вертолёдууд» гэхэн вертолётно холдинггой хүтэлэлгэ хабсадаба. Хэмжээ ябуулгыг Буряад Республикын Президент Вячеслав Наговицын нээжэ, айшадые уулзалгын ёһоор хани халуунаар амаршалаа.

Конференци дээрэ Улаан-Удын авиационно заводто суглууддаг вертолёдуудай хайн, муу таланууд, дутуу дунданууд элирүүлэгдэжэ хэлсэгдээ. Жэшээлбэл, Словакида вертолёт ойн түймэрнүүдтэ ехэ хайнаар хэрэглэгдэнэ. Азербайджанда тэрэ хара алтанай бээрлэгдэ ехэ туһатай байна, харин хайн дүүрэн хэрэглэмжэдэ вертолёт шэнэ түхэлтэй болгохо хэрэгтэй. Энээн тухай заводой хүтэлбэрилэгшэд хайн бодожо үзэхэ болоно.

Хүршэ Монгол ороной делегадуудай ханамжаар, буряад суглуулбарийн вертолёдууд эгээл хайн.

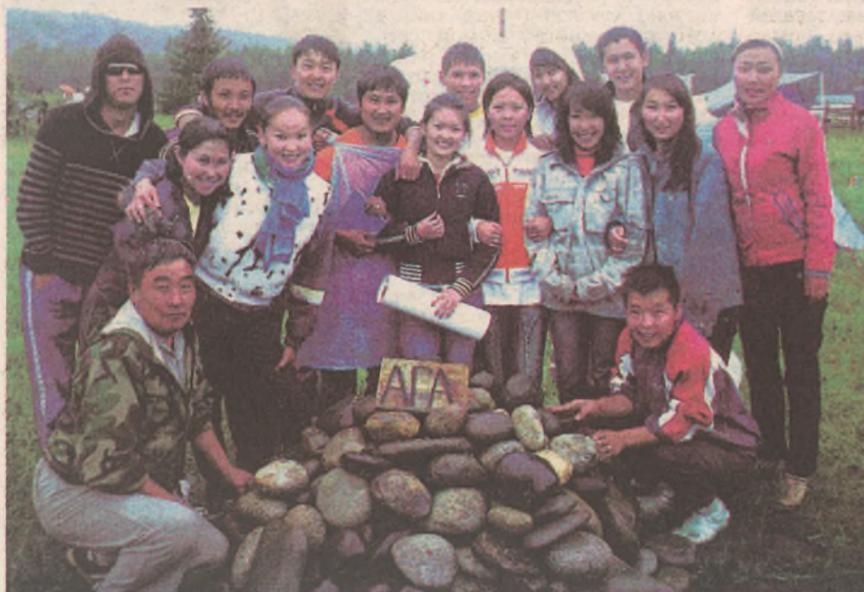
ОАО «Улаан-Удын авиационно заводой» маркетингын талаар директорэй орлогшо Цыдып Галданов предпрятиингаа хайнаар хүгжэжэ байхание тэмдэглэн, иигэжэ хэлэнэ.

Мүнөө дээрэ 2009 он болотор захилнууд бии. Нёдондо жэл 45 Ми-171 түхэлэй вертолёдуудыг бүтээн гаргабди, энэ жэл 55 вертолёт суглуулха хүсэлтэйбди.

Хэмжээ ябуулга хоёр үдэрэй туршада болоо. Хоёрдохи үдэртэ айшад ОАО «Улаан-Удын авиационно завод» хүржэ, авиашоу харахан байна.

Янжам ЖАПОВА,
Дмитрий АЛТАЕВАЙ
фото-зураг.

УЛАСХООРОНДЫН ЗАЛУУШУУЛАЙ ФЕСТИВАЛЬ - ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГТА

Арсын үнэрөөр унгар татанхай арга ехэтэй Шумааг аршаантай Түнхэнэй аймагта «Будущее за нами» гэхэн уласхоорондын залуушуулай фестиваль үнгэрөө. Тус фестиваль табадахия үнгэргэгдэжэ, залуушуулай ёһотой баярай ханндэр болобо.

Бүхыдөө энэ фестивалда Монгол, Чехи, Швеци гүрэнүүдхэ, тийхэдэ Москва, Новосибирск, Томск хотонууднаа, Красноярскын болон Забайкалийн хизаарнууднаа, Эрхүүгэй областһоо, Буряад Республикын аймагууднаа эгээл эрхим, бэйлг талаантай хүбүүд, басагад сугларһан байна.

Эгээн түрүүн тус фестиваль 2003 ондо Яруунын аймагай Эгэтын Адаг гэхэн нютагта үнгэрһэн. Жэлһээ жэлдэ энэ хайндэрэй хабсадагшад олошоржол байна. һүүлшын хоёр жэл Хурамхаанай, Хэжэнгын аймагуудта үнгэрөө.

Зүн-Мүрэн гэхэн мүрэнэй эрьдэ аргагүй гоё үргэн талмай дээрэ фестивалиин хабсадагшад палаточна городок байгуулан байна. Июлиин 24-эй үдэшэ шэнэ баригданхай сценын хажууда баяр ёһолол хүр жабхалантайгаар нээгдээ. Түнхэнэй аймагтай толгойлогшо Н.Д.Петухов, Залуушуулай политикын талаар хорооной хүтэлбэрилэгшэ Б.Х.Ангуров, залуушуулай эмхинүүдэй нэгэдэлэй президент Эрдэни Дымчиков, Түнхэнэй залуушуулай нэгэдэлэй президент Алексей Тергенов гэгшэд амаршалгын үгэнүүдыг хэлээ.

«Иймэ хэмжээ ябуулга үнгэргэгдэжэ байхандаа бүхы гансал Буряад Республикын залуушуул бэшэ, харин Россин элдэб хотонуудта хуража, ажалажа байхан манай буряад залуушуул эндэ сугларжа танилсана, нүхэсэнэ. Эндэ үнгэргэгдэхэн тренингүүд, «Түхэрээн шэрээнүүдхэ» таанар олон һонирхолтой юумэ мэдэхэт, хэрэгтэй мэдээсэлээрээ хубаалсахат», - гэжэ Б.Х.Ангуров хэлээ.

Энэ хэмжээ ябуулгын үедэ элдэб янзын олон тоото конкурснууд, тренингүүд, «Түхэрээн шэрээнүүд» үнгэрөө. Нэрлэбэл, эстрадна дуунай, уран шүлэгшэдэй, гитарна дуунай болон бусад конкурснууд эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Энээнһээ гадна «Мисс и Мистер фестиваль», «Бүхэ ба-ридаан», мүн эстафетэ үнгэргэгдэхэн байна.

«Лидерство», «Социальное проектирование», «Управление волонтерскими проектами» гэхэ мэтэ темэнүүдээр тренингүүд үнгэргэгдөө. Фестивалиин дүнгүүд дэлгэрэнгыгээр удаахи номерто үгтэхэ.

Эржена БАТОВА,
Авторай фото-зураг.

ХОРИИН АЙМАГТА ЮУН ХЭГДЭХЭБ?

Буряад Республикын Президент - Правительствын Түрүүлэгшэ В.В.Наговицын Хориин аймаг албанай хэрэгээр июлиин 23-да ошожо ерзэб. Нютагай зоной ханаа зобоонон хэдэн шухала асуудалнуудыг тэрэ шиндхэхэ болобо.

Хориин аймагта «Бүүбэй» гэхэн мяхалиг шэглэлтэй шэрүүн нооһотой шэнэ үүлтэрэй хонидыг үсхэбэрлэхэ завод байгуулын тула федеральна болон республикын бюджетүүдхээ дотациин гуримаар мүнгэ зөөрээр туһалха даабари Хүдөө ажахын министрствэдэ республикын толгойлогшо үгэбэ. «Бурятмелиоводхоз» гэхэн федеральна гүрэнэй унитарна предпряти хаян жэлнүүдтэ Доодо Голой, Байсын эбэрэй, Доодо Нугын уһалууриин түхээрлэгнүүдыг заһабарилха, нэһлэбэн шэнэлэхэ мүнгэ гүрэнэй хан жасаһаа абаха болонхой. Харин Транспортые, энергетикые болон харгын

ажахые хүгжөөлгөөр министерство Улаан-Үдэ-Романовка-Шэтэ гэхэн автомобиллин харгыг федеральна зөөридэ дамжуулжа үгэхэ хүдээлмэри эхилэнхэй. Физкультура болон спортын талаар республиканска агентствэдэ Тээгдэ тосхондо соёлой-спортивна комплекс бариха асуудал шиндхэгдэжэ байнхай. Тийхэдэ дээрэ нэрлэгдэн агентствэдэ Баян-Гол тосхондо спортзал, Хори тосхондо спортивна комплекс бариха дүүргэлгэдэ мүнгэ һомололгыг дээшлүүлэхэ асуудал шиндхэгдэжэ эхилэб. Хориин 2-дохи дунда һургуулиин байшан барилга республикын социальна-экономическа хүгжэлтын программад

оруулагданхай. 2008-2010 онуудай бүхы шатын бюджетүүдхээ энэ барилгада мүнгэн һомологдохоор түсэблэгдэнхэй. Гадна 2011 онһоо эхилжэ, 2017 он хүрэтэр аймаг түб буусада 100 һууритай хүүгэдэй комбинат бодхоолгодо гүрэнэй хан жасаһаа мүнгэн үгтэхэ юм. Гадна аймагай түбэй больницын дэргэдэ прачечна болон амбулатори бариха гэжэ түсэблэгдэнхэй. Эдэ барилгануудта гаргашалагдаха мүнгэ зөөри тоолон тодорхойлогдожо, Буряад Республикын социальна-экономическа хүгжэлтын программад оруулагданхай. Хүдөөгэй хүүгэдэй сээсэрлигүүдэй болон һургуулинуудай байшан гэрнүүдтэ залгагдажа баригданан котельнүүдыг амярлаха асуудалда Президент онсо анхаралаа хандуулаа, «2009-2011 онуудта һуралсалай эмхи зургануудай аюулагүй

байдал хангаха тухай» программын зохёон хараалагдажа байһан түлэбтэ энэ асуудал оруулагдажа, байн шиндхэгдэхэ ёһотой. Хори тосхойн Тракторвай үйлэсэдэ оршодог байшан гэрые капитална аргаар заһабарилжа дүүргэлгэдэ «Гэр байра» гэхэн республикын тусхай зорилготой программад мүнгэн хараалагдаагүй байна. Тиймэхээ Барилгын болон гэр байрын-коммунальна комплексые шэнэлэлгын министрствэдэ энэ хэрэгтэ 185-дахи федеральна хуулиин ёһоор мүнгэ һомолохо арга боломжые хаража үзэхыень Вячеслав Наговицын дурадхаа.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан. Эльвира ДАМБАЕВА оршуулба.

Буряад Республикын Президент - Правительствын Түрүүлэгшэ В.НАГОВИЦЫНАЙ түсэблэлгын зүблөөнэй дүнгүүдэ

Буряад Республикын Президентын пресс-секретарь Александр Дружининай мэдээсэлээр, түсэблэлгын зүблөөндэ Президент - Правительствын Түрүүлэгшэ Вячеслав Наговицын байгша оной январьһаа эхилжэ, зургаа һарын туршада Буряад Республикада тогтоһон социальна-экономическа байдалай шэнжэлэл хээ. Удаань Буряад Республикын Транспортые, энергетикые болон харгын ажахые хүгжөөлгөөр министрствын «Улаан-Үдэ-Турунтаево-Хурамхаан» гэхэн автомобиллин харгыг нэһлэбэн шэнэлэлгын ябаса тухай мэдээсэл шагнагдаа, тийхэдэ «Хитад-Монгол-Алтай» гэхэн автомобиллин харгы бариха проектээр ямар хүдээлмэри ябуулагдаһанб гэжэ мүн лэ энэ хэлэгдэбэ. Буряад Республикын һуралсалай болон эрдэм ухаанай министрэй уялгануудыг дүүргэгшэ, Буряад Республикын барилгын болон гэр байрын болон коммунальна комплексые шэнэлэлгын министрэй уялгануудыг дүүргэгшэ, экономикын министрэй уялгануудыг дүүргэгшэ Москва албанай хэрэгээр ошожо ерзэн дүнгүүд тухайгаа мэдээсэбэ. Гадна байгааһин нөөсөнүүдэй министрэй уялгануудыг дүүргэгшэ Ошурковын апатитова уурхайе ашагалгаар нийтын уншалгануудыг үнэргэгшэ дүнгүүд, Москва албанай хэрэгээр ошожо ерзэн дүнгүүд тухайгаа республикын толгойлогшоодо дуулаба. Харин хүн зоние социальна талаар хамгаалгын министрэй уялгануудыг дүүргэгшэ хүүгэдэй сээсэрлигүүдтэ сүлөө һууриггүй дээрэһээ ябадаггүй 1,5-һаа 3 һаа хүрэтэр хүүгэдтэй гэр бүлэнүүдтэ гүрэнэй талаһаа дэмжэлгэ үзүүлэлгээр Самарска областийн дүй дүршэл хэрэглэхэ асуудалаар энэ зүблөөндэ мэдээсэл хэбэ. Буряад Республикын соёлой министрэй уялгануудыг дүүргэгшэ Б.Н.Ельциней нэрэмжэтэ номой сангыг байгуулаха тухай мэдээсэбэ.

Буряад Республикын Барилгын болон гэр байрын-коммунальна комплексые шэнэлэлгын министрствэдэ Вячеслав Наговицын Хориин аймагай Баян-Гол нютагта спортивна зал барижа дүүргэлгээр дуралхануудыг оруулахыень болон федеральна антимонопольно албанай Буряад Республикадахи управленитэй хамта республикын гэр байрын коммунальна ажахын предпрятинуудыг тоһодолгын хэрэгсэлнүүдээр хангагшадые шалгалта үнэргэгшэ даабари үгөө.

Буряад Республикын Транспортын, энергетикын болон харгын ажахые хүгжөөлгөөр министрствэдэ харгы заһабарилгада асфальтын, онсо бетон хэрэглэлгээр Москвагай дүй дүршэл шудалхыень даалгадаба.

Вячеслав Наговицын Буряад Республикын һуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствые Территориальна хүгжэлтын хороонтой хамта республикын номой сангуудыг материальна-техническэ талаар хангалгын байдал шудалхыень, мүнөө сагай эрилтээр тэдэндэ мүнгэ һомолохо хэрэг хаража үзэхыень даалгаба.

Буряад Республикын Барилгын болон гэр байрын-коммунальна комплексые шэнэлэлгын министрство болон Буряад Республикын Зөөрин болон газарай харилсаанай министрство республика дотор дүүргэгдээгүй барилгын объектнууд тухай бүхы мэдээсэл суглуулха, хэр хуулига ёһоор тэдэ баригдананб гэхэн сэгнэлтэ үгэхэ, тэдэниие барижа дүүргэхэ гү, али худалдаха талаар дуралхануудыг оруулаха болоо.

Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрство болон Экономикын министрство социальна-экономическа хүгжэлтын программад Россин Федерациһаа мүнгэ һомололготойгоор дүрбэн эмнэлгын түбүүдэй барилга оруулаха асуудал хаража үзэхэ даабаритай болобо. Инфраструктурыг хүгжөөлгөөр Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо хадаа Барилгын болон гэр байрын-коммунальна комплексые шэнэлэлгын министрствэтэй хамта гэр байрын-коммунальна комплексые хубьяарнь шэнэлэхэ гү, али муниципальна байгуулануудай хүтэлбэридэ дамжуулан үгэлгыг хорихо тухай документ бэлдэхэ болоо.

Экономическа хүгжэлтын талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшоодо Вячеслав Наговицын ой модо бэлдэхэдэ болон болбосоруудад эмхинүүдыг томо предпрятинууд болгожо нэгдэхэхэ хэмжээнуудыг абахыень, 2009 оной январийн 1 хүрэтэр болзорто агропромышленна комплексын ашаг үрэтэй проектүүдыг дэмжэхэ гурим баталхыень, республикын муниципальна байгуулануудай толгойлогшонортой һуралсал үнэргэгшыень даалгаба.

Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрствэдэ болон Улаан-Үдэ хотын захиргаанда эмшэдэй зууршалан саарһануудар эрхэтэдэй бэе тамираа шалгуулаха, түлбэри абалгыг болоулаха хэмжээ абаха даабаритай болоо.

Буряад Республикын һуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствэдэ 2007-2008 онуудай һуралсалай жэлэй дүнгүүдээр багшанарай ажалай салин түлэлгын шэнжэлэл хээ, ажалай салин түлэлгын шэнэ гурим нэбтэрүүлгын урда тээхи болон нэбтэрүүлгынэй һүүдэхэи директорнуудэй ажалай салингыг болон дунда зэргын ажалай салин сасуулжа хараа, мэдээсэхэ ба һургуулиин директорнуудыг менедаментын эхи үндэһэнүүдыг шудалха һургуули үнэргэгшыень даалгаба.

Удаан-Үдэ хотын захиргаан депутадуудай городской Советтэ 2009 оной январийн 1-һээ мори унаатай муниципальна милицие байгуулаха тухай дуралдал оруулаха болоо.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан. Эльвира ДАМБАЕВА хэблэлдэ бэлдэбэ.

Улаан-Үдэ хотын һонин

ХҮҮГЭДЭЙ ТАЛМАЙНУУД ШЭНЭЛЭГДЭЭ

Улаан-Үдэ хото соохи гэрнүүдэй газраахи талмай, харгыннуудай заһабарилга түлэг дундаа. Энэ үйлэ хэрэгүүдтэ республикын бюджетдэ 57 миллион түхэриг һомологдоо, тийн гэрнүүдэй хажуудахи асфальт шэнэлэн хушахын тула республика 100 миллион түхэриг һомолоһон байна.

Хотын гэрнүүдэй газраахи хүүгэдэй талмайнуудай шэг шарай һайжараа, шэнэлэгдэ. Олонхи ушарта хотын ажаһуугшад өөһэдөө аша туһаа оруулаа: мүнгэ суглуулһан байна.

Борсоева 13, 15, Ранжурова, 12 гэрнүүдэй хүүгэдэй талмайнууд шэнэлэгдэн баригдаа. Терешковагай, 2 гэрэй тус талмай нёдондо жэл баригдажа тушаагдаһан байна. Эндэхэ зон зунай халуунда гэрэйнгээ хажуудахи фонганай хажууда һууха аргатай болонхой. Тус талмай барилгада 490 мянган түхэриг гаргашалагдаа: 200 мянган түхэригөөр хотын бюджет туһалаа, 290 мянган түхэриг гэрэй ажаһуугшад өөһэдөө суглуулһан байна.

Солнечная 8, 10 гэхэн гэрнүүдэй хажууда хоохон тала байгша хэн, мүнөө энэ хүүгэдэй талмай баригдаа.

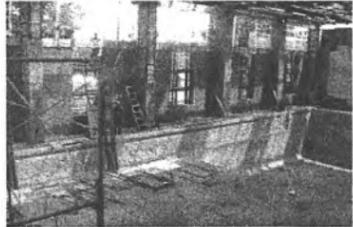
Октябрьска район соо хүүгэдэй 45 талмай жэлэй туршада шэнэлэгдэхэ, үшөө 44-нь ерэхэ жэлэй түсэбтэ оруулагданхай.

Железнодорожно районной 24 дворнууд заһабарилгадаа.

ООО «Эталон-С» гэжэ предпрятиин директор Сергей Супоня иимэ үгэнүүдээр зондо хандана:

«Үдэртөө хүүгэдэй талмай дээрэ үхибүүд наадана, үдэш багаар томошуудай энэ сугларжа, архи ууха ушарнуудынь олон болонхой. Хотын ажаһуугшад, гэртээ зохидоор, гамтайгаар хандажа һурыгт.

Загорск посёлогтохи «Юбилейный» бассейн нэһлэбэн шэнэлэгдэ хаагданхай. Тийн бассейнэдэ шэнэ түхэлэй хэрэгсэл Германиһаа худалдан абтагдаа.

БАССЕЙН НЭЭГДЭХЭ

Энэ жэл бассейнэй баригдаһаар 35 жэл үнгэрөө. Баяр ёһолодо дашарамдуулан, хотын засагайхид тэрэниие шэнэлэхэ гэжэ шиндхэхэри гаргаа. Майн 10-да бассейн нэһлэбэн шэнэлэгдэ хаагдаа. Мүнөө дээрээ ажал хүдээлмэри ябуулахын тула 11 миллион түхэриг һомолодонхой, тийн бүхыдөө үшөө 60 миллион дуталдана. Тэрэнэй 21 миллион түхэригын шэнэ хэрэгсэлдэ хэрэгтэй.

Бассейнэй ариг сэбэр байхын тула хотын захиргаан робот-машина абажа үгэхэ юм. Бассейнэй нээгдэхэлээр, 2-тойһоо эхилээд, 70 һаа хүрэтэр зон ишээ ержэ, бээе порихо, тамарха аргатай байха. Акваторикын болон аэробикын бүлэгүүд нээгдэхээр хараалагдана.

Янжама ЖАПОВА. Улаан-Үдэ захиргаанай албанай мэдээсэлэй таһагай мэдээсэлээр бэлдэбэ. Авторай фото.

Хүүгэдэй уншалгын жэл ШЭНЭ НОМУУД ХЭРЭГТЭЙ

2008 он Росси дотор Гэр бүлын жэл гээд тэмдэглэгдэнэ. Тийн Буряад Республикын Үндэһэтэнэй номой сан энэ жэл хүүгэдэй уншалгын тэмдэг доро үнгэрнэ. Уншагшадай анхаралда манай корреспондентын Мухар-Шэбэрэй номой сангай директор Л.С.САЙФУТДИНОВАТАЙ хөөрэлдөөн.

- Любовь Семёновна, аймаг номой сангайхид ямар гол зорилгонуудыг урда табина гэшэб?

- Хүүгэдэй уншалгын жэлэй гол зорилгонууд хадаа: засагай зургануудай уншагдаа, номдо анхарал хандуулаха, гэр бүлын уншалгын ёһо заншал байгуулаха, үхибүүдэй зохёохы талаан бэлигыг хүгжөөлгэ, номой сангуудай материальна-техническэ бааза шэнэлэгдэ болон бусад.

- Энэ талаар ямар ажал хэгдэнхэйб?

- Аймагай зорилгото комплексно программа бэлдүүлэгдэнэ байна. Номой сангуудай материальна-техническэ бааза шэнэлэгдэ, номой сан хүүгэдэй литератураар хангагдаа.

Тус программа бэлдүүлгын түсэб үргэнөөр хараалагдана. Энэ гэхэдэ, аймагай литературно-хүгжэмэй һайндэрнүүд, хүүгэдэй уншалгын декаданууд, шүлэгүүдэй конкурснууд, зунай номой сангуудай болон талмайнуудай нээлгэ. Хүүгэдтэй ажалладаг номой сангай мэргэжэлтэд үхибүүдэй һайн литература уншажа байхын тула арга шадалаараа оролдон. Уншалга үхибүүдэй һандаа гүнзгыг урда шанар оруула. Ном уншаха дуратай үхи-

бүүд, һуралсадаашы бэрхэ, табигданан асуудалда түргөөр зүб шиндхэхэри оложо шадха, һайн хэлэлгэтэй. Мүн тийхэдэ аймаг доторто хүүгэдэй номой марафон үнгэрөө. Хэмжээ ябуулагда аймаг доторхи хүдөөгэй номой сангууд хабаадаа. Иимэ номой һайндэрнүүдэй үнэргэлгэдэ һууриин газарнуудай гулаванар, һургуулиин, хүгжэмэй һургуулиин багшанар, нийтын эмхинүүд, «Земля мухоршибирская» гэжэ сонинной редакци, нютагай телевидени аша туһаа оруулаа.

- Любовь Семёновна, гол түлэб тус программын бэлдүүлгын туршада шэнэ хараа бодолнууд танда түрээб гү?

- Мухар-Шэбэр тосхон дээрхи «Онтохон», «Мүшэхэн» гэжэ хүүгэдэй сээсэрлигүүдэй дэргэдэ хүүгэдэй уншалгыг хамгаалгын түбүүд нээгдэ. Тус сээсэрлигүүдыг даагшанар В.Г.Красинская, О.Б.Тимофеева энэ үүсхэл дэмжэн абаа.

Мүн тийхэдэ Үндэһэтэнэй түбэй номой сангай директор И.Х.Бальхаева «Онтохон» сээсэрлигтэ номуудаар, дискүүдээр туһалаа.

- Ямаршы хэрэг шиндхэгдээгүй асуудалгүйгөөр үнгэрэдггүй...

- Номой жасая хүүгэдэй литератураар олон болгоохо гэхэн һанал бии. Мүнөө сагай уншагшадта, залуу һүрэгтэндэ шэнэ авторнуудай номууд ехэ хэрэгтэй. Тийн энэ шиндхэгдээгүй асуудал мүнгэнэй һомолого хэрэгтэй. Номой сангуудай материальна-техническэ бааза, интерьер тон тулюур, хуушаранхай. Һанаад үзэхэдэ, үхибүүд һаруула, гоё номой сан ержэ, ном уншаа, наадаашы абаха аргатай байха ёһотой. Ерээдүйдэ манай һанал зорилгонууд бэлдүүлэгдэхэ юм бэшэ гү даа. Аймаг дотор Хүүгэдэй уншалгын жэл үргэлжэлһөөр. Олон һонирхолтой хэмжээ ябуулануудай үнэргэлгэ түсэблэнхэйбди.

Янжама ЖАПОВА. Авторай фото.

ҮНЭТЭ САГАА ДЭМЫ ҺАЛГААХАГҮЙН ТУЛА

Дэлгүүрэй харилсаанай хүгжэжэ байгаа сагта эрилтэ ехэтэй газарнуудта оошор байха ёһогүй гэжэ ханахаар. Гэбэшье республикын поликлиникэнүүдтэ талоной хойноһоо, удаань врачта орохын түлөө оошорто зогсохо хэрэг гарана. Тиигэжэ үнэтэ сагаа дэмы бараха ушар нилээд дэлгэрэнги гээд мэдээжэ. "Илан-гаяа Томск хотодо түлбэритөөр эмшэниие гэртээ дуудаад, анализа тушаажархиха хэрэг нэбтэрүүлэгдэнхэй, - гээд, Буряадай Президент дуулгаба. - Иимэрхүү шэнэлтэнүүдые оруулаха саг ерээ. Жэшээлхэдэ, пенсионно жасада хэгдэһэн хубилалтануудай ашаар тэндэ оошор огто байдаггүй. Республикада аяар 240 мянган пенсионер тоологдоно бшуу, пенсионно жасада хүн бүхэндэ

хүндэтэйгөөр хандадаг байна". Улаан-Үдын мэрэй орлогшо Михаил Янай хэлэхээр, эмшэлгын газарнуудта ушардаг иимэ бэрхшээлтэй байдал гол түлэб материально-техническэ дуталдалгаа, эмшэнэрэй үсөөнөө болон эмхидхэлгын олон тоото асуудалуудһаа дуудыдана. Тиихэдэ хотын поликлиникэнүүд хүн зоние олоор даан абаха аргагүй. Буряадай Президентын ханамжаар, бүгэдэ зоние нэгэ байшан соо суглуулаад, оошор бурдүүлхэнэй хэрэггүй. Тиимэхээ

эмшэнэр дүрбэн сменэ хүдэлхэ, мүн үбшэнтэнэй гэртэнэ ябажа эмшэлхэ гэхэ мэтые нэбтэрүүлбэл, зүйтэй. Бүхыдөө улад зоной 85 процент хубинь участково эмшэндэ хандаха ёһотой, харин 15 процент хубинь лэ тусгаар мэргэжэлэй эмшэндэ. Тон урид хүнние участково эмшэн хараад, үбшэниенэ элирүүлээд, аргалха шадалгүй хаа, тусгаар мэргэжэлэй эмшэндэ эльгээхэ байгаа. Харин мүнөө олонхи зон өөһэдэ үбшэн өөрөө элирүүлээд, тусгаар мэргэжэлэй эмшэнэртэ хандана. Тиимэхээ участково

врачнуудай салин хоёр дахин нэмэгдэбэшье, тэдэн урданайхидаал үлүү юумэ хэнгүй. Эхэнэрнүүдэй консультативна советэй нэгэн шийдхэбэрээр эмшэлгын эмхинүүдтэ менеджэрнүүд хэрэгтэй болоо, юуб гэхэдэ, эмшэн бүхэн бэрхэ эмхидхэгшэ бэшэ бшуу.

Тарбагатайн аймагай эмшэлгын газарнууд тухай элидхэл муниципальна байгуулгын толгойлогшо Михаил Михалев хэбэ. Аймагта нэгэ поликлиникэ, стационар, гурбан амбулатори, 15 фельдшерскэ пунктууд эмшэлгын туһаламжа үзүүлнэ. Аймагай түб больница хэлбэн шэнэлэгдэхээр болонхой, эмшэдшье дуталдана.

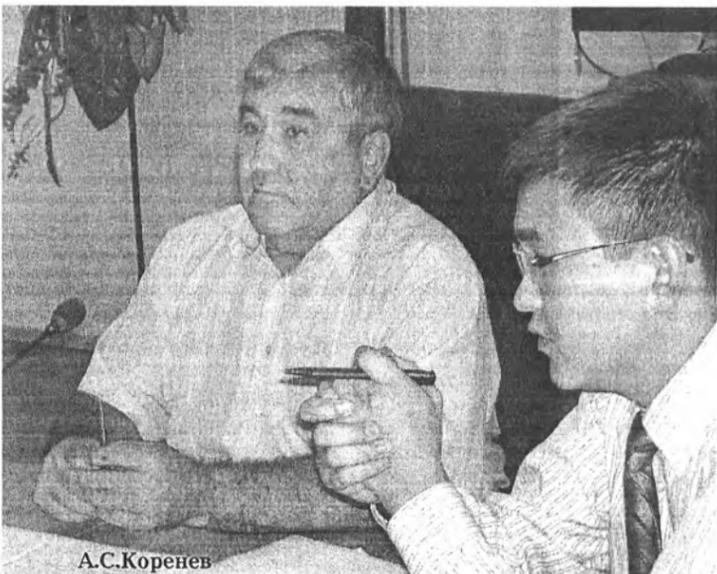
"Ивалгын аймаг" гэхэн муниципальна байгуулгын гулваагай орлогшо Виталий Андреевэй хэлэхээр, аймагай эмшэлгын газарнуудта оошор ехээр үзэгдэнхэй. Аймагай түб больницын байшан халан хандаранхай - шэнэ байшан барихаар болонхой. Иимэ бэрхшээлтэй байдалгаа гарахын тулада Буряадай Президент үбшэнтэнэй гэртэнэ ошожо эмшэлхээр тусхай амбулаторинуудые болон үбшэн элирүүлгын түбүүдые байгуулые дурадхана.

Поликлиникын регистратурада буудаг зоние бэлдэхэ хэрэгтэй, - гэжэ "Россин улаан хэрээһэн" гэхэн олонийтэй эмхин турүүлэгшэ Вера Балданова хэлэбэ. "Эмшэлгэдэ шэнэлтэнүүдые оруулаха хэрэгтэ манай хуулинууд хаад ушаруула", - гээд, советэй гэшүүн Раиса Пшеничникова ханамжаа хэлэбэ.

ЗАГАНА ОЛЗОБОРИЛГЫЕ ЯАЖА ГУРИМШУУЛХАБ?

Байгша ондо Байгалай омоли загана августын 1 хүрэтэр агнаха тухай зүбшөөл баталагдан байгаа. Харин Кабанскын аймагай загана агнагшад энэ болзор соо түсэбөө дүүргэжэ үрдихгүй нэн тула, агналгаяа августын 15 хүрэтэр үргэлжэлүүлхэ дуратай

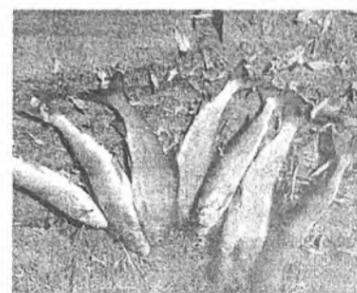

А.С.Корнев

байханаа засаг зургаанда мэдүүлхэн байна. Энэ ушараар Буряад Республикын Арадай Хуралай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар тусхай зүблөөн үнгэрбэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Экономическа политикин, байгааалин, нөөсэ баялиг ашагалгын болон оршон тойронхине аршалан хамгаалгын хорооной турүүлэгшын орлогшо Анастасий Корневой тэмдэглэхээр, жэл бүри агналгын болзор утадажал байбалнай, гушаад жэлэй үнгэрхэнэй удаа омоли загана үгы шахуу болохо бшуу. "Эрдэмтэдэй болон "Байкал-рыбвод" гэхэн Управлений шийдхэбэрээр загана агнагшад хандалгада харюу үгэхэбди, - гээд, агналгада зүбшөөл үгэдэг Управлений дарга Сергей Палубис зүблөөн дээрэ үгэ абахадаа хэлэбэ. - Гэбэшье шэнжэлгэ ябуудад "Востсибрыбцентр" бүлгэм агналга үргэлжэлүүлхые буруушаан бэшгэ эльгээгээ хаань, Буряад Республикын Хүдөө ажачын болон эдэ хоолой министерство агналгын болзор үргэлжэлүүлхэ тухай асуудал хаража

үзэхыень дурадхана байна". "Востсибрыбцентр" бүлгэм хадаа Байгалай нөөсэ баялиг шэнжэлдэг республикын ори ганса эмхи болоно. Тус эмхин турүүлэгшэ Сергей Подрезовэй хэлэхээр, дааж ябаа бүлгэмьнь нуур дотор амидардаг загананай хэмжээ 1976 онһоо хойшоо сэгнэнэ. Нэгэ үедэ Байгалай загана агналга хуулигаар хоригдоһон аад, удаань зүбшөөгдэжэ эхилээ бэлэй. Гэбэшье хүүлдэ мүн лэ хоригдожо захалаа хааб даа. Тиибэшье мүнөө болотор хуулига ёһоор загана агналга зүбшөөхэ хэрэг хэгдээгүй үлэнхэй, агналгын нэгэ дүрим байгуулагдаагүй зандаа. Энэ дуталдалгаа боложо, агналгын болзор тухай бэрхшээл гарана гэхэн нэгэ ханамжада зүблөөндэ хабаадагшад ерэнэн байна. "Илан-

гаяа Федеральна хуулин ёһоор, түрһөөс хаяха үедэнэ омоли загана агналга хорюултай. Харин үнгэрхэн лэ жэл загана агналгы хуулигаар зүбшөөхэ ябадал хэгдэжэ эхилээ. Тиибэшье аяар 800 миллион түрһээ завод алдаа", - гээд, Сергей Подрезов хэлэбэ. Тиимэхээ загана агналгы буруушаан байна. Гэбэшье агналгын нэгэ дүрим байгуулахаар саг тудад байна гэжэ энэ хэлсээн гэршэлэбэ бшуу.

Сарюна ЭРДЫНЕЕВА бэлдэбэ. Авторай болон Р.Н. БАЗАРОВАЙ фото-зурагууд.

ХАРГЫ БАРИЛГЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ТУХАЙ

Буряадай Президент Вячеслав Наговицын БАМ шадарай нютагуудаар ябажа ерээ. Тэрээнхээ гадуур Россин Федерацийн транспортн министр Игорь Ливитинтэй золгожо хөөрлэдэн байна. Энэ хүн гэрэ үеэр Зүүн Сибирийн түмэр харгы дамжан түбхинэнэ нютагуудай ажабайдалтай танилсажа ябанан байна.

Нүүдэй жэлнүүдтэ манай гүрэнэй хүтэлбэрлэгшэд Байгал-Амарай түмэр зам шадархи ашагта малтамалнуудай уурхайнуудые ашагалгада ехэ анхрал табидаг болонхой. Хойто-Байгалай аймагта кварц шулуунай уурхай, тиэхэдэ Холодининско полиметаллнуудай уурхайнуудые ашаглаха хэрэгтэй болоод байна. Тэрэнэй удаа Озернын ашагта малтамалнуудые баяжуулгын комбинат хүдэлгэдэг болгохо хэрэгтэй. Энээнхээ гадна акционернэ «Хиагда» гэхэн бүлгэмэй промышленна предприягти түхээржэ, жэлдээ нэгэ мянган тонно тү-

мэр олзоборилхо хараа түсэб бии. Эдэ уурхайнуудые ашагалганаа жэлдээ 5 миллиард шахуу түхэриг ашаг олзо оруулагдахаар багсаамжалагдана.

Зүгөөр байгааалин баялигуудай хэр элбэгшье хаа, тэдэниие олзоборилхын тула найн харгынүүд хэрэгтэй. Тиимэхээ «Улаан-Үдэ-Романовка-Багдарин» гэхэн харгые найнаар занбарилха, Таксимо-Витим-Эрхүү гэхэн шэнэ харгы түхээржэ шухала болоод байна. Тиихын тула тайгын мурэн Витим дээгүүр томо найн хүүргэ бариха хэрэгтэй. Мүнөө дээрээ Романовкаһаа Багдарин хүрэтэр ошоһон

региональна удхатай автомобилин харгы Баунтын аймагай нютагуудые бүхы республикатай холбожо байна. БАМ-ые Транссибтай холбоһон түмэр харгы бариха асуудал хурсаар табигдана. Энэ барилга хадаа түмэр харгын транспортые хүгжөөхөнөө гадна байгааалин нөөсөнүүдээр баян дайдые ажачын талаар ашагалгада республикын ажабуушадай олон социальна асуудалуудые шийдхэлгэдэ туһалха байна.

Зүгөөр эдэ бүхы асуудалуудые шийдхэхын тула федеральна түбһөө туһаламжа хэрэгтэй. Ушар тиимэхээ Буряадай Президент Россин Федерацийн Транспортн министерствын хүтэлбэрлэгшые Новоильинский-Озерный-Шэнэ-Уоян гэхэн түмэр харгын барилгые,

тиихэдэ Улаан-Үдэ-Романовка-Багдарин-Таксимо-Витим-Эрхүү гэхэн автомобильн харгые, Витим мурэн дээгүүр баригдаха хүүргые «Россин транспортна халбарие хүгжөөлгэ» гэхэн федеральна тусхай зорилготой программада оруулыень гуйба. Алас Дурна зүгтэ болон Сибирьтэ газарай гүн баялигуудые ашагалгые хүгжөөхэ бүхы проектнүүдые бэлүүлхэ хэрэгээр Россин Правительство ехэ хонирхоно гэжэ хэлээд, дээрэ табигданан асуудалуудые шийдхэлгэдэ туһалха гэжэ манай Президентые тэрэ найдүүлба.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэлбэлэй албан.

Какой должна быть ЭТИКА будущего?

15 августа в Культурно-досуговом центре ВСГУ начнет свою работу Международный Байкальский Философский Форум на тему: "Этика будущего: аксиология устойчивого развития". Форум поддержан Российским гуманитарным научным фондом и Министерством образования и науки РБ.

Ниже публикуется интервью нашего корреспондента с председателем оргкомитета Форума, директором Института устойчивого развития, заведующим кафедрой философии ВСГУ, академиком РАН и РЭА, профессором МАНТАТОВЫМ В. В.

- В связи с проблемой устойчивого развития говорят и пишут об экологической безопасности, о равновесной (сбалансированной) экономике. Судя по названию вашего Форума, устойчивое развитие предстает как нравственная проблема. Вячеслав Владимирович, чем вызван такой поворот дискурса?

- Мы живем в эпоху человеческого волюнтаризма. Человечество, благодаря созданной им Мегамашине, способно на все, в том числе и на уничтожение мира живой природы. Возникает проблема спасения человека и природы. Одно из наиболее оптимальных решений этой проблемы предлагает концепция устойчивого развития.

В средствах массовой информации очень часто представляют устойчивое развитие как экономический рост с учетом экологических ограничений. Это очень ограниченное и очень узкое понимание устойчивого развития. В такой интерпретации концепция устойчивого развития является "опасным заблуждением человечества", по мнению выдающегося ученого современности Моисеева Н.Н. Требование устойчивого развития есть требование смены цивилизаций, неустанно доказывал он. Современная техногенная цивилизация в ее агрессивной-потребительской и рыночно-капиталистической форме не может продолжительно существовать на планете, так как она разрушает природное равновесие и моральные устои общества. Новый тип цивилизации, считал Н.Н. Моисеев, должен быть основан на принципах ноосферного социализма, выдвинутых В.И. Вернадским. Но для перехода к новой духовной цивилизации необходимо нравственное преобразование человека и человечества. Осмыслению и развитию этих идей Н.Н. Моисеева посвящена моя научная монография "Революция в ценностях: философские перспективы цивилизационного развития" (в соавторстве с Л.Б. Мантатовой).

На наш взгляд, главным условием устойчивого развития мира является создание нравственной системы управления всей человеческой деятельностью, опирающейся на стратегию мудрости. В связи с этим исключительную актуальность приобретают слова древнегреческого мыслителя Платона: "Философы должны править обществом или правители должны стать философами". Эти же мысли развивали и основоположники теории ноосферы В.С. Вернадский и Тейяр де Шарден. По их мнению, самой страшной перспективой является то, что эволюцией человеческого рода будет управлять люди, лишенные дара высокой нравственности и системно-научного мышления.

- Почему Вы выбрали для Форума этическую проблематику? Что для вас значит нравственность?

- То, что этике не уделялось в нашей стране должного внимания - это факт. В советское время в соответствии с идеологией экономического материализма все внимание общества было сосредоточено на расширении материального производства. В постсоветское время (но уже в со-

ответствии с идеологией вульгарного либерализма) на первый план вышли вопросы экономической свободы, прежде всего свободы личного обогащения. Если в советское время все же признавалась этика "общего дела", то постсоветское время характеризуется отрицанием всякой морали, всякой этики. Но там, где нет этических ограничителей и запретов, наступает время беспредела. Не нами сказано: нравственность является базисом, фундаментом, основой общественного бытия, всех социальных отношений. Без нравственной основы бессмысленны понятия свободы, демократии, права, богатства, устойчивого развития и т.д.

Как известно, происхождение человеческого рода связано с появлением этических запретов типа "не убий", "не воруй", с утверждением коллективной морали. Поэтому отрицание этики неминуемо ведет к вырождению человеческого рода, к антропологической катастрофе. В этом мы убедились на примере постсоветского общества периода "дикого капитализма", когда процесс обезчеловечивания охватил весь социум: и верхи, и низы, и богатых, и бедных.

Под напором внешних обстоятельств индивид часто теряет человеческие качества. Быть человеком - это постоянное нравственное усилие, это непрерывная работа духа. Величие и достоинство человека определяется мерой нравственного и духовного возвышения его потребностей и интересов. Слово "человек" в древних языках означает: "земное существо, смотрящее вверх". Немецкий философ Кант говорил: "Две вещи не перестают меня удивлять и восхищать: звездное небо надо мной и нравственный закон во мне". В этом же духе высказывался и русский писатель Ф.М. Достоевский. Перефразируя Достоевского, можно сказать, что нравственный закон (понятый и принятый как закон устойчивого развития мира) спасет нас. Мир начинается в душе каждого человека. В человеке - все начала и все концы, ибо человек - это "космический центр бытия".

- Как бы Вы охарактеризовали наше время, современное общество с точки зрения философской этики?

- Наше время - это время, лишенное общего метафизического (философского) смысла, - время, ориентированное на индивидуализированные чувственно-материальные ценности (деньги, богатство, власть, секс, "красивая жизнь" и т.д.). Раньше говорили: "Человек есть разумное существо и божественное создание". Теперь говорят: "Человек есть то, что может купить и потреблять". В индивидуализированном обществе потребления этика Общего Смысла заменена эстетикой чувственности ("самоочарования"). Не случайно на сцене публичной жизни фигурируют сегодня самовлюбленные поп-звезды и политики - шоумены, артисты и девицы легкого поведения и т.д.

Культ эгоцентричного индивидуализма с его эстетикой "самоочарования" является феноменом противоположным и античеловечным. Человек по своей экзистенциальной сущности есть существо

самопревосходящее, трансцендирующее, то есть существо, нуждающееся в Общем Смысле, "существо ради Другого" (Аристотель). Но ради какого Другого, какого Смысла живет Человек - все это определяется нравственной философией.

Философская этика должна, во-первых, определить Общий Смысл человеческого бытия; во-вторых, помочь каждому человеку определить свою жизненную стратегию, найти свой личностный смысл бытия. Необходимо возродить трансцендентные ценности духовного бытия, как Истина, Добро и Красота. Эти и другие вопросы будут в центре внимания участников философского форума.

- Возникает вопрос: "Что делать?" Чем заменить общество потребления? Мы же все прагматики-материалисты!

- Речь не идет о том, чтобы отказаться от тех материальных благ, которые представляет нам общество потребления. Но мы должны понимать, что общество потребления не имеет будущего, что это тупиковый путь общественного развития. Трагическая ограниченность общества потребления состоит в том, что оно поощряет низменные чувства и страсти человеческой природы, как стяжательство, зависть, эгоизм и т.д., и в то же время подавляет стремление к "высоким материям", к духовным вершинам. Однако выясняется, что человеку, имеющему духовное пассионарное начало, не дано удержаться в плоскости утилитарного прагматизма: если нет дороги к Храму, он вступает на темный путь. Поэтому оборотной стороной общества потребления являются терроризм, преступность, наркомания, алкоголизм и т.д.

Для нас, россиян, опасной перспективой является то, что потребительство может захватить весь мир человека, стать единственным смыслом жизни. Это неминуемо и это неизбежно, если люди потеряют веру в Бога, веру в идеалы, забудут о высоком духовном предназначении человека. Бездуховный (т.е. метафизически бездомный) индивид вынужден компенсировать свою экзистенциальную недостаточность агрессивным потребительством.

Разрешите процитировать Л.Н. Толстого: "Идеал - это путеводная звезда. Без нее нет твердого направления, а нет направления - нет жизни". Практика современного российского общества подтверждает эти прозрения великого мыслителя. "Мы еще не выбравшись из омут бедности, - пишет Председатель Совета Федерации РФ Сергей Миронов, - уже всю проходим испытание агрессивным засильем потребительской масс-культуры. Бездуховность и безнравственность расплодятся по телеэкранам, страницам газет и журналов, книжным полкам. Россиян из всех сил пытаются убедить, что смысл жизни не где-то там, в загадочных высях или глубинах души, а в навороченных тачках, красивых шмотках, пепси-коле, пиве, сникерсах, в развлечениях и удовольствиях. Как противостоять этому?"

Прежде всего, необходимо возродить идеал нравственного общества, выдвину-

тый русскими философами Л.Н.Толстым, В.С.Соловьевым, С.Н. Булгаковым и др. Необходимо осознание абсолютности (божественного характера) нравственного закона. Далее следует убедить общество в неизбежности ненасильственной нравственной революции. К выработке новых ценностных ориентиров и нравственных императивов следует подходить как к экзистенциальной проблеме и политической задаче.

Наша позиция такова. Реальной альтернативой навязываемому нам обществу потребления является нравственное общество, которое имеет глубокие корни в этнокультурных и экологических традициях народов России. Россияне всегда отличались умеренностью и скромностью в своих притязаниях, бережливостью и аскетизмом, обостренным чувством справедливости и сострадания, соборностью сознания и общинным укладом жизни.

- Какой должна быть, на ваш взгляд, этика будущего?

- Этику будущего я представляю как синтез науки и религии. Научные системы этики холодно рационалистичны, безжизненно величественны; они все объясняют, но не согревают душу человека. Этика будущего должна стать "живой этикой", возбуждающей сочувствие, милосердие и сострадание. Для этого она должна вобрать в себя духовное наследие всех мировых религий. Словом, этика будущего - это этика планетарного альтруизма, имеющая как научное, так и религиозное обоснование.

Этика будущего - это ноосферная этика, основанная на признании роли духовных сил в процессе космической эволюции. Она утверждает исторический оптимизм и веру в духовный прогресс, исходя из научных данных. В.И. Вернадский справедливо полагал, что ноосфера, вырастающая из науки и нравственности, не может приводить к результатам, противоречащим космической эволюции. Согласно теории ноосферы, прогресс космической эволюции - это процесс возрастания сознания и формирования "сверхсознания" (Тейяр де Шарден).

Этика будущего должна принять форму научной религии, утверждающей космичность человеческого духа как приближенность его к Богу (Н.А. Бердяев). В научной религии понятие бессмертия человека тесно связано с понятием космоса. Здесь человек соединяется со вселенной, антропологизм - с космизмом. Космический смысл обретает и золотое правило этики: "Поступай так, чтобы глядя тебя раскрылась вечная жизнь и чтобы от тебя излучалась энергия вечной жизни на всё творение" (К.Э. Циолковский). Следует заметить, что это правило этики является также императивом устойчивого развития. Нравственный смысл устойчивого развития состоит в поддержании вечной жизни на Земле и в Космосе, в обеспечении бессмертия человека и человеческого рода.

Беседу вела Галина ДАШЕЕВА.
НА СНИМКЕ: В.В.Мантатов с генеральным директором ЮНЕСКО К.Мацуура.

ЖАРГАЛМА ЦЫРЕНОВА – ДЭЛХЭЙН ЧЕМПИОН

Эхэнэрнүүдэй дунда сүлөөтэ барилдаагаар оюутай дунда дэлхэйн чемпионатта манай буряад басаган Жаргалма Цыренова аргагүй ехэ амжалта туйлаба. Тэрэ 59 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэ чемпиной нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

- Оюутайдай дунда мурьсөөн Грецидэ болоо. Финальна уулзалгада ехэшүүлэй дунда дэлхэйн чемпион болон Грециин тамиршаниие шүүгээб,- гээд, Жаргалма Цыренова хөөрэнэ.

Жаргалма хадаа Баргажанай аймагһаа уг гарбалтай юм. Тэрэ 10 үхибүүдэй одхон басаганиинь болоно.

Мүнөө Очир Бухаевич ба Валентина Будаевна Цыреновтэнэй гэр бүлэдэ спортын гурбан мастер тоологдоно. Харин Жаргалма энэ амжалтын удаа уласхоорондын классай спортын мастер боложо шадаа.

Иимэ ехэ бэлэг Жаргалма эждээ зорюулаа. Валентина Будаевна хая 55 наһанайнгаа ойн баяр тэмдэглээ.

Борис БАЛДАНОВ.

АВТОРАЙ ФОТО-ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Цыденжап Гулгенов, Жаргалма, Батор, Очир Бухаевич Цыреновтэн (зүүн гарһаа).

Хүүгэдэй зунай амаралта

НОРИЛГО ГАРАА, ҺАЙНААР АМАРАА

Спортдо дуратай хүбүүд, басагад бээ хорилго хэжэ эхилхэн хүүгэд орон доторнай олон бшуу. Тэдэнэй бэе тамир найжаруулгада зунай хаһа тон таатай. Тиймэнэ спортын элүүржүүлгын лагерьнууд амжалттайгаар хүдэлнэ гэшэ. Тэрэ тоодо Байгал далайн эрьедэ оршоһон «Энхалук» гэнэн лагерь нэрлэхэ хэрэгтэй. Буряад Республикын хуралсалал болон эрдэм ухаанай министрствын республиканска тусхай спортын хүүгэдэй олимпийн халаанай хургуули тус лагерьин түлөө харюусалгатай юм.

Зунай амаралтын түрүүшын халаанда 150 гаран хүбүүд, басагад амараа, элүүржүүлэгдээ. Булта гэдэ таэквондоогоор бээ хорилдог хүүгэд юм. Тэдэнэй хүмүүжүүлэгшэнүүдээр тренернүүд болон таэквондогой аха нүхэд хүдэлөө. Таэквондогой федерацийн ахамд тренер Эрдэни Дашиевич Жамбалов тус лагерьин директорээр томилогдонинь гайхалгүй. Юуб гэхэдэ, Эрдэни Дашиевич хоригшын ажалда 10 гаран жэл хүдэлнэ, хүүгэдэй психолог ямаршые багшаһаа үлүү мэдэхэ болонхой.

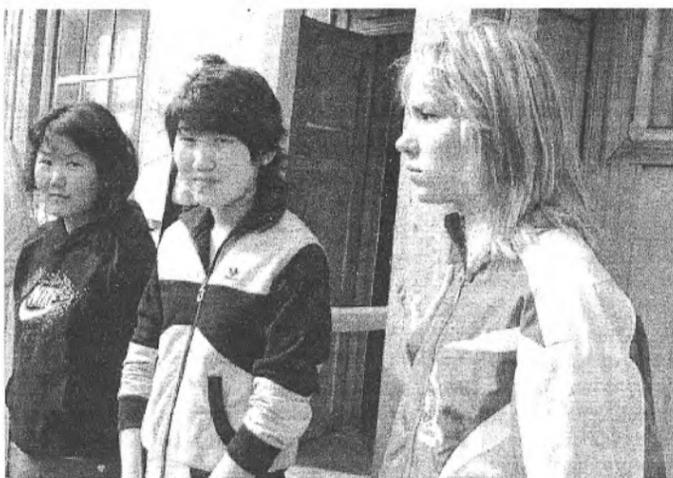
- Эндэ лагерьин хүдэлхын тула яһала ехэ эмхидхэлэй ажал ябуулаабди. Бухы байрануудые галай аюул саралгын, санитарна хинаалтын албагудай эрилтэдэ хүрэтэр ажал хэгдээ. Манай лагерьта дүй дүршэлтэй тогошод хүдэлнэ, - гээд, Эрдэни Дашиевич хөөрэнэ.

Үдэрэй таба дахин хооллолго, байгаалин ариг сэбэр агаар хүүгэдэй элүүржүүлгэдэ бухыгөөрөө нүлөөлнэ. Хоёр часай турша соо амардаг бухы хүүгэд хорилгоёо хэнэ. Энэ ехэ харюусалгатай хэрэг гэшэ. «Зунай хорилгоннууд бэлэхэлэй ехэтэ хуби болоно. Юуб гэхэдэ, эгээл энэ үедэ тамиршанай физическэ хүсэн шангаар бэлэхэгдэнэ. Иимэ бэлэхэлэ зундаа хүсэд гараагүй һаа, спортын халаан соо тэрэ һайн дүн харуулаагүй. Энэ шалгаанһаа боложо, манай түрүү спортсменүүд эндэ хүмүүжүүлэгшээр хүдэлжэ зуура, бээе бухы шадал соогоо хоринэ гэшэ», - гээд, Буряад Республикын таэквондогой президент Анатолий Белоусов хөөрэнэ.

Табан отряд боложо хубаарһан үхибүүд ганса хорилго эндэ гарангүй, мүн эдэбын хэмжээ ябуулануудта хабаадана. Үдэр бүри һонирхолтой программа элүүржүүлэгдэжэ байһан хүүгэдтэ дурадагдаа. «Эндэ ехэ һонирхолтой байна. Гоёор эдээлүүлхэдэнь булга баярланабди. Олон хэмжээнүүд хорилго хээд эсэһэһиенмай мартуулжархина. Мүн Байгал далайда ороходо, гоё, уһан дулаан байна», - гээд багахан Серёжа хөөрэнэ.

«Тигры», «Драконы» гэхэ мэтэ отрядуудай нэрэнүүдые зүүн зүгэй спортын зүйлөөр бээ хорилдог хүүгэдэй амардаг лагерьта ганса харахаш. Мүн «Смешарики», «Пазитифтик» гэнэн сагтаа таарама нэрэнүүдые өһөдөө хүүгэд тааруулан абаа.

Эрдэни Дашанимаевич Туманов таэквондогой үхибүүдээр анха түрүүшынхией ушарна. Тэрэ эгээл бага хүүгэдээр түрүүшын халаанда хүдэлөө. «Манай байра соо 7-10 наһатай хүбүүд байгаа. Тэдэнтэй хүдэлхэдэ, ехэ һонин - зарим ушарта сүхалдаадшые абахаш, заримдаа энээдээе барижа шадангүй, эльгээ хатахаш. Булта эдэ миний хүүгэд шэнги һанагдадаг болошонхой», - гээд, Эрдэни Дашанимаевич хэлэнэ.

Эрдэни Тумановай хэлэхээр, тамиршан хүүгэд журам һайнаар сахина. Мүн хатаржа түргөөр һурана, бэенүүдын хүүгэн, уян нугархай байна. Үдэшэ бүхэн Эрдэни Дашанимаевичай һонирхолтой онтохо уншахадань, хүүгэдын түргөөр унтаж, һайхан зүүдэ харадаг гэшэ.

Халаанай түгэсхэлдэ таэквондистнууд мурьсөө эмхидхээ. Эндэ хүн бүхэн өөрын шадал харуулаа бшуу. Амаралтын үедэ ямар оньһо шэди ойгоһонинь элирүүлэгдээ. Зариманиинь анха түрүүшынхией амжалта туйлаба. Тус мурьсөө харахая зорюута ерэнэн түрэлхид хүүгэдтээ тэй баярлажа, һайнаар сагаа үнгэргөө.

Иигэжэ бээе һорин амарһан хүбүүд, басагад хургуулидаа бэрхээр һураха, мүн спортын талмайнууд дээрэ һайн амжалта туйлаха бээ гэжэ найдагдана.

Борис БАЛДАНОВ.

Авторай фото-зурагууд.

Бурядайманай аза талаантай хүбүүд, басагад тусхай гэдхэмжэ гүрэнһөө ходо абана. «Эрдэм хуралсал» гэнэн Үндэһэтэнэй проект бэлүүлэн, 2005 онһоо 14-25 наһатай залуу хүрэг ямар бэ даа амжалта туйлаһанай түлөө мүнгөөр урмашуулагдана. Энэ хугасаа соо республикын 100 гаран бэлигтэйшүүд иимэ шанда хүртөө.

АБЬЯАС БЭЛИГТЭЙ ЗАЛУУШУУЛДА – ГҮРЭНЭЙ ТЭДХЭМЖЭ

- Россин Федерацийн талаһаа манай хүбүүд, басагадта 60 болон 30 мянганай шангууд үгтэнэ. Харин республика доторнай иимэ тэдхэмжэ 20 мянган түхэригтэ болоно,- гээд хуралсалал болон эрдэм ухаанай министрствын залуушуулай хэрэгүүдэй талаар хорооний таһагай дарга Баярма Гыргенова хөөрэнэ.

Мүнөөдэрэй байдалаар 2008 оной шан абагшад элирүүлэгдэбэ. Тэрээн соо манай республикын 9 эдишүүл оруулагдаа. Эдэмнай хадаа бүхэроссин хэмжээнэй олимпиадануудта, эрдэмэй-практическа конференцинуудтэ түрүүлжэ гарһан байна.

Королев хотодо үнгэргэгдэхэ бүхэроссин «Созвездие» гэнэн олимпиадада астрономи, физик болон бусад предметүүдээр хургуулийн наһанай бэрхэ һурагшадые бухы Росси доторһоо жэл бүри сугуулаа. Жэл бүри манай республикын хүбүүд, басагад эндэ шалгарһаниинь баярламаар. Энэ һайн заншал энэшые жэл замхаагүй. Улаан-Үдэ хотын 17-дохи хургуулийн шаби Аяна Елаева, 56-дахи хургуулийн Петр Карнаков тус олимпиадада түрүүлжэ, 60 мянган түхэриг тэдхэмжэдэ хүртэхэнь. Хоёрдохи жэлээ удаа дараалан, Эдэ тосхоной дунда хургуулийн шаби Михаил Быков «Созвездие» гэнэн олимпиадада шалгарна. Тэрэ мүн 60 мянган түхэригөөр урмашуулагдаха.

Бурядайманай оюутад эдэбын бүхэроссин хэмжээнэй олимпиадануудта хабаадажа, түрэлхидөө, багшанараа баясуулжа байдаг. Бурядай гүрэнэй университетэй хоёр оюутад эндэ түрүүлжэ гараа. Ольга Дашиева болон Оюна Цыренова гэгшэд 60 мянган түхэриг шанда хүртэхэ болоо.

Эгээл эдэб аза талаантай залуушуулай федеральна бүлэг соо үшөө гурбан манай республикын түлөөлэгшэд оруулагдаа. Бурядай гүрэнэй университетэй оюутад Елена Башинова ба Евгений Нолев бүхэроссин олимпиадада шалгараа. Хойто-Байгалай аймагай Новий Уолян тосхоной Татьяна Светлакова «Сияние Севера» гэнэн бүхэроссин фестиваль нааданда түрүүлэн байна. Эдэ гурбанда 30 мянган түхэриг мүнгэн үгтэхэ юм.

- Үшөө тийхэдэ манай республикын 12 бэрхэшүүл федеральна шаңда урмашуулагдаа. Юуб гэхэдэ, Россин Эрдэм ухаанай министрство регион бүхэндэ һуруинуудые үгэнэ. Нёдондо жэлдэ манай Бурядай 14 хүбүүд, басагад федеральна шан абаа. Харин мүнөө жэл энэ тоо бага доошолоо. Юуб гэхэдэ, энээндэ 14-35 наһатай залуушуулай тоо нүлөөлнэ,- гээд, Баярма Гыргенова хөөрэнэ.

- һур харбагша Дарима Цоктоева тус списоктэ хоёрдохи жэлээ оруулагдаба. Һүүлэй үедэ Даримын амжалтанууд ехэ. Тэрэ «Россин найдал» гэнэн бүхэроссин мурьсөөндэ чемпиной нэрэ зэргэдэ хүртөө. Дарима эдишүүлэй дунда Россин суглуулагдамал командын гэшүүн юм.

Үшөө тийхэдэ 25 залуушуулай хүн бүхэндэнь 20 мянган түхэриг республиканска премия үгтэхэ. Эндэ залуушуул табан һалбаряар иимэ тэдхэмжэ абана. Декабрь соо үнэмшэлэгшүүд, мүнгэн шангууд барюулагдахаар хараалагдана.

Борис БАЛДАНОВ.

2008 он - Россия Гэр бүлүн жэл

Урданай юмэ ула болоо гэжэ хэлсэхэе болижо, һүүлэй үедэ уг удамаа мэдэхэ, угайнгаа бурхадые хүндэлжэ, обоо, тайлганаа тахижа, мүнөө үеынгөө зоной, хүүгэдэй, аша зээнэрэйнгэ харгы, ерээдүйе ариудхажэ, сэбэрлэжэ байһамнай хэды дэмбэрэлтэй, удха шанартай гэшэб?! Буряад орондомнай буддын шажанай мүнөө үедэ үргэнээр дэлгэржэ, тэрэшлэн бөө шажанай хэргэжэ байһан сагта хүнүүд үхибүүдээ, аша зээнэрээ бүхы угайнгаа удхатай, түрэл тутимтэй, тоонто нютагайнгаа мүргэлтэ газарнуудтай танилсуулжа, хөөрөжэ, ойлгуулжа байна.

Халюухайн, Хазуухайн, Халюухайн Буянтай гэхэн утга би түрэнби. Мүнөө нэнгэдэр угтай зон Эрхүүдэ, Качутта, харин Балта, Байсха хүбүүдэнь дахаһан зонийн Баргажан, Хурамхаанда ажа-

гуурһатай, журналистын мэдэрэлтэй С.Н.Павлов нёдондо республикынгаа нуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствын залуушуулай политикын комитедэй, Соёлой министрствын, «Комсомолец Бу-

Наһанайнгаа амаралтада гарабашье, мүхөөгөө үтгөөгүй, сарюун, дорюун заңдаа, урагшаа һанаатай, урма зоригтой Савелий Николаевич, саб-яб алхадалтай, сэхэ зантай, дууша сэдхэлтэй Светлана Константиновна Павловтанайда һаяхан ошожо, ажабайдалаарнь, ажал хэрэгээрнь, гэр бүлүн түүхээр, үнэр баян уг унгарнь һонирхоһон байнабди.

Юуб гэхэдэ, уран хурса гуурһатай, БАМ тухай нэгэ номой автор, нүгөөдэнэйн редколлегийн бүридэлдэ ороһон, нэнгэдэр угтай Савелий Николаевич компьютераараа Эрхүүгэй буряадуудай түүхэнээ гадна угайнгаа удха, харбаалжан («родовое дерево») бэшэжэ, хаанаһаа, ямар солотой, угтай байһанаа, эхэ эсэгэнээ эхилээд, түрэл гаралаа, аха, эгшэ, дүүнэрээ намтартайн тайлбарилжа, шэнэ номоо үри хүүгэдтээ, аша зээнэртээ бэшэжэ, бэлдэжэ байһыень хаража баясабабди.

УГАА УҺАНДА ХАЯАГҮЙ

Эхирэдһээ гараһан Самбаровтанай уг Бардам Бардахановна эхын, харин Буровтанай уг Николай Павлович эсэгын түрэлхид баримталдаг байна. Ерээдүйн ном соонь Эрхүүгэй нютаг нутаһаан гараһан зоной түүхэ ехэ һонёор үгтэнхэй, хаанта засагай үедэ дарлалтаһаа, налог татабарһаа, дайнда буряад зоной тоо үсөөрһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, Архангельскын, Санкт-Петербургийн ара талын хүндэ хүшэр хүдэлмэрийн үедэ 15-20 мянган зон халаһан байна. «Бууровтанай (Буурайн) эхин угые мийн элинсэг хулинсаг, сууга бөө, 1814 оной Шэдыгэр Тыкиренов ударидаһан, дахуулан юм. Тиихэдэ Хадалайн утга 7 хүбүүн, харин Буурайн утга 8 хүбүүн түрөө, тиимэнэ манай уг унги «Буурайн найман гэхэ гү, али үгышые һаа, Буурайн наймангууд» гэдэг байгаа. Тахилгата хадануудтаа тайлга хэхэдээ, «Үндэр Малаан хадаа эжэлжэ, Шара шубуута хадаар бариса барихан Хулье хүбүүн Эмнүүр», «Утаата хадаа эжэлһэн Бүгша басаган Бууралхан төөдэй» гэжэ мүргэдэгбди... 7 хүбүүтэй Хадалайн Бүдэнэй, Булюо гэхэн хүбүүдэйн үри һадаһан Байтага гэхэн нангин шүтөөнтэй хадаа тайлга хэдэг байгаа. Гурбан хүбүүтэй нэнгэдэрэй хүбүүдэй нэрэнүүд гэхэдэ, Хэрхэгтэ,

һуудаг» гэжэ хөөрһэн, номойнгоо шэнэ хуудануудтай танилсуулан С.Н.Павлов уг унгиа һайн мэдэхэ, алишые талаһаа олон үри хүүгэдтэй үнэр, баян уг удхатай байна. Угаа уһанда хаяагүй урдахи үеынхидын гэр бүлэ болохо зондоо ехэ анхарал хандуудга, ажалша бэрхэ, сэбэр һайхан бэрээдүүдые холын газарнуудһаа анханһаа асардаг, худа ураг болодог байгаа гэжэ хөөрөөһөөнь мэдэбэбди.

АЖАЛ ХҮНИИЕ АЛДАРШУУЛДАГ

1932 ондо түрэн Савелий Николаевич 4 эгшэ дүүнэртэй, (Анна Николаевна дүүниин бэрхэ врач-гинеколог), 1 дүү хүбүүтэй, 1 ахатай - үнэр баян бүлэдэ мүнделһэн юм. Эрхүүгэй арадай ажахын (анхан финансова) институт дүүргэтэрээ сантехник, газзэлектро-гагнууршаншые байгаа, Ангарскын 41-дэхи техникескэ училищиде багшалаа, горсоведэй депуташье ябаа. Ажалдаа амжалтатай Савелий хүбүүн 1962 ондо инаг дуранай халуун мэдэрлээр гэр бүлэ боложо, Балаганска аймагай Тальхин нютагай, муруун угай, урихан шарайтай Светлана Погодаеватай хуби заяагаа нилүүлээ бэлэй. Удаань Ангарскын нефтекомбинатда оператороар, «Иркутсксельстрой» трестдэ планова таһагай экономистаар бэрхээр хүдэлөө. Усть-Ордада 196-дахи ПМК-да ажаллахадаа, арадай депутадуудай окружной соведэй депутадаар, тиин окружной планова комиссийн түрүүлэгшээр, окргүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшоор һунгагдаа. Энэ үедэ 196-дахи ПМК-гай кассираар, удаань магазинда, райгүйсэдкомой пенсионно таһагта Светлана Константиновна хани нүхэрнын амжалта түгэс ажалаба.

1981 ондо БАМ, Таксимо зорихон Савелий Николаевич планова таһагай начальник, 670-дахи СМП-гэй парткомой секретарийн орлогшо болон ургаа. БАМ-ай түүхэдэ, эрэлхэг зоригтой «Комсомолец Бурятии» гэхэн отрядта зорюулагдаһан «БАМ - жар сердец молодых» гэхэн номоо ульгам хэлэтэй, уран

рятии» отрядтай гэшүүд Лев Боров, Дмитрий Вальжинов, Вячеслав Суманов, Амгалан Дармаев гэгшэдэй туһаламжаар барлан гаргаһаниинь һайшаамаар.

Тиихэдэ бэлигтэй журналист П.А.Натаевай редакционно хүтэлбэри доро БАМ тухай номдо («Трасса мужества. Бурятский участок БАМ-а») ехэхэн хубитаяа оруулан габыятай.

Кабанскын аймагай Селенгинскын медучилищийн директорэй орлогшоор хүдэлһэн Светлана хани нүхэрнын БАМ ошожо, «Корчагинец» гэхэн соёлой байшанда директорэй орлогшоор ажаллаа, уран бэлигээ гэршэлээ.

АЯЛГА ҺАЙХАН АРАДАЙ ДУУН

Оройдоол жэл хахадтайдаа эжыһээ таһарһан Светлана басагыне Константин Иванович эсэгнэ хулын дүрөөдэ, гарын ганзагада хүргэһэн алдартай. «Хүнэй зэргэ хүн болгоһон эсэгэдэ (абадаа) баярые хүргэн ябадагби, баабай тухай урданай дуу дуулаха дуратайб» гэжэ сэдхэлээ хүдэлһэн хөөрһэн, дуулаһан манай эгшэ нүхэр, һүүлэй үедэ «Наран Гоохон» «Уряал», «Тоонто» гэхэн фольклорно ансамбльнуудай солистка боложо, Итали, Ирак, Иордани, Монгол, Хитад, Польшо, Германи, Норвеги гүрэнүүдтэ, «Алтаргана» һайндэрнүүдтэ, «Мүнгэн сэргэ» телеконкурсдо арадай дуунуудаа хангиурдаһан байна. һайхан аялгатай урданай дуун хэды уянгатайб даа...

Баабайн баян нютагтаа Барбагайяар наадаг

ябаһаюмэб.

Баабайнгаа үндэр үрөөртэ Ибиин болоог

ханхарбалби.

Ибиин үргэн нютагтаа Шагайяар нааган

ябаһаюмэб.

Ибиин һайхан үрөөртэ Төөдэй болоог

ханхарбалби...

2001 ондо Норвегидэ эмхидхэгдэһэн «Песни Северных народов» гэхэн уласхоорондын фестивалда уран бэлигээрээ шалгарһан, һайхан хоолойтой С.К.Павлова мүнөөшье гэр бүлүнгөө, түрэлхидэйнгөө түр

ЭСЭГЭ ХҮНЭЙ ЗОРИГ ЕХЭ, ЭХЭ ХҮНЭЙ СЭДХЭЛ БАЯН

Урагшаа һанаатай, ухаан сэдхэл баянтай Савелий Николаевич, Светлана Константиновна ПАВЛОВТАНАЙ гэр бүлэ тухай хөөрөөн

найрнуудта, ёһолонуудта эгээл хүндэтэй ударидагша, дуушан юм.

Эгээл аха, ехэ Константин хүбүүниинь МВА-дэ хүдэлдэг, украин яһанай Ирина нүхэртээ Миша, Савва хүбүүдээ, Света басагайа үргэнэ, ерээдүйн харгыдан зорюула. Павловтанай хоёрдохы Василий хүбүүниинь - соёлшон, мүнөө Хэрэн тоонтоной Зоя нүхэртээ Алла, Даша басагадтай, өөһэдөө олзын хэрэг эрхилэгшэд болонхой. Эгээл одхон Николай хүбүүниинь Василий ахадаа хүдэлнэ, Захаминай Санатаһаа уг гарбалтай Гунсэма нүхэртээ Алёша хүбүүтэй. Тиихэдэ өөһэдэнь үргэн Саяна басаганиинь һайн гэр бүлэтэй, амжалтатай ажалтай.

- Бидэ Савелий нүхэртээ хүүгэдтээ, аша зээнэртээ жэшээ харуулан, эбтэй зетэй һуудагбди. Нүхэрни намдаа һанаагаа бобожо, «репетицидээ бү оройто, бү гээгдэ» гэжэ байдаг. Өөрөө Савелимнай баһа баян сэдхэлтэй, юмэ бэшэхэ дуратай хадаа компьютерһаа һаладаггүй, - гэжэ энеэбхилэн байжа хөөрһэн Светлана Константиновна хүндэмүүшэ, бэрхэ гэрэй эзэн эхэнэр, нягта нарин эжы хадаа аша зээнэртээ һургаал, залуушууддаа эдир артистуудта заабари хэлэжэ байдаг юм.

Харин Савелий Николаевич нүхэрнын пенсидээ мийн һуудаггүй, анхан Буряадтаа кооператорнуудай I съезд үнгэргөө, ажахын түрүүшын кооператив, приёмно пунктуудые бии болгоо. 1992 ондо уран зохёолшодые хамгаалха тухай жаса тогтообо.

Өөрөө тэрэ жасын түрүүлэгшэ болоһон байна.

Урагшаа һанаатай, уян сэдхэлтэй, олон Хүндэлэлэй грамотануудтай Павловтан Гэр бүлүн дуунай конкурсдо оло дахин шалгарһан юм. Мартагдаһан шахуу, Шоно баатар тухай урданай магтаал, соло, арадай дуу тэндэ ханхинуулан байна:

**Хуһан, хуһан могонойм
Холбоо набшаны гайхытөө.
Хүн тайжа баабайем
Гэнэн залахын гайхытөө.
Шэнэнэн, шэнэнэн**

**могонойм
Шэлэ набша намааень
гайхытөө.
Цэрэн Галдан ахайень
Худалшынь, хобуушынь
гайхытөө...**

Ажабайдалаа гэр бүлөөрөө, үри хүүгэдээрээ һайханаар сахин, аялга дуугаараа, ном бэшгээрээ, ажалша сэдхэлээрээ баяжуулан байдаг Светлана Константиновна, Савелий Николаевич Павловтанай гэр бүлэдэ, үхибүүдэнь, бултандань Гэр бүлүн жэлдэ элүүр энхэ, эбтэй зетэй байхыень, урданайнгаа ёһо заншал бээлүүлжэ, хүүгэдтээ, залуушууддаа дамжуулжа, уран бэлигээрээ улад зоноо баясуулжа ябахыень хүсэе!

Бэлигма ОРБОДОЕВА.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: С.Н., С.К.Павловтан; гэр бүлөөрөө; «тоонтынхидтаяа» Италяар гастрольдо ябахадаа.

Гэр бүлүн альбомһоо.

Уншагдаймнай туршалгануудһаа

АЛТАРГАНА

Иркутск хотодо июлин 3-5-да болоһон «Алтаргана» найдэрнай зүрхэ сэдхэлдэмнай найхан үзэгдэл болон үлөө.

Аглаг найхан Агын талаһаа Ангар мурэндөө айлшалаал. Арад зоной хүлдэ нэгдүүлэн, Алтан үзэгөөр мүнхэрүүлээл. Алтаргана - 2008 Алтан түүхэдээ оробол.

Байгал далайгаа тойроһон Буряад, ород эбтэйхэн. Алдар солоёо дуураһан Анда нүхэд золтойхон. Алтаргана - 2008 Алтан түүхэдээ оробол.

Хүхиюн хүбүүд, басагаднай Хүсэ шадалаа һоринол.

Холоһоо ерэнэн айлшаднай Хүндэ ямбада хүртэнэл. Алтаргана - 2008 Алтан түүхэдээ оробол.

Хүхэ сэнхир огторгойдо Баярай ошон сасарнал. Хүгжэм аялгын суураанда Буряадай гимн зэдэлнэл. Алтаргана - 2008 Алтан түүхэдээ оробол.

Цырен-Дулма ДОРЖИЕВА,
ажалай ветеран.

гуурһанайнгаа хурсые, ухаанайнгаа һонорые туршадаг байгаа юм байна.

Түрэл тоонтоёо, тала дайдаа магтан дууладаг хүбүүд, басагадаймнай зэргэ улам үргэдэжэ, улад зонойнгоо гүн найхан сэдхэлые бадаруулжа, баясуулжа, сэбэрлэжэ байхань болтогой.

Бавасан АНЧИРОВ

ҮЕТЭН НҮХЭДНИ

Үетэн нүхэдни, үнэтэйл намдаа
 Үндэр нэрэтэй, соло габьяатай.
 Минии нүхэдэм ажалдаа амжалтатай
 Мэндээ хэлсэн, эбтэй ябадагбди.

Үгтэһэн наһаннай хэнэйшье хэмжээтэй
 Үтэлхэл сагнай ерэбэл түргэнөөр.
 Манай наһан мүнхэ бэшэл, Мүндэлхэн газарнай мүнхэл хэтэдээ.

Аргадамнай, Аргадамнай
 Аба, эжымнай алтан гуламта.
 Аргадамнай, Аргадамнай
 Арюун сэбэр аршаан булаг.

Хани нүхэдни хайратайл намдаа,
 Хэнэн ажалын байхал хэтэдээ.
 Наһанайм нүхэдни найдамтайл намдаа
 Наадан ажаллан, наартай ябанамди.
 Хүнэй наһан хэмжээтэйл хэзээшье
 Хүгшэрхэл сагнай ерэбэл түргэнөөр,
 Наһан бэемнай мүнхэ бэшэл Наран, һарамнай мүнхэл хэзээдээ.

ХАРААСГАЙ

Гал гуламта хэмэглэһэн Гоё найхан хараасгай
 Газаам ерээд уурхайлаа.
 Газаа намарай болотор Гүлмэр хүүгэдээ үргыш даа,
 Газар дэлхэйн жама ёһоор.

Хөөрхы минии хараасгай,
 Харбан, дэлин ниидыш даа,
 Хараад шамаяа баяртайб.
 Хэды наһа наһалхабыи
 Хамтаа сугтаа ябайл даа,
 Хүрһэтэ алтан дэлхэй дээрэ.

Дулаан сагые асарһан
 Дууша найхан хараасгай
 Дахинаа намдаа уурхайлыш.
 Дахяад намарай болотор
 Дальбараа хүүгэдээ үргыш даа,
 Дорюун дэлхэйн жама ёһоор.

һалаа һүүлтэй хараасгай,
 һалхин мэтэ ниидыш даа,
 һанаад шамаяа гунигтайб.
 найхан сэдхэл сэдхыш даа,
 найхание намдаа хусыш даа,
 һара нарата тэнгэри доро.

Могой һарые асарһан,
 Минии хөөрхы хараасгай
 Намдаа дахинаа уурхайлыш.
 Мэнэ намарай болотор
 Мэлмэр хүүгэдээ үргыш даа,
 Мүнхэ дэлхэйн жама ёһоор.

Үбсүү улаахан хараасгай,
 Үгсэн, уруудан ниидыш даа,
 Уулзаад шамтаяа баяртайб.
 Ута наһа наһалыш даа,
 Удаан жаргал эдыш даа,
 Уужам алтан дэлхэй дээрэ.

ЭЖЫМНАЙ, ХУЛИСЫТ
 Хэзээдэшые харюуетнай бусаахагүйдөө гомдолтойбди,
 Хэды хүндэшые, хүшэр байбал, халуун үгөөрөө,
 Халуун сайгаараа маанадаа угтажа байгаат,
 Ходол иимэ байха юм мэтээр һанагша һэмди,
 Хайрата эхэмнай, үршөөгыт, үхибүүдэй заншалые.

Амиды наһандаа ашыетнай харюулхагүйгөө ойлгообди,
 Ажал хүдэлмэриее хээд, аша зээнэрээ адуулаад,
 Амарха сүлөөгүй далан наһа дабаалта,
 Арбан гурбан хээли хээлиһэн алтан эхэмнай,
 Алтан эхэмнай хайрлыт, аша зээнүүдтнай олон.

Ходол хүлээжэ ядан, яаража байдаг эхэмнай,
 Холо дээдын хургуулидаа хурахаая ябахадамни,
 Хармаанай оёорые хуу бултыень хооһолжо,
 Харахан нодэһнөөнь нулимса гоожуулан харбайха.
 Хайрата эхэмнай, үршөөгыт, залуугаймнай замуудые.

Абымнай шанга хууляар алдууемнай зэмэлхэдэ
 Абаратша, аршалагша һэнта манаа булгыемнай,
 Аалар, номгоноор, хайрла хэшээ гэхэдэтнай,
 Абамнай номгоржо, дуулагша һэн танаа
 Ашата эхэмнай, хүлисыт, алдуу эндүүемнай.

Гарымнай ганзагада, хүлымнай дүрөөдэ хургөөлта,
 Газар дэлхэйн гоё найхание харуулаалта мандаа,
 Гуша наһа хүрэтэрнь одхоноо үдэшөөлта
 Галзууд омогой, галуу шубуун шэнги эхэмнай
 Гамнаагүйлди даа, эхэмнай үршөөгыт, гомдонобди бээдээ.

Дэлхэйдэ түрэнэн хэнэйшье үри хүүгэд, басагад
 Дууһан ашыень харюулжа шадлаагүй, ойлгонобди.
 Дэлхэй - эхэ, Эхэ - дэлхэй дэмы үгэнүүд бэшэ
 Дэлхэй - эхэ, Эхэ - дэлхэйгээ сэгнэжэ шаданагүйбди,
 Дэмбэрэлтэ эхэмнай, хайрлыт, һамажаб эхэмнай.

Түрэнөөр зуун жэлэйтнай ойдо зорюулжа,
 Түрэл буряад хэлэн дээрээ дохёо болгон,
 Туршаха һанаан хүрөө намда шүлэгөөр
 Түрүүшын дурасхаал эхэдээ, дүүнүүдтээ домог болгон,
 Түрэл эжымнай, хүлисыт, сагаан зөөлэн сэдхэлтэй һамажаб эхэмнай.

«ҮЛГЫ ДАЙДАНАА ҮРШӨӨЛТЭЙ ЯБЫТ»

Би 1930 оной апрелин 2-то түрэнэн намтартайб. 1928 ондо Ноёхондомнай Цайдам гэжэ нотагта 4-дэхи класс хүрэтэр хургуули нээгдэһэн байгаа. Хожомын 1930 ондо 7-дохи класс хүрэтэр болоо. Би 1939 ондо 1-дэхи класста орожо хурааб. Сагай хатууда хуража шадлаагүй, эжыгээ дахажа, хониндонь туһалалсадаг болоо һэм.

Зун болоходо, бригадын үбнэ сабшажа, бухал табихаш, хабар болоходо, паар хахалжа, борной шэрэхэш, намар болоходо, талханда гаража, жаткын мори унажа, талха сабшахаш.

Томоһог болоходо, бээе даажа, хониндо сакман боложо ороо һэм. Ульгэр онгохо ходо уншаха дуратай байгаа, мүнөө болотор «Үнэн» газетэеэ абажа, уншажа байдагби.

1953 ондо Түхэм гэжэ нотагта Пурбэ Биликтуевта хадамда гаража, гэр бүлэ болоо һэм. Хойулаа 600 толгой хурьгалха хонидые даажа абаад хүдэлөө бэлэйбди. Ходо түсэбөө дүүргээд, үнэтэй сэнтэй бэлэг, грамотануудые абадаг байгаабди. 100 эхэ хонинһоо 100 гаран хурьгадые абажа, ноһоёо үлүүлэн дүүргэжэ, мүнгэн бэлэг абадаг һэмди. Олон үхибүүдтэй болошые наа, колхозой ажал-

һаа нэгэшые гээгдээгүйб. 10 хүүгэдые гарын ганзагада хүргэжэ, эрдэм номдо хургажа, ажалай дүршэлтэй болгожо табья бэлэйбди. Залуу наһанһаа ходо колхозойнгоо зүжэг нааданда ябадаг байгаа. Жэл бүри Сагаалганаар город ерэхэш, Мухар-Шэбэрэй Эрдэм ажахы, Монгол ошоо һэмди. Наадаая харуулхаа колхознай автобусоороо абаад ябадаг байгаа. 1980 ондо амаралтадаа гараашые, зүжэг наадаая табьяд лэ ябагша бэлэйб. Мүнөө ашанар, зээнэрээ хараад, баясажа, зальбаржа хуудагби даа.

Түрэхэ үхэхэ хоёр адли гэжэ урданай үгэ бии ха юм даа. Үхэхын зэргээр эхээ зобоожо, үри хүүгэд мүнэдэлдэг, үб-

гэд, хүгшэдые һэлгэн, үри хүүгэд ургадаг. Үри хүүгэдэй зол жаргал энэ дэлхэйдэ мандажа байг. Аба, эжыгээ хараад, ажалда дуратай болодог. Ажалай жолоо шангаар барибал, алдар сууда гарадаг. Зондоо хүндэтэй ябаа һаа, зол жаргал угтажа байхал, сэдхэл найхан ябаа һаа, сэлмэг тэнгэрийн һара нарандал. Энэ дэлхэйдэ мүнэдэлхэн бэемни алтан дэлхэйн шэмэг лэ, энэ наһанайм мүнхэ зула бадаржа байхал ходоодо. Сагаан арюухан сэдхэл шараймни үри хүүгэдтэм үлэхэл байха ходоодо, сэдхэл сагаан маанияа татаад хуудагби даа.

Агууехэ революциин урда, харанхы мунхаг байһан сагта, буряад арад зон агууехэ Ленин багшын ударидалгаар ажабайдалнай ондоо боложо, эрдэм хургаал дэлбэржэ, найхан байдал ерээ бэлэй. хургуулида хураһанай ашаар буряад хэлээ мэдэхэ боложо, саашаада ородооршые уншажа шадха болообди. Ямаршые ном уншахада, ухаан бодолдо нүлөө үгэхэ байһандань урмашанаб. Түрэл хэлээ шудалаа һаа, гүнзэгы бодол нэмэгдэжэл, оюун бэлгые гүнзэгыгүүлжэл байдаг. Түрэл буряад хэлэмни түрэнэн нотагтамни адляар һанагдадаг даа.

Долсон БИЛИКТУЕВА

*Булаг гэлхэй найхан байна даа,
 Бултал зоноо сүзэглүүлхэн
 Абидал бурхан найхан байна даа.*

*зон нүхэдтөө магтуулжа, зол жаргалаа хубаажа ябагты.
 Үүлэгүй сэнхир огторгой доро,
 энэ алтан гэлхэй гээрэ уняаргүй сэбэр агаараар амилжа,
 толгойдоо тон гэхэ үбшэнгүй, хан гэхэ ханяадагүй,
 үлгы найхан гайдаһаа үршөөлтэй үлзы баян хэшэгтэй, амар найхан хуухатнай болтогой!*

ЗАХЯА

*Багашуулдаа ахань боложо,
 Аханартаа дүүнь боложо,
 Эгэшэб гэжэ энхэржэ,
 Дүүм гэжэ гүнгэжэ ябагты.
 Ута харгыда, уужам гайдага ябахадда,
 Хурса нюдэтэй,
 һонор шэхэтэй, хурдан ухаатай,
 хүнгэн хүлтэй, хүхиюн зугаатай,*

*Саяан үндэрэй орёлынь
 Сангай хүжөөр мандагаг юм,
 Сайбар борым түргэндэ
 Сахиур шулуун сасардаг юм.
 Сайнхан нүхэрэм ерэхэдэ,
 Санаа зүрхэм уярдаг юм.
 Будалан үндэрэн орёлынь
 Бурханы хүшөөр мандагаг юм.
 Бугаал улааным түргэндэ
 Боориин шулуу сасардаг юм.
 Болзортой нүхэрэм
 ерэхэдэ,
 Богдол зүрхэм уярдаг юм.
 Бугаал улааным
 ундалууһан*

ЗАЯАГААРАА ЗАЛАРХАН ЗАНДАН ЖУУДАА МҮРГЭМЭЙ

Хангайхан уулата Эгэтэмнай Хүрээндээ хуралтай мандажуурна, Хүмүүнэй оройд тагисууртай Хурмастаһаа тогторлогсон Зандан Жуу.
Рыгзэн ЭРДЫННЭЕВ.

2500 гаран жэлэй саана Будда Шэгэмүүний тэнгэрийн 33 хаашуулай орондо ном табижа байхадань, Багшын үнэн бодото дурсьень зандан модоор бүтээхьень Би Шу-Гарма гэнэн уран бэлитэндэ Энэдхэгэй Удаяна хан даадхадан юм гээд эртэ ургын домог соо хэлэгдэнхэй. Би Шу-Гарма бүтээ лэй ажалаа эхилхэ гээд, Бурхан багшын бэеһээ толорһон гэрэлһээ харгажа, нилээн маргаба. Тийхэдэнь Будда нуурай уһанда гүтэлжэ, одоошье тэндэ толошон дүрслөөнь уран бэлитэн Зандан Жууе бүтээһэн суутай ха.

Хитадай, Монголой, Түбэдэй, Энэдхэгэй, Бурядай дээдэ гарай урашуулай иимэ дүрэ дахинаа дабтан хэхэ гэхэдэнь, огтолон бүтэжэ үгөөгүй юм. Зандан Жуугай тэнгэриһээ удхатайе энэмнай элрхэйлнэ бшуу. Шажан мүргэлэй, олонийтын элитэ ажал ябуулагша Агван Доржиев хамбаһаа Зандан Жуугай Буряад орондо морилон буулаа эхитэй. Тэрэ Хитадтахи буһалгаата, үймөөтэ байдал хамбаашалан, Зандан Жуугай гайхамшагта дүрье худалдан абахьень дурадахан телеграмма консул Найдан Гомбоевто эльгээһэн бэлэй. Эгээ энэ үедэ, талаан болоходоо, Эгэтын дасанай соржо лама Гомбо-Доржо Эрдэнийн дасанайнгаа хэрэгээр Хитад ошоһон байгаа. Бээжэн хотын императорска ордоной түлөөлэгшэдтэй хөөрэлдэжэ, Утайн оронһоо Зандан Жууе худалдан абажа, Эгэтыннгээ дасанда залажа асарһан түүхэтэй. Гайхамшаг буянгай, хүндэ хүшэр энэ замда Сэлэнгын хасагууд харуулашад боложо үдэшлэсөө нэн. 1935 ондо, дасанай хаагдаха үеэр Зандан Жуу Одигитрийн хүмэ асарагдаад, ахамад харууһалагша Жалсан Жабоной аша оролдоогоор ондоо тээшээ абаашагдангүй, нүдэнэй сэсэгы мэтэ хадагалагдажа байгаа. 1991 ондо нангин шүтөөн одоошье хаалганһаа сүлөөлэгдэжэ, Эгэтын дасанай шэрээтэ Доржо лама түрүүтэй бүлэг зон вертолёдоор нютагтаа асараа, хамба лама Мүнхэ Цыбиковэй ударидалга доро арамнай ном уншагдаа бэлэй. 1995 ондо Гүрэнэй Эрмитажай зураашад хоморой шуухаг энэ бүтээлые шэнжэлэн үзэжэ, нарин нягтаар нэлбэн шэнэлһэн юм. Иигэжэ Зандан Жуу анханайнгаа бата бохи, хүр жабхалан түхэлые мандууһан түүхэтэй.

2002 ондо Зандан Жуугай шэнэ дасан-ордон байгуулаха тухай шийдхэбэри абтажа, олонийтын эб нэгэн оролдолгоор энэ хэрэг хэдэн жэлэй туршада урагшатай ябуулаггаа. Дасанай анха түрүүшын нууриие моодхон харгана угай Уунтын Гэлэн гээшэ зурхайшагтай зүбшэн, тодорхойло үгэһэн гээд хэлсэдэг. Эгээл эндэ, Булган талаһаа баруун өөдөө нэмжылһэн Эгэтын элдин голдо «Согном Даржаа», «Тарган Хонгор» обоо тахилгануудай тэг дунда ная, июлийн 25-да арба гаран мянган зоной хабаадалгатай абарга ехэ һайндэр үнгэргэгдэбэ.

Тунгалаг агаартай Эгэтэмнай Түмэнхэн зулаараа гэрэлтэнэ, Түбихэн Замбидаа илагуугсан, Тэнгэриһээ анжирогсон Занданхан Жуу.

Үнэхөөрөөшье, үдын үедэ аяр 37 градус хүрэтэр халуун болоһон энэ үдэр шэнэ дасан-ордон руугаа заяагаараа заларһан Зандан Жуудаа энэрхы нигүүлэсхы сэдхэлээ, хүзэг бишэрэлээ зорюулхаяа ерэнэн зоной шарай тэнгигэлэн урилгы бэлэй. Зоние халуун наранһаа аршалхын тула мантан томо шара-улаан һарабша, шэб шэнэ һандали-скамейкэнүүд тодхог донхой байба. Халуун эдэе наймаалха пунктнууд ажаллаа.

Нэн түрүүн хамба лама Дамба Аюшеевэй толгойло доро Бурядай дасангуудай шэрээтэ ламанар хүрөөтэ һайхан шэнэ дасан-ордоние арамнайлын уншалга үнгэргэбэ. Энээнэй удаа дасан-ордоние нээлгын тусхай ёһолол болоо. Хамба лама Дамба Аюшеев, Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Баир Бальжиров, Яруунын аймагай захиргаанай толгойлогшо Дамби Дамбаев, гүрэн түрын болон нийтын мэдээжэ ажал ябуулагша Баир Жамсуев, Буряад Республикадахи ахамад федеральна инспектор Борис Данилов, Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо Цыденжаб Батуев, Арадай Хуралай комитедэй түрүүлэгшэ Цырендаши Доржиев, Росгосстрахай толгойлогшо Бато Семёнов, Баунтын аймагай захиргаанай толгойлогшо Андрей Туракин гэгшэд удаа дараалан энэ ехэ үйлэ ушарай удха шанарые уудалан, удхатай үгэ хэлэбэ. «Метрополь» компаниин түлөөлөгтэ толгойлогшо Николай Кашарин үнэтэ эрдэнеэр хэдгэн дасан-ордоной макет бэлэглэбэ.

...Мандал хүхэ огторгойн хойто хаяагаар буряад угалзануудтал хүбэн сагаан үүлэнүүд хөөрэн тогтошоод, тэнгэриһээ бууһан нангин шүтөөнэй шэнэ байрадаа заларалгын ёһололые дэмжэжэ байһандаа үзэгдэнэ. Эгэтэ нютагайхид Зандан Жуу бурхандаа хэр угһаа магтаал дуу зохёон үргэдэг байгаа. «Утай Жуугай маягтай үргэн сагаан дасан лэ» гэнэн мүрнүүдынь ханаад, хушалтын хэлбэри, үнэхөөрөөшье, хитад маягтай ха гээд обёормоор. «Оройн алтан ганжарын огторгойн наран мэтэл, шаргал алтан ганжарын сарын гэрэл мэтэл» гэнэн дуунай аялга энэ тойрон урдандаа зэдэлһэн лэ байха.

Энэ ёһололой түгэсэхэдэ, Зандан Жуудаа орожо мүргэхэ заяа тудабэ. Зоной субаса-үймөөн эрьһээ халиһан голой урасхал үерые хануулаа юм. Үүдэндэ гурим сахижа зогсоһон сагдаанар нилээншье мэгдээд, дээрээ ортоод абаа. Бээе зэһээд ерэнэншье хийе гэжэл эдэмнай туласалдажа, арайханшье гэжэ тэнсэжэ гараал.

Одоошье дасан-ордон соо орожо, Буряад орониемнай бусадһаа үлүүгээр һанан, заяанай замаар заларан бууһан Зандан Жуудаа анжаран хүгэдэнэбди. Үнэтэ эрдэнеэр, шүрэ һубадаар гоёогдоһон оройн залаа титимын, хээ угалзануудаар баян һийхэнүүдынь, үбсүүень шэмэглэһэн түхэрэн томо толин, бээнь ороһон үнгэтэ бүд хушалта, хадагууд - үнэхөөр хүр үзэсхэлэн түхөөнэл. Бэлигүүн нюдээ дээшэн харан хаймадажа, үзэгдөөгүй оршолоние һэтэ анхаржа, баруун гар мотороороо бүгэдые хамгаалга дороо абажа, зүүн гар мотороороо зондоо заяа зол үршөөжэ байһандаа...

Һайндэрэй сог залиие эрын гурбан наадан бүри дэгжээн, орой болотор үргэлжлөө.

Агван Доржиев

Соржо-лама Гомбо Эрдэнийн

- Зандан Жуу гэнэн нангин шүтөөн хаана заларан мандажа байхаяа өөрөө шэлэдэг юм гэнэн үгэ бии. Иимэ аза талаанай манай Эгэтын дайдада туданан туладань бидэ хээзэни сагта омогорхолтой, баяртайбди. Үлзы дэмбэрэлтэ дасан-ордон барилгада хубитаяа орууһан эмхинүүдые, зоние нэрлэжэ, дурдажа барахын аргагүй. Булгандатнай аймагай захиргаанай зүгһөө халуун баяраа мэдүүлнэб. Буряад Республикын 85 жэлэй ойн баярай жэлтэй энэ ехэ ушарнай тудад. Зандан Жуугай дасан-ордонһоо тараһан туяа гэрэл Буряад ороноймнай хүсэжэн халбаралгада аргагүй ехэ нүлөө тунһатай байхал, гэжэ Яруунын аймагай захиргаанай гулваа Дамби Дамбаев онсолон хэлэбэ.

Россин габыата артист Дамба-Дугар Бочиктоев магтаалдуугаа уянгатуулан зэдэлүүлбэ, хун шубуудай хатарар саб сагаан нэмэри хубсаһатай басагад баярдуулба.

ЭГЭТЫН ДАСАНАЙ ШЭРЭЭТЭНҮҮД

1. Энхын лама
2. Гуйрай лама
3. Борсын лама
4. Бужиин лама
5. Сунжиин лама
6. Зодбын лама
7. Хуягай лама
8. Порпын лама
9. Хубарагай лама
10. Галданай лама
11. Михуулай лама
12. Ундадай лама
13. Намсарай лама
14. Ородой Дэмбэрэл лама

Хамба-лама Мүнхэ Цыбиков

1990 оһоо мүнөө болотор Эгэтын дасанай шэрээтэнүүд
1. Дагба лама
2. Доржо лама (Цыденов)
3. Булад лама (Цыремпилов)
4. Агваан Равжаа лама (Амгалан Дашицыренов).

НАЙНДЭРТЭ ХАБААДАГШАДАЙ ХӨВРӨВНӨВ:

А.Ш.НИМБУЕВА: уран зохёолшод - эсэгэ, хүбүүн Нимбуевуудай дурасхаалай жасые толгойлогшо:

- Яруунамнай яһалашье дэгжэжэ эхилээ гээд тон зүб суу тарана. Аймагай хилэ дээрэ «Уянгын сэсэрлиг» байгуулагдажа, элитэ мэдээжэ зохёолшодоймнай нэрэ мүнхэлэгдөө. Абрикос, груша, розовая спирея гэхэн үзэмжэтэ модо эндээ таряабди. Сэсэрлигтэ орогшодой шүлэгүүдэ, һанамжаяа бэшээд орхихо тусгаар абдар тодохо хүсэлтэйбди. Минии эжы һамажаб Пыловна Зандан Жуугай найр тухай иигэжэ хөөрэдэг һэн: «Эгэтын дасанай газарта анхандаа мой-

һотой шугы байһан юм. һэргээжэ таряа һаа, гоёл бэлэй. Мүргэлэй болоходо, элдэб үндэһэ яһатан олоор хабаададаг, шэмээшгүүд халааша худалдажа ябадаг һэн».

В.Б.ГАРМАЕВ, МВД-гэй ветеран:

- «Эрьехэ наран, ээлжэлхэ түрээ» гээшэмнай энэл гээшэ бэшэ гү? Буддын шажанай хоморой номууд, эд хэрэгсэл эндэ тэндэ үшөөл хадагалаатай зандаа. Иимэ баялиг гэртээ бариха байһан зондо хандажа, дасангуудта, эрдэмтэдтэ дамжуулан үгыт гэхэ дуран хүрэнэ. Мүнөө үедэ нэгэшые дасанда музей үгы. Бии болгоо һаа, ехэл тунһатай байгаа. Саг ошожол байна, олон хэрэгтэй юумэмнай үндэһөөрөө үгы боложо магад.

Ц.Ц.БАТОЖАПОВА, «Тарбалинг» хүзэгшэдэй бүлгэмэй гэшүүн:

- Зандан Жуумнай тэнгэриһээ заяатай гэжэ эли. Вертолэдоор залахадань, мүндэртэйгөөр холёод бороо орожо байһан юм. Мүнөөдэр бидэ хэмгүй баяртайбди. Өөрымни угта 1870 ондо түрэнһэн, Эрдэни Жууда даяанда һууһан мэдэлшэ, үзэлшэ, эмшэ, абга эгэшэ Дари

Баяржаб лама хээтэй гэжэ байһан юм. Зондоо туһаяа үзүүлһээр 93-тайдаа тагаалал болоо бэлэй. Дурасхаалдань Ульдэргэдөө субарга бодхоогообди.

БАЯРЖАБ лама, Сартуул-Булагай дасанай шэрээтэ:

- Зандан Жуугай энэ хүрэг Будда бурханай өөрын дүрэ мүн, бүтээгдэһэнһинь һүүлээр өөрөө арамнайжа, хүсэ шэди оруулан, тиймэһээ элшэ толо гээшэнь эгэршэгүй ехэ. Зандан Жуугай шэнэ ордон-дасанда мориолон түбхинэлгэ сэмүүн саг үнгэрбэ, дэлгэр амгалан саг ербэ гэхэн удхатай. Мүнөөдэр уншагдаһан тарни ном олон мянга дахин арьбажаха жэшээтэй.

Эгэтын дасан. ХХ зуун жэлэй эхлэ

Далай ламын багша Зандан Жууда мүргэнэ

Эгэтын дасанай ламаууд

НҮЗЭГ БИШЭРЭЛ ДЭЛГЭРНЭЭР

Яруунын, Хэжэнгын, Хориин аймагуудта буддын шажантанай нангин шүтөөнүүд бии: Зандан Жуу, Молон багшын номнолууд, Анаагай дасанда буддын хүрэгүүдэй бии болло, Джарун-Хашорай субарга, Худанай лама Сандап Цыденовэй болон тэрэнэй шаби Бидия Дандароной даяан бисалгалай газарнууд.

Намжилма», Гүндэдэ Чомпрул субарга. Бусад нютагуудта субарганууд баригдаһаар.

Нёдондо Яруунын 7 нурагшад «Зандан Жуугай замаар» гэхэн морёор аяншалга Монголой хилэһээ хэһэн байна. 740 модоной зайе гаталхадаа, Буряадай дасангуудта, нангин газарнуудта тогтожо, Зандан Жуу тухай мэдээс зоной дунда дэлгэрүүлһэн байна. Дүршэлтэй тренернүүд Геннадий Ефиркин, Жаргал Доржиев гэгшэдэй хүтэлбэри доро 9-дэхи классай нурагшад Саманда Ринчинов, Алдар Дондоков, Айдархан Доржиева, Жаргал Гуробазаров, Андрей Арефьев, Саяна Дамбаева, Тамара Лошкарева гэгшэд энэ аяншалгада хабаадаа.

Яруунада һүүлэй үедэ олон субарганууд бодхоогдоо. Соржо лама Эрдэниин Гомбын дурасхаалда «Бадма сэсэг» Гоондодо, Юндэн субарга Тэлэмбэдэ, «Бадма сэсэг» Домнодо, Дархитын хормойдо (Нарһата) Ивалгын дасанай шэрээтэ Д.Гармажаповай дурасхаалда «Зүгдэр

Тус ёһололой үедэ «Буряад үнэн» Хэблэлэн башмантай худалмэрлэлтшэдтэ али бүтэдын туһа үзүүлһэн «Ярууна» сонинной редакторынь Марина Цыреторовна Хамнаева, аймагай номой сангай коллективүүдтэ халуун баярые хүргэһэбди.

Победители, призеры и спонсоры соревнований открытия Дворца Святыни Зандан Жуу

Бурятская борьба - количество участников 140 чел. Вес 60 кг.
Спонсор: СПК «Ульдурга», председатель Д.Ц.Галсанов
1 место - Баяр Цыренов - Атаганский дацан - приз: лошадь
2 место - Баясхалан Самбуев - Эгитуйский дацан - приз: КРС
3 место - Бато Дараев - Агинский дацан - приз: валух
Вес 75 кг.
Спонсор: СПК «Победа», председатель М.Д. Дамбаев
1 место - Иван Гармаев - Баргузинский дацан - приз: лошадь
2 место - Александр Дамбаев - Курумканский дацан - приз: КРС
3 место - Вячеслав Доржиев - Иволгинский дацан - приз: валух
Вес свыше 75 кг.
Спонсор: директор Кондинского лесхоза - Ж.Б.Жамбалов (Еравна)
1 место - Владимир Дагбаев - Сартул-Булагский дацан - приз: лошадь
2 место - Зоригто Цырендондопов - Балдан-Брейбунский дацан - приз: КРС
3 место - Сергей Бадмаев - Балдан-Брейбунский дацан - приз: валух
Приз за лучшее исполнение «Танца орла» - лошадь
Спонсоры: Доржо, Баир, Жаргал Цыреновы (Ульдурга)
Приз получил Баяр Цыренов - Атаганский дацан
Абсолютное первенство по бурятской борьбе выиграл Зоригто Цырендондопов - Балдан-Брейбунский дацан, приз: автомобиль «Жигули 2107»
Спонсор: мастер спорта по вольной борьбе, вице-президент ВАРКа - Ж.Б.Дашиев

Финалисту абсолютного первенства Владимиру Дагбаеву был вручен приз - лошадь от семьи Ж.Ц.Гармаева
Стрельба из лука - количество участников 112 чел.
1 место - Баир Сохтоев - Закаменский район - приз: автомобиль «Жигули 2107»
Спонсором выступила компания «Металлы Восточной Сибири», приз вручал директор представительства в РБ - Н.И. Кашарин
2 место - Дугар Гармажапов - Агинский дацан - приз: лошадь
Спонсор: ЗАО «Тулдун», председатель Ц.Д.Д.Сандаков
3 место - Насан Намсараев - Агинский дацан - приз: КРС
Спонсор: ЗАО «Тулдун», председатель Ц.Д.Д.Сандаков
Конный спорт
Дистанция 2400 м.
Спонсор: Генеральный директор компании «Арта-М» - Е.А.Гуржапов
1 место - Б.Эжинов - Кижингинский дацан - приз: лошадь
2 место - З.Цырендоржиев - Эгитуйский дацан - приз: КРС
3 место - Б.Жигжитов - Кижингинский дацан - приз: валух
Дистанция 2400м, рысь под седлом
Спонсор: ЗАО «Домна», председатель - Б.Б.Нимаев
Специальный приз за 1 место на дистанции в сумме 10 тыс. руб. вручил председатель ЗАО «Комсомольское» Ж.Ж.Токтохоев
1 место - Амгалан Дандитов - Ацагатский дацан - приз: лошадь
2 место - Эрдэм Дамбаев - Эгитуйский дацан - приз: КРС

3 место - Алексей Верхотуров - Эгитуйский дацан - приз: валух
Дистанция 6000 м
1 место - Виталий Кольцов - Зугалайский дацан - приз: 100 ягнят
Спонсоры: глава МО «Еравнинский район» Д.Б.Дамбаев и депутат Народного Хурала РБ, председатель комитета по бюджету, финансам, налогам и банкам Ц.Э.Доржиев
2 место - Валерий Лодонов - Зугалайский дацан - приз: лошадь
Спонсор: СПК «Дружба» и.о. председателя Г.Б.Спасов
3 место - З.Цырендоржиев - Зугалайский дацан - приз: КРС
Спонсор: СПК «Дружба» и.о. председателя Г.Б.Спасов
Специальными призами был награжден борец из Еравны Баясхалан Самбуев за лучшее выступление от Эгитуйского дацана на данных соревнованиях. От семьи Цыреновых приз в сумме 7500 руб. вручил Баир Константинович, а также глава сельского поселения «Исингинское» Б.А.Дониров вручил свой денежный приз.
Специальным призом от главы МО «Еравнинский район» Д.Б.Дамбаева в сумме 10000 руб. был награжден наездник из Аги на дистанции 6000 м. Булат Базаров

Генеральными спонсорами турнира выступили:
1. Администрация МО «Еравнинский район» глава МО Д.Б.Дамбаев
2. ТСК «777» ген. директор А.А.Мырзак
3. ООО Старательская артель «Курба» С.И. Толстопятков
4. ОАО «Байкальская лесная компания» Е.В.Пруидзе
5. ООО «Ока лес» А.Г. Самарин
6. ООО «Дорстройсервис» Б.В.Бохийев
7. ООО «Чинакан» А.Б.Широков
8. ООО «Харасун» г.д. А.Г.Гусельников
9. ООО «Забайкальская минеральная компания» Д.Н.Юрчихин
10. ООО «Стамстрой».

Эдэ хуудаһануудые Гаална ДАШЕЕВА бэлдэбэ, З.ДАГБАЕВАЙ, Д.ЦЫБИКОВАГАЙ, «Зандан Жуу» в Эгитуйском дацане, «Ярууна» гэхэн сэтгүүлүүдһээ зурагууд.

Понедельник, 4

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00 НОВОСТИ
10.05 «МАЛАХОВ +»
11.20 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12.20 «КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА»
13.05 «ЕРАЛАШ»
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.20 «ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ»
16.20 Т/С «ОГОНЬ ЛЮБВИ»
17.10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
18.00 «ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ»
19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
19.20 ЖДИ МЕНЯ
20.10 «СЛЕД»
21.00 Т/С «МОНТЕКРИСТО»
22.00 ВРЕМЯ
22.30 Т/С «СПАСИТЕ НАШИ ДУШИ»
23.30 «НА НОЧЬ ГЛЯДЯ»
00.10 «ЛЮБОВНИЦЫ» НОЧНОЙ КАНАЛ
«ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
01.20 «ОФИС»
01.50 «СЕМЬ ПОКОЛЕНИЙ РОК-НОЛЛА»
02.40 Х/Ф «28 ДНЕЙ СПУСТЯ»
04.30 Х/Ф «ДОГОРА»
«РОССИЯ»
06.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
06.35, 08.35 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
07.35, 09.34 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ

- 09.50 Х/Ф «ГОД ЗОЛОТОЙ РЫБКИ»
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.45 Т/С «СТАРЫЕ ДЕЛА»
13.40 Т/С «ТРУФАЛЬДИНО ИЗ БЕРГАМО»
15.20 ВЕСТИ- СИБИРЬ
15.40 Т/С «ВЗРОСЛЫЕ ИГРЫ»
16.35 «СУД ИДЕТ»
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
18.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
19.05 Т/С «ЖЕНЩИНА БЕЗ ПРОШЛОГО»
20.00 Т/С «РОДНЫЕ ЛЮДИ»
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 «СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!»
22.00 Т/С «КОЛДОВСКАЯ ЛЮБОВЬ»
23.00 Т/С «ОСЕННИЙ ДЕТЕКТИВ»
23.55 ПРЕМЬЕРА. «ГОРОДОК»
00.50 «ВЕСТИ+»
01.10 «ЧЕСТНЫЙ ДЕТЕКТИВ»
01.40 Т/С «ГОРЫНЫЧ И ВИКТОРИЯ»

КУЛЬТУРА

- 08.00 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ
11.20 «В ГЛАВНОЙ РОЛИ...» У ЮЛИАНА МАКАРОВА
02.35, 03.50 ПЕРЕДАЧ
11.50 Д/С «МУЗЕЙ МИРА». «ЗЕРКАЛО АМАЗОНКИ. МУЗЕЙ ГОЛЬДИ В БРАЗИЛИИ»
12.20 Х/Ф «В ГОРОДЕ С.»
14.05 ПИСЬМА ИЗ ПРОВИНЦИИ. ПОСЕЛОК КАЛЕВАЛА (КАРЕЛИЯ)
14.30 «ВСЁ РАВНО ЕГО НЕ БРОШУ». АГНИЯ БАРТО
15.10 СПЕКТАКЛЬ «ОКОЛО ДОМА СТАНИСЛАВСКОГО»

Ариг Ус

- 08.10 «АБИТУРИЕНТ-2008». ПОГОДА. ЗНАКИ ЗОДИАКИ
08.30 М/С «ОХ УЖ ЭТИ ДЕТКИ»
09.00 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
09.30 НЕОБЪЯСНИМО, НО ФАКТ
10.30 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
11.30 САША ПЛЮС МАША
12.00 М/С «КРУТЫЕ БОБРЫ»
12.30 М/Ф «ДЕТКИ ПОДРОСЛИ»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖИММИ НЕЙРОНА»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 М/С «ТОТАЛЛИ СПАЙС»
14.30 «ТАКСИ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
15.30 «ДОМ-2. LIVE»
17.05 Х/Ф «ИВАН БРОВКИН НА ЦЕЛИНЕ»
19.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА
19.15 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ
19.30 Т/С «ГУМАНОИДЫ В КОРОЛЕВЕ»

- 20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС» ПОГОДА. НОВОСТЯ
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.00 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
23.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
23.35 Х/Ф «КОСМИЧЕСКИЙ ДЖЕМ»

Тивиком

- 07.00 «САМ СЕБЕ ХОЗЯИН»
07.35 Д/Ф «БАЛИ: ОСТРОВ ДУХОВ». 1 Ч.
08.00 Т/С «ДРУЗЬЯ»
08.25 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
08.35 «РАДИ СМЕХА»
09.30 «ОЧЕВИДЕЦ ПРЕДСТАВЛЯЕТ: САМОЕ СМЕШНОЕ»
10.30, 13.30, 00.30 «24»
11.00 «В ЧАС ПИК»
12.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
13.00 Д/Ф «БАЛИ: ОСТРОВ ДУХОВ». 1 Ч.
14.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
14.55 Х/Ф «НОВЫЙ ФРАНКЕЙНСШЕЙН»
16.45 «ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА»
17.10 Т/С «4400»
19.00 «В ЧАС ПИК»
20.00 «НАШ ГОРОД»
20.30 «ОТКРЫТЫЙ ГОРОД»
21.00 Т/С «ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА»
22.00 «СОЛДАТЫ. ДЕМБЕЛЬСКИЙ АЛЬБОМ»
23.00 «ФАНТАСТИЧЕСКИЕ ИСТОРИИ»: «ЗЕРКАЛО. ВХОД В ПАРАЛЛЕЛЬНЫЕ МИРЫ»
00.00 «НАШ ГОРОД»
01.00 «АКТУАЛЬНОЕ ЧТИВО»
01.15 «ВОЕННАЯ ТАЙНА»
02.15 «НАШ ГОРОД»

СТС - «БАЙКАЛ»

- 00.25, 00.50, 01.20, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ
16.10, 18.55, 20.05, 21.55, 23.35, 00.55, 01.55 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ: БУРЯТИЯ
06.00 Т/С «ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «РЫЖАЯ»

- 09.00, 13.30, 18.30, 00.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «КТО В ДОМЕ ХОЗЯИН?»
10.00 ГАЛИЛЕО
10.30 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
11.30 Х/Ф «ДОЧКИ-МАТЕРИ»
12.30 Т/С «ЛЮБА, ДЕТИ И ЗАВОД»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ГЕКЛЬБЕРРИ ФИННА»
14.00 М/С «ЗВЕЗДНЫЕ ВРАТА»
14.30 М/С «ОБАН. ЗВЕЗДНЫЕ ГОНКИ»
15.00 М/С «ЛЮДИ В ЧЕРНОМ»
15.30 М/С «КЛУБ ВИНКС - ШКОЛА ВОЛШЕБНИЦ»
16.00 Т/С «ТАИНСТВЕННЫЙ ПОРТАЛ»
16.30 ГАЛИЛЕО
17.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
17.30 Т/С «ДОКТОР КТО»
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «РЫЖАЯ»
21.00 Т/С «АТЛАНТИДА»
21.58 «СКАЖИ!»
22.00 Х/Ф «ИДУЩИЙ В ОГНЕ»
00.30 СЛАВА БОГУ, ТЫ ПРИШЕЛ!
01.45 Т/С «ЗОЛОТОЙ ЧАС»
03.15 Х/Ф «ДОЧКИ-МАТЕРИ»
04.10 МУЗЫКА НА СТС

ДТВ

- 09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ
09.55 ТЕЛЕМАГАЗИН
10.25 МУЛЬТФИЛЬМЫ
11.30 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
12.00 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»
12.30 Х/Ф «КОМИССАР РЕКС»
13.30 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «ПОКЛОННИК»
15.30 Х/Ф «УТОМЛЕННЫЕ СЛАВОЙ»
16.00 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
17.00 Х/Ф «КОМИССАР РЕКС»
18.00 Х/Ф «БЕЗМОЛВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ»
18.30 Х/Ф «С.С.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
19.30 Х/Ф «КРУГ ДРУЗЕЙ»
21.30 ЧУДЕСА СО ВСЕГО СВЕТА
22.30 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»
23.00 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
23.30 САМОЕ НЕВЕРОЯТНОЕ ВИДЕО
00.30 Х/Ф «БЕЗМОЛВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ»
01.00 Х/Ф «С.С.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
02.00 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
02.30 ЧУДЕСА СО ВСЕГО СВЕТА
03.25 АВТОНОВОСТИ «КАРДАННЫЙ ВАЛ +»
03.55 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
04.25 «В ЗАСАДЕ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Вторник, 5

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00 НОВОСТИ
10.05 «МАЛАХОВ +»
11.20 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12.20 «КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА»
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.20 «ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ»
16.20 Т/С «ОГОНЬ ЛЮБВИ»
17.10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
18.00 «ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ»
19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
19.20 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
20.10 «СЛЕД»
21.00 Т/С «МОНТЕКРИСТО»
22.00 ВРЕМЯ
22.30 Т/С «СПАСИТЕ НАШИ ДУШИ»
23.30 «НА НОЧЬ ГЛЯДЯ» НОЧНОЙ КАНАЛ
«ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
00.20 «ЛЮБОВНИЦЫ»
01.30 «ОФИС»
02.00 Х/Ф «КАПОТЕ»
04.00 Х/Ф «ЧЕЛЮСТИ - 3»
«РОССИЯ»
06.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
06.35, 08.35 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
07.35, 09.34 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
09.50 «СМЕРТИ НЕТ. ТАЙНА АКАДЕМИКА БЕХТЕРЕВА»
09.55 «БАМБААХАЙ»
10.10 УЛГУР
10.25 МУНХЭ ЗУЛА
10.45 Т/С «ШАХМАТИСТ»
11.45, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.45 Т/С «ШАХМАТИСТ». ТЕЛЕКАНА «БИБИГОН»
13.45 Т/С «ТРУФАЛЬДИНО ИЗ БЕРГАМО»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.40 Т/С «ВЗРОСЛЫЕ ИГРЫ»
16.35 «СУД ИДЕТ»
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»

- 18.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
19.05 Т/С «ЖЕНЩИНА БЕЗ ПРОШЛОГО»
20.00 Т/С «РОДНЫЕ ЛЮДИ»
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 «СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!»
22.00 Т/С «КОЛДОВСКАЯ ЛЮБОВЬ»
23.00 Т/С «ОСЕННИЙ ДЕТЕКТИВ»
23.55 «РУССКИЙ «ТИТАНИК». ДОЖИТЬ ДО РАССВЕТА»
00.50 «ВЕСТИ+»
01.10 Х/Ф «ЦЕНА СЛАВЫ»
03.30 ДОРОЖНЫЙ ПАТРУЛЬ

КУЛЬТУРА

- 07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ
11.20 «В ГЛАВНОЙ РОЛИ...» У ЮЛИАНА МАКАРОВА
02.50, 03.50 ПЕРЕДАЧ
11.50 Д/С «МУЗЕЙ МИРА». «В СТРАНЕ УЛЫБОК. НАЦИОНАЛЬНЫЙ МУЗЕЙ ТАИЛАНДА»
12.20 Х/Ф «БОРИС ГОДУНОВ». 1 С.
13.35 Д/Ф «ОБЫКНОВЕННЫЕ ВЕЩИ»
13.55 ПИСЬМА ИЗ ПРОВИНЦИИ. ПЕТРОПАВЛОВСК-КАМЧАТСКИЙ
14.25 «ПЛАНЕТА МИХАИЛА АНИКУШИНА»
15.05 Т/С «ТАКАЯ КОРОТКАЯ ДОЛГАЯ ЖИЗНЬ». «ОЖИДАНИЕ». 1 С.
16.10 Д/Ф «САН-СУСИ. ЗАМК И САДЫ ПОТСДАМА»
16.30 «ТЕАТРАЛЬНАЯ ЛЕТОПИСЬ». КИРИЛЛ ЛАВРОВ. ИЗБРАННЫЕ ГЛАВЫ. 1 Ч.
17.00 М/С «ЕЖЕВИЧНАЯ ПОЛЯНА»
17.25 М/Ф «КИБИТОЧКА НА ОДНОМ КОЛЕСЕ»
17.35 Х/Ф «ВСТРЕЧА С ГЕНИЕМ». «МЕЧТА БИЗЕ»
18.30 Д/Ф «АРИСТОТЕЛЬ»
18.35 Д/С «ЧЕЛОВЕК И ЛЬВЫ»
19.00, 02.35 Д/Ф «ФОНТЕНБЛО. ПРЕКРАСНЫЙ ИСТОЧНИК ФРАНЦУЗСКИХ КОРОЛЕЙ»
19.15 ВЕНОК ТЕАТРОВ. НАЦИОНАЛЬНАЯ ОПЕРА УКРАИНЫ
20.00 «ВЕК ПОЛЕТА: ВИРАЖИ И СУДЬБЫ». 2 Ф. «ГОНКИ С ВЫБЫВАНИЕМ»
20.50, 02.55 Д/С «ДРЕВНИЕ МИРЫ. ВОЗВРАЩЕНИЕ ИЗ НЕБЫТИЯ». «ТАЙНЫЕ РИТУАЛЫ ДРЕВНИХ ЦИВИЛИЗАЦИЙ»

- 21.45 БОЛЬШЕ, ЧЕМ ЛЮБОВЬ. ЛЮДИ МИЛА ЦЕЛИКОВСКАЯ
22.30 Т/С «РОБИН ГУД». 7, 8 С.
00.00 Д/Ф «ЕГО ГОЛГОФА. НИКОЛАЙ ВАВИЛОВ»
00.55 Х/Ф «ВЕСНА, ЛЕТО, ОСЕНЬ, ЗИМА... И СНОВА ВЕСНА»

Ариг Ус

- 06.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
07.10 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ
07.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
08.00 «ТАКСИ»
08.30 М/С «ОХ УЖ ЭТИ ДЕТКИ»
09.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА
09.30 НЕОБЪЯСНИМО, НО ФАКТ
10.30 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
11.30 Т/С «ГУМАНОИДЫ В КОРОЛЕВЕ»
12.00 М/С «КРУТЫЕ БОБРЫ»
12.30 М/Ф «ДЕТКИ ПОДРОСЛИ»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖИММИ НЕЙРОНА»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 М/С «ТОТАЛЛИ СПАЙС»
14.30 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
15.30 «ДОМ-2. LIVE»
17.10 Х/Ф «КАНИКУЛЫ В ВЕГАСЕ»
19.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА
19.15 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ
19.30 Т/С «ГУМАНОИДЫ В КОРОЛЕВЕ»
20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС» ПОГОДА. НОВОСТЯ
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.00 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
23.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
23.35 Х/Ф «ПРИЗРАК В ЗАКОНЕ»

- 08.00 «ДРУЗЬЯ»
08.25 «ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА»
08.35 Т/С «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
09.30 «СОЛДАТЫ. ДЕМБЕЛЬСКИЙ АЛЬБОМ»
10.30 «НАШ ГОРОД»
11.00 «В ЧАС ПИК»
12.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
13.00 «НАШ ГОРОД»
13.30, 20.30, 00.30 «24»
14.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
14.55 Х/Ф «ТУРБОФОРСАЖ»
16.45 «ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА»
17.55 Т/С «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
18.00 Т/С «ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА»
19.00 «В ЧАС ПИК»
20.00 «НАШ ГОРОД»
21.00 Т/С «ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА»
22.00 «СОЛДАТЫ. ДЕМБЕЛЬСКИЙ АЛЬБОМ»
23.00 «ФАНТАСТИЧЕСКИЕ ИСТОРИИ»: «ВАМПИРЫ. КУЛЬТ КРОВИ»
00.00 «НАШ ГОРОД»
01.00 «АКТУАЛЬНОЕ ЧТИВО»
01.15 Х/Ф «ДЖОННИ-ДИНАМИТ»
02.00 «НАШ ГОРОД»

СТС - «БАЙКАЛ»

- 06.25, 07.15, 07.40, 08.10, 08.25, 00.25, 00.50, 01.20, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ
05.55, 07.15, 08.10, 09.25, 11.15, 16.10, 18.55, 20.05, 21.55, 23.35, 00.55, 01.55 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ: БУРЯТИЯ
06.00 Т/С «ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «РЫЖАЯ»
09.00, 13.30, 18.30, 00.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «АТЛАНТИДА»
10.30 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
11.30 Х/Ф «ДОЧКИ-МАТЕРИ»
12.30 Т/С «ЛЮБА, ДЕТИ И ЗАВОД»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ГЕКЛЬБЕРРИ ФИННА»
14.00 М/С «ЗВЕЗДНЫЕ ВРАТА»
14.30 М/С «ОБАН. ЗВЕЗДНЫЕ ГОНКИ»

- 15.00 М/С «ЛЮДИ В ЧЕРНОМ»
15.30 М/С «КЛУБ ВИНКС - ШКОЛА ВОЛШЕБНИЦ»
16.00 Т/С «ТАИНСТВЕННЫЙ ПОРТАЛ»
16.30 ГАЛИЛЕО
17.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
17.30 Т/С «ДОКТОР КТО»
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «РЫЖАЯ»
21.00 Т/С «АТЛАНТИДА»
21.58 «СКАЖИ!»
22.00 Х/Ф «БОЛЬШОЙ БИЗНЕС»
23.50 6 КАДРОВ
00.30 СЛАВА БОГУ, ТЫ ПРИШЕЛ!
01.45 Т/С «ТАНЦЫ СО ЗВЕЗДАМИ»
03.45 Х/Ф «ДОЧКИ-МАТЕРИ»
04.35 МУЗЫКА НА СТС

ДТВ

- 09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ
09.55 ТЕЛЕМАГАЗИН
10.25 МУЛЬТФИЛЬМЫ
11.30 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
12.00 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»
12.30 Х/Ф «КОМИССАР РЕКС»
13.30 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «ПОГОНЯ»
15.00 «В ЗАСАДЕ»
15.30 Х/Ф «УТОМЛЕННЫЕ СЛАВОЙ»
16.00 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
17.00 Х/Ф «КОМИССАР РЕКС»
18.00 Х/Ф «БЕЗМОЛВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ»
18.30 Х/Ф «С.С.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
19.30 Х/Ф «МАЛЬЧИКИ И ДЕВОЧКИ»
21.30 ЧУДЕСА СО ВСЕГО СВЕТА
22.30 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»
23.00 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
23.30 САМОЕ НЕВЕРОЯТНОЕ ВИДЕО
00.30 Х/Ф «БЕЗМОЛВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ»
01.00 Х/Ф «С.С.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
02.00 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
02.30 ЧУДЕСА СО ВСЕГО СВЕТА
03.25 АВТОНОВОСТИ «КАРДАННЫЙ ВАЛ +»
03.55 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
04.25 Т/С «НИРИХОН. ГОРОД ОБРЕЧЕННЫХ-2»
05.10 НОЧНОЙ КЛУБ
07.10 Т/С «СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ МАКГАЙВЕР»
23.30 «НА НОЧЬ ГЛЯДЯ» НОЧНОЙ КАНАЛ
«ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
00.20 «ЛЮБОВНИЦЫ»
01.30 «ОФИС»
02.00 Х/Ф «ЧУМОВЫЕ БОТЫ»
04.00 Х/Ф «ТОЛЬКО ТЫ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Среда, 6

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00 НОВОСТИ
10.05 «МАЛАХОВ +»

- 11.20 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12.20 «КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА»
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»

- 15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.20 «ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ»
16.20 Т/С «ОГОНЬ ЛЮБВИ»
17.10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
18.00 «ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ»
19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ

- 19.20 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
20.10 «СЛЕД»
21.00 Т/С «МОНТЕКРИСТО»
22.00 ВРЕМЯ
23.30 Т/С «СПАСИТЕ НАШИ ДУШИ»

РОССИЯ
06.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
06.35, 08.35 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)

14.20 «ПОЗИЦИИ ОЛЕГА ВИНОГРАДОВА»
15.05 Т/С «ТАКАЯ КОРОТКАЯ ДОЛГАЯ ЖИЗНЬ». «ПИСЬМА». 2 С.

12.00 М/С «КРУТЫЕ БОБРЫ»
12.30 М/Ф «ДЕТКИ ПОДРОСЛИ»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖИММИ НЕЙРОНА»

18.00 Т/С «ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА»
19.00 «В ЧАС ПИК»
20.00 «НАШ ГОРОД»

20.00 Т/С «РЫЖАЯ»
21.00 Т/С «АТЛАНТИДА»
21.58 «СКАЖИ!»
22.00 Х/Ф «ИЗО ВСЕХ СИЛ»

07.35, 09.34 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
09.55 «РОДОВОЕ ПРОКЛЯТИЕ ГАНДИ»
10.45 Т/С «ШАХМАТИСТ»

17.00 М/С «ЕЖЕВИЧНАЯ ПОЛЯНА»
17.25 М/Ф «ВЕСЕЛАЯ КАРУСЕЛЬ»
17.30 Х/Ф «ВСТРЕЧА С ГЕНИЕМ». «ГАЛИЛЕЙ. НА ПЛЕЧАХ У ГИГАНТОВ»

14.00 М/С «ТОТАЛЛИ СПАЙС»
14.30 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО». ЗНАКИ ЗОДИАКИ

22.00 Т/С «ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА»
23.00 «СОЛДАТЫ. ДЕМБЕЛЬСКИЙ АЛЬБОМ»

09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ
09.55 ТЕЛЕМАГАЗИН

КУЛЬТУРА

Ариг Ус

Тивиком

СТС - БАЙКАЛ

ДТВ

07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ

06.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
07.10 «АБИТУРИЕНТ-2008». ЗНАКИ ЗОДИАКИ

06.30 «РЕПОРТЕРСКИЕ ИСТОРИИ»
07.00 «НАШ ГОРОД»
07.30 Д/Ф «ТРИ ЛИЦА КАТАЛОНИИ».

06.25, 07.15, 07.40, 08.10, 08.25, 00.25, 00.50, 01.20, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ

11.30 МУЛЬТФИЛЬМЫ
11.30 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
12.00 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

21-62-62

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

Четверг, 7 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

КУЛЬТУРА

Ариг Ус

СТС - БАЙКАЛ

ДТВ

06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00 НОВОСТИ
10.05 «МАЛАХОВ +»

07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ

06.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
07.10 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ

08.05 «ДРУЗЬЯ»
08.30 Т/С «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
09.30 «СОЛДАТЫ. ДЕМБЕЛЬСКИЙ АЛЬБОМ»

15.00 М/С «ЛЮДИ В ЧЕРНОМ»
15.30 М/С «КЛУБ ВИНКС - ШКОЛА ВОЛШЕБНИЦ»

РОССИЯ

Ариг Ус

Тивиком

СТС - БАЙКАЛ

ДТВ

06.00 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
07.35, 09.34 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
09.55 «ТОЛИ» ХУДОЖЕСТВЕННО-ПУБЛИЦИСТИЧЕСКАЯ ПРОГРАММА

17.00 М/С «ЕЖЕВИЧНАЯ ПОЛЯНА»
17.25 М/Ф «КАК ЛИСА ЗАЙЦА ДОГОНЯЛА»
17.35 Х/Ф «ВСТРЕЧА С ГЕНИЕМ».

06.30 «ЭКСТРЕМАЛЬНЫЕ ИСТОРИИ»: «НЛО ЗА КОЛЮЧЕЙ ПРОВОЛОКОЙ»
07.00 «НАШ ГОРОД»
07.30 Д/Ф «ТРИ ЛИЦА КАТАЛОНИИ».

06.25, 07.15, 07.40, 08.10, 08.25, 00.25, 00.50, 01.20, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ

09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ
09.55 ТЕЛЕМАГАЗИН

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

21-62-62

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

Пятница, 8 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

РОССИЯ

КУЛЬТУРА

СТС - БАЙКАЛ

ДТВ

06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00 НОВОСТИ
10.05 «МАЛАХОВ +»

06.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
06.35, 08.35 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
07.35, 09.34 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ

09.55 «МОЙ СЕРЕБРЯНЫЙ ШАР. ГРЕЙС КЕЛЛИ»
10.50 Т/С «МУЖЧИНЫ НЕ ПЛАЧУТ-2»

07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ

18.30 Д/Ф «ИЛЬЯ РЕПИН»
18.35 Д/С «ЧЕЛОВЕК И ЛЬВЫ»
19.00, 03.35 Д/Ф «ЛЮКСЕМБУРГ. ЕВРОПЕЙСКАЯ КРЕПОСТЬ»

№87(21630)

Дүжэрнэ

№30(588)

Ариг Ус

06.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
07.10 «АБИТУРИЕНТ-2008». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
07.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
08.00 «ТАКСИ»
08.30 М/С «ОХ УЖ ЭТИ ДЕТКИ»
09.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА
09.30 «ИНТУИЦИЯ» ИГРОВОЕ ШОУ «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
10.30 Т/С «ГУМАНОИДЫ В КОРОЛЕВЕ»
12.00 М/С «КРУТЫЕ БОБРЫ»
12.30 М/Ф «ДЕТКИ ПОДРОСЛИ»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖИММИ НЕЙРОНА»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 М/С «ТОТАЛЛИ СПАЙС»
14.30 «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
15.30 «ДОМ-2. LIVE»
17.20 Х/Ф «КУРЬЕР»
19.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА
19.15 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ

19.30 Т/С «ГУМАНОИДЫ В КОРОЛЕВЕ»
20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС» ПОГОДА. НОВОСТЯ
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.00 «ИНТУИЦИЯ» ИГРОВОЕ ШОУ
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
23.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
23.35 НАША RUSSIA
00.05 СМЕХ БЕЗ ПРАВИЛ
00.55 СЕКС С А.ЧЕХОВОЙ

Тивиком

06.30 «ЭКСТРЕМАЛЬНЫЕ ИСТОРИИ»: «КАРМАННИКИ»
07.00 «НАШ ГОРОД»
07.30 «РАДАР-СПОРТ»
08.05 «ДРУЗЬЯ»
08.30 Т/С «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
09.30 «СОЛДАТЫ. ДЕМБЕЛЬСКИЙ АЛЬБОМ»
10.30 «НАШ ГОРОД»
11.00 «В ЧАС ПИК»
12.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
13.00 «НАШ ГОРОД»
13.30 «24»
14.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»

14.55 «Х/Ф:»ОПАСНЫЕ ОСОБИ»
16.50 «ОЧЕВИДЕЦ ПРЕДСТАВЛЯЕТ: САМОЕ СМЕШНОЕ»
17.05 Т/С «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
18.00 Т/С «ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА»
19.00 «В ЧАС ПИК»
20.00 «НАШ ГОРОД»
20.30 «САМ СЕБЕ ХОЗЯИН»
21.00 «КИНО/ФАНТАСТИКА»: «ГАЗОНОКОСИЛЬЩИК»
23.05 «ПАРАД ПАРОДИЙ»
00.45 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
00.55 СЕАНС ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ. «ЭММАНОЭЛЬ-2000»

СТС - «БАЙКАЛ»

06.25, 07.15, 07.40, 08.10, 08.25, 00.25, 00.50, 01.20, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ
05.55, 07.15, 08.10, 09.25, 11.15, 16.10, 18.55, 20.05, 21.55, 23.35, 00.55, 01.55 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ: БУРЯТИЯ
06.00 Т/С «ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «РЫЖАЯ»

09.00, 13.30, 18.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «АТЛАНТИДА»
10.30 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
11.30 Х/Ф «ДОЧКИ-МАТЕРИ»
12.30 Т/С «ЛЮБА, ДЕТИ И ЗАВОД»
13.00 М/С «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ГЕКЛБЕРРИ ФИННА»
14.00 М/С «ЗВЕЗДНЫЕ ВРАТА»
14.30 М/С «ОБАН. ЗВЕЗДНЫЕ ГОНКИ»
15.00 М/С «ЛЮДИ В ЧЕРНОМ»
15.30 М/С «КЛУБ ВИНКС - ШКОЛА ВОЛШЕБНИЦ»
16.00 Т/С «ТАИНСТВЕННЫЙ ПОРТАЛ»
16.30 ГАЛИЛЕО
17.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
17.30 Т/С «ДОКТОР КТО»
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «РЫЖАЯ»
20.58 «СКАЖИ!»
21.00 Х/Ф «ВОСХОД МЕРКУРИЯ»
23.05 Х/Ф «КЛАД»
01.20 Т/С «ТАНЦЫ СО ЗВЕЗДАМИ»
03.20 Х/Ф «ДОЧКИ-МАТЕРИ»
04.15 Т/С «ДОКТОР КТО»
05.00 МУЗЫКА НА СТС

ДТВ

09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ

09.55 ТЕЛЕМАГАЗИН
10.25 МУЛЬТФИЛЬМЫ
11.30 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
12.00 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»
12.30 Х/Ф «КОМИССАР РЕКС»
13.30 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «ВЫЙТИ ЗАМУЖ ЗА КАПИТАНА»
15.30 Х/Ф «УТОМЛЕННЫЕ СЛАВОЙ»
16.00 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
17.00 Х/Ф «КОМИССАР РЕКС»
18.00 Х/Ф «БЕЗМОЛВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ»
18.30 Х/Ф «С.S.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
19.25 Х/Ф «ОСЕНЬ В НЬЮ-ЙОРКЕ»
21.30 ЧУДЕСА СО ВСЕГО СВЕТА
22.30 «ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2!»
23.00 САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО
23.30 САМОЕ НЕВЕРОЯТНОЕ ВИДЕО
00.30 Х/Ф «БЕЗМОЛВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ»
01.00 Х/Ф «С.S.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
02.00 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ. ГОРЯЧАЯ ДЮЖИНА»
02.55 Х/Ф «ПРИКЛЮЧЕНИЯ МОДЕСТИ БЛЕЙЗ»
04.45 НОЧНОЙ КЛУБ
06.45 Т/С «СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ МАКГАЙВЕР»
07.45 БЕЗУМСТВА ХРАБРЫХ

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Суббота, 9

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.30 Х/Ф «БОЛЬШОЕ ПРИКЛЮЧЕНИЕ ПЯТЯЧКА»
07.00, 11.00, 13.00 НОВОСТИ
07.10 Х/Ф «БОЛЬШОЕ ПРИКЛЮЧЕНИЕ ПЯТЯЧКА»
07.50 Х/Ф «УБИЙСТВО В САНШАЙН-МЕНОР»
09.20 ИГРАЙ, ГАРМОНЬ ЛЮБИМАЯ!
10.00 СЛОВО ПАСТЫРЯ
10.10 ЗДОРОВЬЕ
11.30 «СМАК»
12.10 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ФИЛЬМ «МАГИЯ ДЕСЯТИ»
13.10 Х/Ф «СЫЩИКИ»
14.00 НА XXIX ЛЕТНИХ ОЛИМПИЙСКИХ ИГРАХ В КИТАЕ
19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
19.10 «ВЫИГРАТЬ ОЛИМПИАДУ»
20.10 «НАТАЛЬЯ КУСТИНСКАЯ. РАСПЛАТА ЗА ЛЮБОВЬ»
21.10 «МОЖЕШЬ? СПОЙ!»
22.00 ВРЕМЯ
22.20 Х/Ф «ТРАВЕСТИ»
00.00 Х/Ф «БОСИКОМ ПО МОСТОВОЙ»
02.10 Х/Ф «САМЫЙ ДЛИННЫЙ ДЕНЬ»
05.00 Х/Ф «ПОДРУЖКА НЕВЕСТЫ»
06.30 «ЗВЕРИНЕЦ»

РОССИЯ

07.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
08.30 «СТУДИЯ ЗДОРОВЬЕ»
09.00, 12.00, 16.00, 21.00 ВЕСТИ
09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
09.20 «УТРЕННЯЯ ПОЧТА»
10.00 М/Ф «ДРАКОН»
10.20 ГЕОРГИЙ ЖЖЕНОВ «РУССКИЙ КРЕСТ». 2 Ф.
12.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.20 К НЕЗАВИСИМОЙ ЖИЗНИ
12.40 ТЕЛЕМАГАЗИН

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

12.50 «АКТУАЛЬНОЕ ИНТЕРВЬЮ»
13.00 «СПОРТ-ЦЕНТР». НАКАНУНЕ ОЛИМПИАДЫ
13.20 Х/Ф «ИСТОРИЯ С МЕТРАНПАЖЕМ»
14.00 XXIX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПЕКИНЕ
16.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
16.30 Х/Ф «ДЕНЬ СВАДЬБЫ ПРИДЕТСЯ УТОЧНИТЬ»
18.15 Х/Ф «АС»
19.20 ПРЕМЬЕРА. «СМЕЯТЬСЯ РАЗРЕШАЕТСЯ»
21.20 Х/Ф «ПОСЛЕДНИЙ ЗАБОЙ»
23.00 XXIX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПЕКИНЕ
01.00 Х/Ф «АГЕНТ 007. ЗАВТРА НЕ УМРЕТ НИКОГДА»
03.20 «ГОРЯЧАЯ ДЕСЯТКА». ДО 04.24

КУЛЬТУРА

07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 02.50, 03.50 ПЕРЕДАЧ
11.10 БИБЛЕЙСКИЙ СЮЖЕТ
11.40 Х/Ф «МОЛЧИ, ГРУСТЬ, МОЛЧИ»
12.25 «МИРАЖИ. ВЕРА ХОЛОДНАЯ»
12.55 Д/Ф «СЕГОВИЯ. СЦЕНА ПОЛИТИЧЕСКИХ ИНТРИГ»
13.10 «КТО В ДОМЕ ХОЗЯИН»
13.40 Х/Ф «ВОЛШЕБНАЯ ЛАМПА АЛАДДИНА»
15.00 М/Ф «ЗОЛОТЫЕ КОЛОСЬЯ»
15.20, 02.55 Д/С «ПОМЕСТЬЕ СУРИКАТ». «ДЕЛА СЕМЕЙНЫЕ. 2 С. «ВОЗЛЮБИ БЛИЗНЕГО СВОЕГО»
16.10 СПЕКТАКЛЬ «ДОКТОР ФИЛОСОФИИ»
18.20 «РОМАНТИКА РОМАНСА»
19.05 Д/С «ДВОРЦЫ ЕВРОПЫ». «АВИНЬОН. ДВОРЕЦ КЛИМЕНТА VI ВЕЛИКОЛЕПНОГО»
19.55 Д/Ф «ДМИТРИЙ ШОСТАКОВИЧ. АЛЬТОВАЯ СОНАТА»
21.15 Х/Ф «МОЙ МЛАДШИЙ БРАТ»
23.00 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

23.20 Х/Ф «ШТАНЫ»
01.05 К 80-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ ЭНДИ УОРХОЛА. Д/Ф
02.00 Д/С «У ЖИВОТНЫХ ЕСТЬ СВОЯ ИСТОРИЯ». «СЕЛЬДЬ»
03.45 Д/Ф «ДЖОН ДЭВИСОН РОКФЕЛЛЕР»

Ариг Ус

07.30 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ. ПОГОДА
08.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
08.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
09.00 «ЖИЗНЬ, ПОЛНАЯ РАДОСТИ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
09.30 САША ПЛЮС МАША
09.50 НАШИ ПЕСНИ
10.00 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС. ПОГОДА. НОВОСТЯ
10.35 «ГОСТЬ В СТУДИИ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
11.00 «ШКОЛА РЕМОНТА»
12.00 Д/Ф «ЛЮБОВНИЦЫ»
13.00 «БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ»
14.00 «КЛУБ БЫВШИХ ЖЕН»
15.00 «COSMOPOLITEN. ВИДЕОВЕРСИЯ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
16.00 Х/Ф «БУМЕР»
18.15 САША ПЛЮС МАША
18.40 «АБИТУРИЕНТ-2008» ЗНАКИ ЗОДИАКИ. ПОГОДА
19.00 ТАНЦЫ БЕЗ ПРАВИЛ
20.00 «ПРИВЕТ! ПОКА»
20.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
21.00 «НЕОБЪЯСНИМО, НО ФАКТ» ПОГОДА
22.00 ЛОТЕРЕЯ С «ТИТАНОМ»
22.10 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ»
23.00 «КОМЕДИ КЛАБ». ПОГОДА
00.00 НАША RUSSIA
00.30 УБОЙНАЯ ЛИГА
01.30 СЕКС С А.ЧЕХОВОЙ

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Тивиком

07.00 «НАШ ГОРОД»
07.35 Д/Ф «ОСТРОВ НА ЭКВАТОРЕ»
08.00 «САМ СЕБЕ ХОЗЯИН»
08.30 «НАШ ГОРОД»
09.00 «ПРОВЕРЕНО НА СЕБЕ»
09.35 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
09.45 «ДЕЛО ТЕХНИКИ»
10.00 «Я - ПУТЕШЕСТВЕННИК»
10.25 «ОЧЕВИДЕЦ ПРЕДСТАВЛЯЕТ: САМОЕ СМЕШНОЕ»
11.25 «КИНО/ФАНТАСТИКА»: «ГАЗОНОКОСИЛЬЩИК»
12.30 «ДЕТЕКТИВНЫЕ ИСТОРИИ - ОДЕРЖИМЫЕ ПОХОТЬЮ»
13.30 «НАШ ГОРОД»
14.00 «ВОЕННАЯ ТАЙНА»
15.00 «СЕКРЕТНЫЕ ИСТОРИИ»: «РОЖДЕННЫЕ В БЕЗДНЕ»
16.00 Х/Ф «СВЕРХНОВАЯ»
19.30 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
20.00 «ДЕТЕКТИВНЫЕ ИСТОРИИ»: «МУЖЕНЕНАВИСТНИЦЫ»
20.55 Х/Ф «АНТИБУМЕР»
22.30 Х/Ф «БЛОКПОСТ»
00.20 «ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА»
01.00 «СЕАНС ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ»

СТС - «БАЙКАЛ»

06.25, 07.15, 07.40, 08.10, 08.25, 00.25, 00.50, 01.20, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ
05.55, 07.15, 08.10, 09.25, 11.15, 16.10, 18.55, 20.05, 21.55, 23.35, 00.55, 01.55 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ: БУРЯТИЯ
06.00 Т/С «СИНИЕ И СЕРЫЕ»
07.55 М/Ф «ПЕС В САПОГАХ»
08.20 М/С «СМЕШАРИКИ»
08.30, 16.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.00 ДЕТСКИЕ ШАЛОСТИ ВЕДУЩАЯ - ГЛЮК ОЗА
11.00 Х/Ф «ПРИЗРАЧНАЯ КОМАНДА»
12.45 М/С «ТОМ И ДЖЕРРИ»

13.00 М/С «УТИНЫЕ ИСТОРИИ»
14.00 М/С «ЧАРОДЕЙКИ»
15.00 М/С «АЛАДДИН»
16.30 САМЫЙ УМНЫЙ
18.35 6 КАДРОВ
18.55 Х/Ф «ВСЕСЯЮЩИЕ СТРАХ»
20.58 «СКАЖИ!»
21.00 Х/Ф «ПОКВИТАТЬСЯ С ОТЦОМ»
23.05 Х/Ф «У МОРЯ»
01.50 Х/Ф «АГЕНТ 117. КАИР. ШПИОНСКОЕ ГНЕЗДО»
03.40 Х/Ф «СУД»
05.30 МУЗЫКА НА СТС

ДТВ

09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ
10.00 «ЗВЕРИНЫЕ ШУТОЧКИ»
11.00 ТЫСЯЧА МЕЛОЧЕЙ
11.20 ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ
11.30 МУЛЬТФИЛЬМЫ
13.35 «КАЛАМБУР»
14.30 Х/Ф «КОНВОЙ ПОД ПРИЦЕЛОМ»
16.30 Т/С «МЕРТВАЯ ЗОНА СТИВЕНА КИНГА»
17.30 Х/Ф «С.S.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
18.30 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «ВЫЙТИ ЗАМУЖ ЗА КАПИТАНА»
20.30 Х/Ф «ШПИОНЫ И ПРЕДАТЕЛИ»
21.25 Д/Ф «ПРИГОВОРЕННЫЕ ПОЖИЗНЕННО». 3 С.
22.00 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
23.00 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «ТРОЙНОЙ ПРЫЖОК «ПАНТЕРЫ»»
01.00 Х/Ф «С.S.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
01.55 Т/С «МЕРТВАЯ ЗОНА СТИВЕНА КИНГА»
03.00 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
03.30 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
04.25 Х/Ф «МОРСКАЯ ПОЛИЦИЯ: СПЕЦОТДЕЛ»
05.25 Т/С «АВТОДРОМ». 21 С.
06.30 Х/Ф «СЛЕДСТВИЕ ВЕДЕТ ДА ВИНЧИ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Воскресенье, 10

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00, 13.00 НОВОСТИ
07.10 «АРМЕЙСКИЙ МАГАЗИН»
07.40 «РЫЦАРИ СЛОНОВОЙ КОСТИ»
08.40 ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ
09.30 «ИСТОРИИ ИЗ БУДУЩЕГО»
10.10 ПОКА ВСЕ ДОМА
11.00 НА XXIX ЛЕТНИХ ОЛИМПИЙСКИХ ИГРАХ В КИТАЕ
13.10 «КВН». ПРЕМЬЕР-ЛИГА
14.50 «МАГИЯ ДЕСЯТИ»
16.00 НА XXIX ЛЕТНИХ ОЛИМПИЙСКИХ ИГРАХ КИТАЕ
18.00 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ФИЛЬМ ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
19.10 Т/С «ДВЕ СУДЬБЫ»
22.00 ВРЕМЯ
22.20 Х/Ф «ПЛОХИЕ ПАРНИ»
00.30 Х/Ф «ПЛЯЖ»
02.40 Х/Ф «ЭДИ»
04.20 Т/С «ДЕФЕКТИВНЫЙ ДЕТЕКТИВ»
05.00 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ФИЛЬМ ДО 05.55

РОССИЯ

07.10 Х/Ф «ВСЕ НАОБОРОТ»
08.30 «СЕЛЬСКИЙ ЧАС»
09.00, 12.00, 16.00, 21.00 ВЕСТИ
09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
09.20 Х/Ф «МОСТ В ТЕРАБИТИЮ»
11.15 М/Ф «В НЕКОТОРОМ ЦАРСТВЕ». «БРЭКИ»
12.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
13.00 «ГОРОДОК». ДАЙДЖЕСТ
13.20 XXIX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПЕКИНЕ
16.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
16.30 «МИСТЕР НОКАУТ. ЗАГАДКА ВАЛЕРИЯ ПОПЕНЧЕНКО»
17.20 ПРЕМЬЕРА. «АНШЛАГ И КОМПАНИЯ»

19.15 Х/Ф «КАК НАЙТИ ИДЕАЛ»
21.20 XXIX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПЕКИНЕ
23.55 Х/Ф «ЖЕНСКАЯ ИНТУИЦИЯ - 2»
02.35 Х/Ф «АФЕРИСТЫ»

КУЛЬТУРА

07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.00, 02.50, 03.50 ПЕРЕДАЧ
11.10 «ОБЫКНОВЕННЫЙ КОНЦЕРТ С ЭДУАРДОМ ЭФИРОВЫМ»
11.40 Х/Ф «МАСКАРАД»
13.20 ЛЕГЕНДЫ МИРОВОГО КИНО. ТАМАРА МАКАРОВА
13.50 Д/Ф «КАФЕДРАЛЬНЫЙ СОБОР В ШАРТРЕ». «БИБИГОН»
14.05 М/Ф «МЕДНОЙ ГОРЫ ХОЗЯЙКА». «МАЛАХИТОВАЯ ШКАТУЛКА». «ЗОЛОТОЕ ПЕРЫШКО»
15.10, 02.55 Д/С «ПОМЕСТЬЕ СУРИКАТ». «НЕКОТОРЫЕ ЛЮБЯТ ГОРЯЧЕЕ». 4 С. «КРУТОЙ ПЕРЕЛОМ»
15.55 КАМЕРА-ОБСКУРА. БОРИС БАРНЕТ
16.35 Х/Ф «ПОЭТ»
18.10 БАЛЕТ И. СТРАВИНСКОГО «ПУЛЬЧИНЕЛЛА»
19.05 «СОЗВЕЗДИЕ «ХРУСТАЛЬНОЙ ТУРАНДОТ»»
20.05 Х/Ф «ТОТ САМЫЙ МЮНХГАУЗЕН»
22.25 Д/С «СИЛА ИСКУССТВА». «ВАН ГОГ»
23.20 Х/Ф «УДАРЫ»
00.50 М/Ф «ТРИО ИЗ БЕЛЬВИЛЛЯ»
02.25 ДЖЕМ-5. МИШЕЛЬ ЛЕГРАН
03.45 Д/Ф «АПУЛЕЙ»

Ариг Ус

07.30 ИЗМЕНИ СВОЙ МИР. ПОГОДА. ЗНАКИ ЗОДИАКИ
08.00 «БЛАГАЯ ВЕСТЬ»
08.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
09.00 М/С «ОХ, УЖ ЭТИ ДЕТКИ»

09.25 «АБИТУРИЕНТ-2008»
09.40 «ГОСТЬ В СТУДИИ»
10.00 «ФЕСТИВАЛЬ КОМЕДИ КЛАБ В КИТАЕ» ЗНАКИ ЗОДИАКИ
11.00 ШКОЛА РЕМОНТА
12.00 «ТАНЦЫ БЕЗ ПРАВИЛ»
13.00 «ПРИВЕТ! ПОКА!»
14.05 «ЖЕНСКАЯ ЛИГА. ПАРНИ, ДЕНЬГИ И ЛЮБОВЬ»
14.45 Х/Ф «БУМЕР»
17.00 Х/Ф «ПОЦЕЛУЙ ДРАКОНА»
19.00 Д/Ф «СУПЕРЧЕЛОВЕКИ»
20.00 «АБИТУРИЕНТ-2008» ПОГОДА. ЗНАКИ ЗОДИАКИ
20.30 УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ
21.00 «БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
23.00 «КОМЕДИ КЛАБ». ЗНАКИ ЗОДИАКИ
00.00 «ЖЕНСКАЯ ЛИГА»
00.30 СМЕХ БЕЗ ПРАВИЛ
01.30 СЕКС С А.ЧЕХОВОЙ

Тивиком

07.00 Т/С «АГЕНТСТВО»
07.35 Д/Ф «ОСТРОВ НА ЭКВАТОРЕ»
08.05 «ПРОВЕРЕНО НА СЕБЕ»
09.00 КЛУБ «БЕЛЫЙ ПОПУГАЙ»
09.35 «СПИД. СКОРАЯ ПОМОЩЬ»
10.00 Х/Ф «СВЕРХНОВАЯ»
13.30 «24»
14.00 «ЧАСТНЫЕ ИСТОРИИ» С ОКСАННОЙ БАРКОВСКОЙ
14.55 «ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА»
15.55 Х/Ф «АНТИБУМЕР»
17.30 Х/Ф «БЛОКПОСТ»
19.20 Х/Ф «ПОЖАР НА ТЕЛЕБАШНЕ»
21.20 Т/С «4400»
00.00 «ОЧЕВИДЕЦ ПРЕДСТАВЛЯЕТ: САМОЕ ШОКИРУЮЩЕЕ»
01.00 «МИРОВОЙ БОКС: ВОСХОДЯЩИЕ ЗВЕЗДЫ РОССИИ»
02.00 «СЕАНС ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ»
02.15 «ФОРМУЛА-1». ГРАН-ПРИ. ГОНКА

СТС - «БАЙКАЛ»

06.09, 06.30, 07.02, 07.20, 08.30, 08.55, 00.20, 00.45, 01.25, 01.55, 02.20, 02.50, 03.20 СКАЖИ НА СТС-БАЙКАЛ
05.55, 07.15, 08.10, 09.25, 11.15 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ: БУРЯТИЯ
06.00 Т/С «СИНИЕ И СЕРЫЕ»
07.45 М/Ф «РУСАЛОЧКА»
08.20 М/С «СМЕШАРИКИ»
08.30, 16.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.00 М/С «ТОМ И ДЖЕРРИ»
09.15 САМЫЙ УМНЫЙ
11.00 ГАЛИЛЕО
12.00 СНИМИТЕ ЭТО НЕМЕДЛЕННО
13.00 М/С «ЧИП И ДЕЙЛ СПЕШАТ НА ПОМОЩЬ»
14.00 М/С «ШОУ ТОМА И ДЖЕРРИ»
15.00 М/С «ГЕРКУЛЕС»
16.30 РАНЕТКИ ДРАМЕДИ (5 СЕРИЙ)
20.58 «СКАЖИ!»
21.00 Х/Ф «ЗЕВС И РОКСАННА»
22.50 6 КАДРОВ
23.00 ХОРОШИЕ ШУТКИ
01.00 Х/Ф «ГЛОРИЯ»
03.20 Х/Ф «УМИЦЦА УИЛЛ ХАНТИНГ»
05.30 МУЗЫКА НА СТС

ДТВ

09.00 УДАЧНОЕ УТРО
09.50 МУЗЫКА НА ДТВ

Отдых на Байкале. Горячинск. Тел.: 60-67-04

10.00 «ЗВЕРИНЫЕ ШУТОЧКИ»
11.00 ТЫСЯЧА МЕЛОЧЕЙ
11.30 МУЛЬТФИЛЬМЫ
13.35 «КАЛАМБУР»
14.30 Х/Ф «ОСЕНЬ В НЬЮ-ЙОРКЕ»
16.30 Т/С «МЕРТВАЯ ЗОНА СТИВЕНА КИНГА»
17.30 Х/Ф «С.S.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
18.30 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «СТАМБУЛЬСКИЙ ТРАНЗИТ»
20.15 «В ЗАСАДЕ»
20.30 Х/Ф «ШПИОНЫ И ПРЕДАТЕЛИ»
21.25 Д/Ф «ПРИГОВОРЕННЫЕ ПОЖИЗНЕННО»
22.00 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
23.00 РУССКИЙ ФИЛЬМ. «ТАЙНА «ВОЛЧЬЕЙ» ПАСТИ»
01.00 Х/Ф «С.S.I. МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ МАЙАМИ»
01.55 Т/С «МЕРТВАЯ ЗОНА СТИВЕНА КИНГА»
03.00 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
03.30 ТЕРРИТОРИЯ ПРИЗРАКОВ
04.25 Х/Ф «МОРСКАЯ ПОЛИЦИЯ: СПЕЦОТДЕЛ»
05.25 Т/С «АВТОДРОМ»
06.30 Х/Ф «СЛЕДСТВИЕ ВЕДЕТ ДА ВИНЧИ»
07.30 БЕЗУМСТВА ХРАБРЫХ

СОВЕТ ДИРЕКТОРОВ ОАО «ВОДКОМПЛЕКТ»

извещает о проведении очередного годового собрания акционеров 31 августа 2008 г. в 16 часов по адресу: 670045, пр.Автомобилистов, 16.

Повестка дня:

- 1. Утверждение годового отчета финансово-хозяйственной деятельности за 2006 г. в том числе о прибылях и убытках. Отчет ревизионной комиссии и аудитора общества.
2. Избрание членов Совета директоров.
3. Разное.

Председатель Совета директоров ОАО «Водкомплект»: В.М.АБУШЕЕВ.

П.Николаев В.Сафронов В.Баранников Б.Цыремпилов Б.Базаргуруев Н.Эрдынеева М.Дагбаева

ЯМАР НЭГЭН ОРОНДО
 Спортсын энэ тэрэ зүйлэй хүгжэлтэ тухай тэрэнэй спортсменүүдэй Олимпиин наадануудта туйлахан илалтануудаарнь лэ нэн түрүүн хаража үзэдэг гэшэ. Буряадай бокс гурбан олимпиэце хүмүүжүүлхэн байгаа. Эдэнэй хоёрын Олимпиин наадануудай эгээл үндэр дээдын медальнуудаар шагнагдахан байгаа: 1956 ондо Австралин Мельбурн хотодо Владимир Сафронов хүндэллэй табсангай нэгэдэх, чемпиониой, шатада гараа хэн. Велингтон Баранников Олимпиин хоёр нааданда, тусхайлбал, 1960 ондо Римдэ, 1964 ондо Токиодо үнгэргэгдэн Олимпиадануудта хабаадахадаа, Японой ниислэдэ мүнгэн медальар шагнагдахан юм.

БУРЯАДАЙ түрүүшын олимпиэце РСФСР-эй габыята тренер А.Б.Ринчинов хүмүүжүүлхэн юм. Владимир Сафронов 1934 ондо Улаан-Үдэ хотодо түрэнэн. Эндэ хургуулида хурахаая оронон байгаа. Тийхэ үедөө уран зурагай талаар ехэ шадабаритай байханаа харуулаа хэн. Дунда хургуулида хуража байха үедөө 15-тайдаа бокс эрхилжэ захалба. Хургуулида хуража ябахандаа, тэрэ Улаан-Үдэ хотын, Буряадай АССР-эй чемпион болонон байгаа.

1950 ондо Сафронов Эрхүүгэй уран зурагай училицида хурахаая ороно. Тийхэдэ боксоо хаяагүй. Тренерүүд В.Хардин болон РСФСР-эй габыята тренер В.Полодучинай хүтэлбэри дорно хориго хэхэдэ, эндэ спортын шэнэ амжалтанууды туйлаба. 1951 ондо Сафронов Эрхүү хотын чемпиониой нэрэ зэргэдэ хүртөөд, тэрэнэ хэдэн жэл соо, Совет Армиин албанда тагдатаргаа, алдаагүй хэн.

1954 ондо Сталинград хотодо болонон РСФСР-эй чемпионата Владимир түрүүшын ехэ амжалта туйлаба. Тэрэ Россин чемпион болобо. 1954 ондо РСФСР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдаа, тэрэл жэлдэ СССР-эй Кубогта хүртэхын түлөө Москвада болонон мурьсөөндэ амжалта туйлаа хэн.

Бүхэсоюзна хорилго бэлдэхлүүдтэ тэрэниие СССР-эй арба дахин чемпион, спортсын габыята мастер, СССР-эй габыята тренер С.С.Щербаков хоридог байгаа.

1956 ондо СССР-эй суглуулагдамал командые аяар холын Мельбурн Ульгээхэнэ долоон хоног урда тээ хорилгын үедэ А.Засухинай гараа гэмтэхэдэн, тэрэнэй орондо В.Сафронов командын бүридэлдэ оруулагдаа хэн.

Олимпиадада ерэнэн гададын ороннуудай мэргэжэлтэдэ, журналистууд Владимирай арга боломжонууды тиймэшье үндэрөөр сэгнээгүй хэн. Сууга англичанин, Европын чемпион Томми Никольс илажа гараха байха гэжэ эдэнэр булдааа шахуу багсаамжалхан байгаа. Зүгөөр Сафронов Никольсые гоё найханаар илажа, совет боксернууд сооноо түрүүлэн олимпийскэ чемпионон болоо хэн.

1959 ондо Владимир Сафронов Москвагай полиграфическа институтдай техникческэ шэмэглэлын факультетдэ хурахаая оржо, тэрэнэ 1964 ондо дүүргэжэ хэн.

Володя Советскэ Союзай чемпиониой нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хүртэнэн, Европын түрүү хуури эзэлхын түлөө мурьсөөндэ шангай хуури эзэлхэн, Хани барисаата арминуудай спартакиадын гурба дахин чемпион болонон байгаа.

БУРЯАДАЙ ОЛИМПИЕЦУУД

Олимпиада -2008

ТОКИОДО үнгэргэгдэн XVIII Олимпиин наадануудай түгэсхэлэй мурьсөөндэ хабаадагша, Европын чемпионон, СССР-эй спортсын габыята мастер Велингтон Баранников 1938 ондо Улаан-Үдэ хотодо түрөө хэн. Юрэнхы эрдэмэй хургуулида хуража байха үедөө 1948 ондо Виль тренер А.Лаврентьевэй, хойшоодо В.Николаевай хүтэлбэри дор хүүгэдэй спортсын хургуулида хорилго хэжэ эхилээ хэн.

1954 ондо эдиршүүлэй дунда РСФСР-эй түрүү хуури эзэлхын түлөө Курган хотодо болонон мурьсөөндэ хабаадахадаа, В.Баранников амжалта туйлажа, нэгэдэх хуури эзэлбэ.

Тэрэ залуушуулай болон эршүүлэй дунда «Буревестник» бүлгэмэй Түбэй соведэй чемпиониой нэрэ зэргэдэ хэдэ дахин хүртэнэн байгаа. 1959 ондо уласхоорондын мурьсөөндэ түрүүшынхэе хабаадажа, В.Баранников Великобританиин мэдээжэ боксер Мак-Теггартад шүүгээжэ, урагшагүйдэнэн юм.

Велингтон бүри эршэмтэйгээр хорилго бэлдэхэл хэбэ. 1960 ондо үнгэргэгдэн СССР-эй чемпионатада тэрэ хоёрдохи хуури эзэлжэ, суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, Римдэ болонон Олимпиин наадануудта хабаадахаая ошонон байгаа. Тээ эндэ урагшагүйдэжэ, шангай хуури эзэлжэ шадбагүй.

1962 ондо МВТУ дүүргэдэ, инженерэй диплом абабашье, спортдо анхарааа нулаудулабагүй. Велингтон Советскэ Союзай түрүү хуури эзэлхын түлөө мурьсөөнүүдтэ зургаа дахин түгэсхэлэй уулзалгада хабаадахан байгаа.

1964 ондо Токиодо үнгэргэгдэн XVIII Олимпиин наадануудта В.Баранников түгэсхэлэй мурьсөөндэ хабаадахан, 1965 ондо Берлин хотодо хүнгэн шэгнүүртэн сооноо Европын чемпиониой нэрэ зэргэдэ хүртэнэн юм. В.Баранников 357 дахин рингдэ гаража тулалдахандаа, 323 уулзалгадан илахан, уласхоорондын 35 уулзалгаанаа 30-дань диилэжэ гарахан байна.

Бүхэсоюзна болон уласхоорондын мурьсөөнүүдтэ хабаадаха үедөө тэрэ спортсын делегацинуудай бүридэлдэ оржо, Англи, Швеци, Дани, Болгари, Венгри, Япон, ГДР, Итали болон дэлхэйн 40-өөд ороннуудаар аяншалхан, ехэ мурьсөөнүүдтэ хабаадахан байгаа.

Спортсын габыята мастер Велингтон Иннокентьевич Баранников СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ боксын эрхим түрүү тренернүүдэй нэгэниинь байхан юм. Уласхоорондын категорин судья байхан гэшэ.

БОРИС ЗОРИКТУЕВ Буряад Борондо хүмүүжүүлэгдэжэ, Олимпиадада хабаадахан гурбадахи боксер болоно. Борис 1949 ондо Улаан-Үдэ хотодо түрөө хэн. РСФСР-эй габыята тренер Александр Ринчиновэй хүтэлбэри дор тэрэ боксдо түрүүшын алхамууды хээнэн юм.

1968 оние Б.Зориктуевай ехэ амжалтын жэл гээд тооложо болоно. Залуушуулай дунда РСФСР-эй түрүү хуури эзэлхын түлөө Петрозаводск хотодо үнгэргэгдэн мурьсөөндэ ха-

баадахадаа, Борис шангай хуурида гаража, Россин Федерациин суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдаа, залуушуулай дунда СССР-эй түрүү хуури эзэлхын түлөө Львов хотодо болонон мурьсөөндэ хабаадаа хэн.

Львов хотын ринг дээрэ дүрбэ дахин тулалдахандаа, бүхы уулзалгануудтаа найдамтай илалтанууды туйлажа, хүнгэн шэгнүүртэ залуушуулай дундааа СССР-эй чемпион болоод, спортсын мастерай нормо дүүргэбэ.

Зориктуев Улаан-Үдэ хотын 1-дэхи интернат хургуулида хураа. хургуулиа дүүргэмсээрээ, Зүүн Сибириин технологическа институтдай хүнгэн промышленностин факультетдэ хурахаая оронон юм. 1969 ондо хоёрдохи курсынь дүүргээд, Москва ошожо, МВТУ-гай автомеханическа факультетдэ хуража захалба. РСФСР-эй суглуулагдамал командын манай болгар ханинартай хамтаараа хорилго бэлдэхэл хээн Петрозаводск хотодохи хуралсал-хорилго тэрэнэй мэргэжэл шадбарие дээшлүүлэгдэ туйлай ехэ туна хүргэнэн байгаа.

Москвада хурахадаа, Борис СССР-эй габыята тренер И.С.Богаевай хүтэлбэри дор хорилго бэлдэхэлэ үргэлжлүүлбэ. Дүршэл шадбари ехэтэй энэ тренер спортсын габыята мастер В.Баранниковые хэдэн жэл соо хурган бэлдэнэн юм.

1970-1971 онуудта Борис СССР-эй чемпионадуудта түгэсхэлэй нааданда хабаадажа, мүнгэн медальнуудаар шагнагдахан, харин Олимпиин наадануудай үнгэргэгдэхэ 1972 ондо эгээл хүнгэн хоёрдохи шэгнүүртэ Советскэ Союзай чемпиониой нэрэ зэргэдэ хүртэжэ, Мюнхендэ үнгэргэгдөөшэ XX Олимпиин наадануудта хабаадаа.

Борис Зориктуев Мюнхенэй Олимпиадада шангай хуурида гараха аргатай байхан юм. Тэрэ түгэсхэлэй мурьсөөнэй дүрбэнэй нэгэ хубида Борис Кубын боксертой тулалдахандаа, түрүүшын хоёр раундада яаха аргагүй булюо байханаа харуулаа хэн. Гурбадахи раундада ноугайнай хүбүүн хойно хойнооноо эршэмтэйгээр довтолобо. Тэмсэл улам шангадана. Дүтын зайда тулалдахандаа, Борис нүгөөдөөшэ хураггүй булюо байханаа харуулба, гэбэшье... Эгээл эндэ американ судья шанга тулалдаае зогсоожо, нааданай гурим хазагайрууланайн түлөө Борисые мурьсөөнөө гаргажархёо хэн. Борис нүхэрөө илалтаарнь амаршалба, ёhotoйл спортсменүүд гансал чемпиониой үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэжэ шаддага бэшэ, харин ой ухаанда орошогүй гомдолтойгоор шүүгдээшье наа, бэээ гартаа барижа шаддага зон гэшэ...

Борис Зориктуев 1973 ондо МВТУ-е дүүргэжэ, инженерэй диплом абаад, сэрэгэй частьда алба хэбэ.

СААШАДАА СССР-эй болон Россин чемпионууд болонон, шангай хууринууды эзэлхэн уласхоорондын классай спортсын мастернууд Валерий

Стрельников, Александр Дугаров, Бага-Мүнхэ Ванкеев гэшэд Европын чемпионадуудта хабаадахан намтартай. Тийхэдээ А.Дугаров, Б-М.Ванкеев гэшэд иимэ ехэ мурьсөөндэ хабаадахадаа, амжалта туйлажа, хүрэл медальнуудта хүртөө хэн. Хэжэнгын аймагай Могсохон нютагта тоонтотой Б-М.Ванкеев Беларусь Республикые түлөөлжэ, Грециин ниислэл Афина хотодо болонон XXVIII Олимпиин наадануудта хабаадаа хэн. Тээд мүнөө Хитадай Арадай Республикын ниислэл Пекин хотодо үнгэргэгдэхэ XXIX Олимпидада хабаадаха эрхэдэ хүртэжэ шадбагүй байханиинь халагламаар.

ОЛИМПИАДАНУУДА Совет оройной нэрэ хүндые амжалтатайгаар хамгаалан Буряадай боксернууд тухай дэлгэрэнгээр хөөрбэбди. Гэхэ зураа Буряад оройной нягта холбоотой бусад спортсменүүдэй бии байхынь онсолон тэмдгэлэлтэй. Эдэмнай спортсын элдэб зүйлүүдээр Олимпиин наадануудта хабаадахан байна. Эдээн тухай тобшохонооршье наа, дурдангүй гаража болохогүй.

Пётр Николаев 1952 ондо Хельсинкидэ үнгэргэгдэн Олимпиин наадануудта хёрхо мэргэн байханаа харуулжа, «гүйжэ ябахан бодон хатай» буудалгаар эрхим зургаанай тоодо ороо хэн.

Пистоледээр бушуу түргэнөөр буудалгаар дэлхэйн хоёр дахин чемпион, команда тоосоогоор Европын чемпионон, хубийн тоосоогоор Европо түбийн мүнгэн медальар шагнагдахан, СССР-эй спортсын габыята мастер Ефим Хайдунов (ЦСКА) инженер В.А.Разоровнойтай хамта ХР-30, ХР-31, ХР-64 түхэлэй спортивна пистоледүүдые бүтээхэн, оройноогоо суглуулагдамал командые хорихон байгаа. Өөрөө Олимпидада хабаадаагүйшье наа, Олимпиин наадануудай чемпионуудые хүмүүжүүлэн хургажа, СССР-эй габыята тренер болонон алдартай.

Баунгтаа спортсын габыята мастер Геннадий Сапунов греко-римскэ барилдаагаар дэлхэйн хоёр дахин чемпион болобошье, Олимпидада илаха аргатай байхан аад, урагшагүйдэжэ, хүрэл медальда хүртэнэн намтартай.

Хяагтааа ургажа гарахан СССР-эй спортсын габыята мастер Сергей Попов марафоной зайда урилдаагаар Европын чемпионон болонон юм. Тийн Олимпиин наадануудай харгыда гарахадаа, урагшагүйдөө хэн.

Хойшодоо манай конькишад - СССР-эй спортсын габыята мастернууд Людмила Титова, Юрий Мальхин, Павел Пегов гэшэд ехэ амжалтанууды туйлахан байгаа. Людмила Титова дэлхэйн ба Олимпиин наадануудай чемпионка болоо хэн. Юрий Мальхин Павел Пегов хоёр дэлхэйн чемпионууд боложо, дэлхэйн хэдэн рекорд тогтообошье, Олимпиадануудта илалта туйлажа шадбагүй.

Хүнгэн атлет, уласхоорондын классай спортсын мастер Павел Яковлев Москвагай Олимпидада 1500 метрэй зайда урилдахадаа, наймадахи хуурида гарахан юм.

хур харбагша - Европын болон дэлхэйн чемпионон Владимир Ешеев гурбан Олимпидада хабаадахан байгаа. 1980 ондо Москвагай Олимпиин наадануудта зургаадхи хуури эзэлээ хэн. 1988 ондо Сеулда хүрэл медальар шагнагдаа бэлэй. Мүнөө СССР-эй спортсын габыята мастер В.Н.Ешеев Россин хур харбалгын федерациин президент, оройной хур харбалгын суглуулагдамал командын ахамад тренер юм.

Манай сууга барилдаашан Борис Будаев алдар солынгоо охин дунда Олимпидада хабаадаагүй. Ушарынь юуб гэбэл, Россин суглуулагдамал команда оруулагдаагүй байгаа. Хүүлдэ Узбекистанай командын бүридэлдэ оруулагдажа, Атлантын Олимпиин наадануудай барилдаанай хибэс дээрэ гараа хэн. Тийхэдэ эрхим арбанай тоодо оронон байха юм.

хур харбагшад Ольга Болотова, Баяр Баденов, Бальжинима Цыремпилов Олимпиадануудта хабаадахан. Манай сууга мэргэн Бальжинима Цыремпилов Афинада үнгэргэгдэн Олимпиин наадануудта гурбадахаа хабаадаа хэн.

МҮНӨӨ XXIX Олимпиин нааданууд байгша оной августын 8-да Хитадай Арадай Республикын ниислэл Пекин хотодо эхилхэн. Энэ Олимпиада 2008 оной августын 8-най үдэшын 8 сагай тэбхэр 8 минутада Бээжэн хотын «Шубуунай уурхай» гэжэ Үндэштэнэй стадиондээрэ баярай оршон байралда нээгдэхэ юм. Бэеын тамрай ба гоё найханай хайндэр гэжэ бумбэрсэг дэлхэй дээрэ тоологдодог эгээл ехэ, хүлдэ хүндэ ехэтэй энэ нааданай зулаг тус стадион дээрэ носоогдохо. Отгоргойн орьёл үндэр гэжэ алдаршан нэрлэгдэдэг Хитад орондо 8 тоо хадаа халбаран хүртэлгые тулдээдэг, зол заяа түхөөдөг дүлгэ тэмдэгтэй тоо гэжэ сэгнэгдээг гэшэ.

Бууган хиисхүүр малгайта буряад арадайманай хэдэн хубүүд, басагад энэ Олимпидада хабаадаха. Эдэмнай хэд бэ гэбэл, барилдаашан - БГУ-гай 5-дахи курсын оюутан, Ази түбийн чемпионон, дэлхэйн чемпиононда хүрэл медальар шагнагдахан Кыргызстанай спортсын габыята мастер Базар Базаргуруев, хур харбагшад - команда тоосоогоор дэлхэйн чемпионон, дэлхэйн Кубогта хүртэгшэ, Европо түбийн гурба дахин чемпионон, Олимпиин наадануудта дүрбэдэхэе хабаадаха Россин спортсын габыята мастер Бальжинима Цыремпилов, залуушуулай дундахаа дэлхэйн чемпионон, Россин спортсын габыята мастер Баяр Бадёнов, Европын чемпионон, дэлхэйн Кубогта хүртэхын түлөө мурьсөөндэ мүнгэн медальар шагнагдахан Россин спортсын габыята мастер Наталья Эрдынеева, команда тоосоогоор Европын чемпионон, уласхоорондын ехэ ехэ мурьсөөнүүдтэ илагша, Россин чемпионон Мирослава Дагбаева гэшэд Олимпиин наадануудта хабаадаха байна. Буряад угсаатанай нэрэ хүндые хамгаалха хубүүд, басагадтаа амжалта хүсэ!

Бага-Мүнхэ ЖИГЖИТОВ, журналист.

Амар сайн, «НАЙРАМДАЛ» - аза талаантай үхибүүдэй үргөө!

Монгол гүрэнэй олон улсын «Найрамдал» гэжэ үхибүүдэй түбэй алдар соло дэлхэй дүүрэн тарана, энэ түбтэ амарха дуратай үхибүүдэй тоо жэллээ жэлдэ олошорно. Монголтоёо хаяагаа хадхажа хууһан Буряад ороной хүбүүд, басагад энэ түбтэ баһал амарха ехэ дуратай юм. Зунай дунда һарада зуу гаран үхибүүд «Найрамдал» түбэй гушан жэлэй ойн баярай халаанда тудаж, арбан үдэрэй туршада амараад, Улаан-Баатар хотын музейнүүдээр, магазинуудаар ябажа, золтой жаргалтай, сэдхэл дүүрэн бусаба.

Улаан-Үдэһөө үглөөнэй зургаан часта томо гэгшын автобусоор замаа эхилээд, хоёр хилэ гаража, үдэһын долоон сагта одоо зорихон газартаа хүржэ эрбэбди. Олон улсын үхибүүдэй «Найрамдал» түб уула хадын дүхэриг соо, Улаанбаатар хотоһоо 27 километрэй зайда, ая гангын найхан үнэрөөр анхилжа, уняартан угтаж байдаг. Модо ногоогоор элбэг талада сагаан корабль мэтэ томо дүрбэн дабхар байшан гэр, япон, корейн, финиүүдэй, ород арадуудай маягтайгаар тааруу гоёор баригдаһан модон байшанууд, спортивна талмайнууд, сагаан монгол гүрэнхүүд, һэбэй гэрхэнүүд, иишэ тишээ зурьһан зүргэ харгынүүд, хүшөөнүүд, олон үнгэтэ багахан тутханууд айлашадый нюдэ хужарлуулна. Энэ дараа Түнхэнэй, Тарбагатайн, Зэдын, Хэжэнгын, Сэлэнгын районной болон Улаан-Үдэ хотоһоо бэлиг талаантай олон үхибүүд Буряад ороноо түлөөлжэ эрээ. Зариманинь хоёрдохи-гурбадахия ерэнэн байгаа. Жэһэнь, Сэлэнгын районной эдир спортсмен басаган, хур харбагша Ольга Цыбикжапова, хургуулин эдэбхитэд Дугаржап Бадмаев, Саян Эрдынесев гэгшэд. Тамара Васильева 2005 ондо 25-дахи хургуулин шаби байхадаа намтай анха түрүүшынхией Монгол орон ошолсожо, «Найрамдалтай» танилсаһан юм. Мүнөө тэрэ ВСГТУ-гай гурбадахы курсын оюутан, миний туһалагшаар томилогдожо, «Найрамдалтай» шэнээр танилсажа, ехэ баярлаа. Нэгэдэхи лицей-интернат хургуулин дүрбэдэхи классай хурагша Кейсан Бадмаев аха заха нүхэдһөөн нэгэһы хожомдонгүй, урагшаа ханаатай, урин зөөлөн абари зангаараа бүлгэй эгээл дуратай гэгшүүн боложо шадаа.

Удангүй түбэй ахмад вожата Энхээ ержэ, бидниие халуун эдэгээр хооллуулхаяа уужам томо залтай столово уриба. Уридшалан эдэе хоол бэлдэгшэ поварнуудта найхан үгэнүүдые хэлэмээр, юундэб гэхэдэ, ехэ амтатай, олон янзын хоолоор үхибүүдые үдэрэй таба дахин эдэлүүддэг гуримтай, һүүдээрнэ хоёрдохи дабхарта «Оргил» («Орьёл») гэнэн бүлэгтэ залуушуулай хорооной делегациин хүбүүд, басагадые, хамта дээрээ 43 үхибүүдые түбхинүүлбэ, Цацрал, Дэлгэрмаа гэжэ нэртэй бүлэгтэй залуу вожатанартай танилсуулба. Эдэ вожатанар ород хэлнээ гадна немец, англи хэлнүүдые мэдэхэ, үхибүүдтэй хүдэлхэ онсо шадабары мэргэжэлтэй, зугаа шогтой багшанар байгаа. Арбан үдэрэй туршада гол талмай дээрэ «Найрамдалай» һур һүлдэ болохо хүхэ тут намизан байгаа. Наранай элшэ туяа сасарамсаар, үглөө бүри «Найрамдалай» хүхюун хүгжэм дуу эдэлжэ, эдиршүүл вожатанартаа хамта һэрюун агаарта зарядка хэхээ гүйлдэн гарадаг. Иигээд лэ шэнэ үдэр огсом дорюунаар эхилшэнэ. Түбэй директор, Монголой дабьяата багша Тувшин өөрынгөө ударидажа ябаһан коллективтэй амархаяа ерэнэн хүбүүд, басагадта тааруу зохид программануудые зохион, үндэр хэмжээндэ үнгэргэдэг заншалаа алдангүй ажаллажа байһанинь ехэл найшаалтай. Илангаяа спортивна, хатарай, дуу хүгжэмэй программанууд үхибүүдэй анхрал татаа. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, «Найрамдал»-зохёон байгуулагын ёһотойл дээдэ шатын уласхоорондын түб болоно.

ТҮБЭЙ ТҮҮХЭ ТААТАЙ ДАА

Россин, Буряад ороной олонхон үхибүүд би найрамдалайхичи гэжэ омогорхон хэлэхыень нэгэтэ бэшэ дуудан байхаб. Энэ омогорхол хадаа Монгол ороной баян байгаалитай, түүхэтэй, ажабайдалтай, арад зонтой, дуу хатартай, багшанартай, хани нүхэдтэй танилсаһанай гэршэ болоно. Үхибүүдэй уласхоорондын түб «Найрамдал» ёһотойл үхибүүдэй үргөө, бэлиг шадабарияа бүлгүүдэхэ зохёохы талмай мүн.

Энэ түбэй хуудануудые иран харабал, иимэ. «Найрамдал» 1968 ондо, дэлгэр зунай найхан үедэ, июлиин 19-дэ үүдээ эсэижэ, эгээ түрүүшын хүбүүд, басагадые угтан абанан түүхэтэй. Тэрэ гэнэнхээ хойшо үбэл зунгүй түхээрэн жэл соо Монголой хүүхэдэй гал туламта боложо, һайн найхан хэрэгүүдээр бадаржа, хүмүүжүүлгын, соёл сурталдай, амаралтын гоё түб болоо. Тэрэ гэнэнхээ хойшо хамта дээрээ 350 мянга гаран хүбүүд, басагад «Найрамдалай» боһоно алхаж, бидэ найрамдалайхичиди гэжэ хэлсэдэг. Эндэ хамта дээрээ 118 багшанар, вожатанар, эмчид болон бусад мэргэжэлтэд хүдэлнэ. Энэ түбэй эхи табилсагшадый нэгэн гэхэдэ, Монголой толгойлогшо байһан Цеденбалай наһанай нүхэр Анастасия Ивановна Филатова-Цеденбал мүн болоно. Энэрхы үргэн сэдхэлтэй, үхибүүдтэ ехэ дуратай А.И. Филатова-Цеденбал тухай найрамдалайхид сэдхэлэй дулахан үгэнүүдээр дурсан байдаг, музей-үргөө дэлгээгдэнхэй. Томо сагаан байшангай хажууда энэ ород эхэнэрэй монгол үхибүүдэй амарха түб барилгада шэн зориг гаргаһанайн гэршэ болгон хүшөө табигданхай. Мүнөө үедэ энэ түбтэ үшөө нэгэ алдар солотой Монголой дабьяата багша эхэнэр ажаллажа байна. Тон харюусалгатай, хүндэтэй хүтэлбэрилэгшын ажалые зүбөөр эмхидэхэ шадабаритай, зөөлөн үгтэй, шанга журамтай Тувшин багша болоно. Тувшин дарга энэ түбтэ бүлэгтэй вожатаһаа эхилээд, захиргаан болотороо дээшээ гараһан юм. Тиймэхээ хүмүүжүүлэгшын ажалай нюусые алишы талаһаан тоб байса мэдээлэгшн гайхалгүй. Тувшинай хүдэлжэ байха үедэ, 1978 ондо, «Найрамдал» уласхоорондын түб боложо, гадаа гүрэнэй үхибүүдтэй харилсажа эхилээ бэлэй. Тэрэ гэнэнхээ хойшо Кипрэй, Даниин, Тайваниин, Кубын, Мексикийн, Турциин, Англиин, Америкийн, Сингапурай, Индиин, Солонгосой, Хятадай, Россин, Филиппинэй, Малайзин, Германиин, Венгрииин, Польшын, Японой болон бусад гүрэнүүдэй түлөөлэгшэнэр, эдиршүүл болон багшанар, ноёд сайд «Найрамдалай» гоё найхан байгаалдань, хоншуу

Бурядай делегаци

Вожатанарай мүрысөөн

сэбэр агаартань бахархан амардаг, аяншалдаг. Тиймэхээ дэлхэй дүүрэн «Найрамдал», Чингис хаан гэжэ монгол угын удхануудые һайн мэдэдэг болоһон байха. Монголойше үхибүүд баһал эдэ гүрэнүүдээр аяншалдаг, амардаг, хурадагыше болонхой. Тувшин даргын орлогшо Отгонбат мэргэжэлээрээ театрай зүжэгшэн аад, зүрхэ сэдхэлдээ багшанарай хүндэһэн ажалай нюусые баһал һайнаар шудалжа, 18 жэлэй туршада эрхим һайнаар ажаллажа байна. Тэрэ ажалайнгаа намтар бүлэгтэй вожатаһаа эхилһэн түүхэтэй. Энэ хоёр мэргэжэлээ сэдхэл соогоо адли тэгшэ абаад ябагшаб гэжэ тэрэ хөөрөө һэн. Гадаадын харилсаа холбооо дааж ябаһан, ород, англи тэгшэ хэлтэй менежер Бямбасүрэнэй оролдолго аргагүй ехэ. Энхээ гэжэ ахмад вожатые түб соо мэдэхгүй хүн хомор байха. Энэ хадаа эрхим ударидагша байхаһаа гадна түбэй фотограф. Эддэб гоё фото-зурагуудые буулгаад лэ, стэнд дээрэ шэнэ фото-зурагуудые бултанай үзэмжэдэ табидан заншалтай. Тунгалаг - түбэй ахмад методист, эддэб һонирхолтой уулзалгануудые, түхээрэн шэрээнүүдые, конкурснуудые дурадажа байдаг. Гэхэтэй хамта олон тоото

дугьлангууд хүдэлдэг: хатарай, дуунай, хүгжэмшэдэй, шатаршадый болон бусад. Гурбан жэлэй туршада энэ түбтэ буряад бүлэгүүдтэй хүдэлһэн вожатанарые Анхаа, Отгонсүрэн, Онорсайхан, Цацрал, Дэлгэрмаа гэгшэдые дулахан үгэнүүдээр дурдажа, баяр баясхалангые доро дохин хүргэмөөр байна. Тэдэнэр Буряадай үхибүүдэй үдэрэй хубаарилгые таатай зохидоор тааруулжа, эбтэй өөтэйгээр ажалаа ябуулжа шададаг, абьяас ехэтэй, аза талаантай вожатанар. «Найрамдал» түбтэ хари гүрэнүүдхээ ерэнэн мэргэжэлтэд хүдэлдэг байна. Энэ удаа Солонгосой мэргэжэлтэн Хан Сун Хуй хүдэлөө. «Би «Найрамдалда» ехэ таараад хүдэлжэ байнаб. Арга болоо һаань, жэлһээ үлүү хүдэлөөд, бүхы наһаараашые хүдэлхөөр байнаб. Хүн зон ехэ хүндэмүүшэ, урин налгай зан абаритай, агаар һайхан, эдэе хоолшые зохид, олон яһатанай жаргалтай, элүүр энхэ үхибүүдые хаража байхада зохид. Би «Найрамдалай» түүхэдэ хүн бүхэнтэй хамта хубиталга оруулжа байхадаа баяртайб», - гээд, мэдүүлээ һэн.

ОЙН БАЯР

Улаанбаатар хотын соёлой ордондо июлиин 18-да хоёр сагта эхилээ. Гоё һайханаар шэмэглэгдэн зал соо дүүрэн үхибүүд, багшанар, «Найрамдалай» ветеранууд, айлшад, ноёд сайд. Тайзан дээрэ томо гэгшээр урйаланууд бөөсөөтэй. Эды жэлэй хугасаа соо «Найрамдал» ямар дүн туйлааб, ерээдүймнай ямархан байнаб гэнэн видеокинэ бултанай үзэмжэдэ харуулаа. Уданшыегүй һур жабхаланта хүгжэм эдэлжэ, баяр ёһололой хуралдаан эхилбэ. Энэ хуралдаан дээрэ Монголой правительстванаа, залуушуулай нийтгын эмхинүүдхээ, дээдэ хургуулинуудһаа түлөөлэгшэд баярай үгэнүүдые, гарай бэлгүүдые барюулаба. Бидшые Эрдэм һуралсалай министрствын дэргэдэхи залуушуулай хорооной зүгһөө баярай үгэ хэлэжэ, ханын часы, Тувшин багшада, гадаадын харилсаатай менежер Бямбасүрэндэ гарай часуудые бэлэг болгон зүүлгэбэбди. Тэрэнэй удаа Монголой арадай хүүгэдэй уран бэлигтэнэй концерт-наада наяршаба. Зал соо һууһан харагшад халуун альга ташалгаар номер бүхэниие үдэшөө. Саашадаа иимэ бэлигтэй дууша, хатарша, хүгжэмшэ үхибүүд хүхэ мүнхэ тэнгэрийн хүсэн доро хойто үеын залуу һүрэгтэ жэшээ болон, арадайнгаа соёлые дэлхэй дүүрэн суурхуулжа ябахань дамжаггүй. Иимэл үхибүүдые бурханһаа заяатай, жаргалтай гэдэгын дэмы бэшэ. Үхибүүдэй концерт-наада хоёр часай туршада нэгэ амисхал дээрэ үнгэрөөд, Монголой эстрадын одод тайзан дээрэ гаража, үшөө хоёр часай туршада хүн бүхэнэй сэдхэл зүрхэ доһолгомо «Найрамдалда» зориулан дуу, хатараша табиба. Монголой дээдэ захиргаан, «Найрамдал» түб булда суглараашадта аргагүй гоё һайхан концерт-наада бэлэглэжэ, түрэнэн үдэрөө олоной дунда үнгэргэбэ. Нүгөөдэрын, июлиин 19-дэ, «Найрамдалда» ойн баяр үргэлжэлөө. Спортивна талмайнууд дээрэ эддэб янзын мүрысөөнууд үнгэржэ, илагшад тодороо, баяр ёһололой жагсаал үнгэрөө. «Найрамдалай» дуу, хатарай бүлэгүүд өөһэдынгөө одо элие баһал носогоо. Сэбэр үргэн талмай дээрэ сагаан даавуугаар хушагданан шэрээнүүд дээрэ амтан эдэе элбэгээр табигдажа, табан зуун гарап хүбүүд, басагадые үдэрэй дүрбэн сагта баяр ёһолодоо уриба. Тувшин дарга найрамдалай ороной бүхы ажалтаниие, амаргашадые халуун зүрхэнһөө амаршалаад, бултандань гарай бэлгүүдые бариба. Буряад үхибүүд одоо ехээр баярлажа, альга ташажа, буряад дуугаа табиба. Үдэһын долоон сагта энэ ехэ найр наадан дүүржэ, үхибүүд галай нааданда уригдаба. Би бэшэ гурбан багшанартай хамта гал түүдэ носогоо хүндэтэ эрхэдэ хүртэлсөөб. Одоо эндэ эдиршүүл сүт хамта дискотекэдэ хабаадалсажа, зүрхэ сэдхэлээ тэниилгэбэ. Хүхэ мүнхэ тэнгэрийн фейерверк ялас гэмэ галаар шэмэглэжэ, булта сугларгашадые гайхуулаа. Тэрэ үдэшэ баярай галай һайндэр, дискотекэ 24 час болотор үргэлжэлөө. Нэгэ үгөөр хэлэхэ болоо һаа, уласхоорондын үхибүүдэй «Найрамдал» түбэй гушан жэлэй ойн баяр үндэр хэмжээндэ үнгэрөө гээ һаа, алдуу болохогүй.

Энэ баярай найр наадан хоёр үдэрөөр үнгэршэхэ бэшэ, жэлэй туршада яһала олон хэмжээ ябууланууд үнгэргэгдэжэ байхаар түсбэлэгдэнхэй. Жэһээлбэл, дэлхэйн үхибүүдэй түбүүдэй хуралдаан «Найрамдалда» үнгэргэгдэхөөр хараалагданхай. Эндэ ЮНЕСКО-гой түлөөлэгшэд уригданхай. Азиин үхибүүдэй түбүүдэй түлөөлэгшэд сугларжа, суглаан үнгэргэн байна. «Найрамдалай үхибүүд» гэнэн томо тиражтай үнгэтэ альбом бэлдэгдэжэ байнхай. «Бидэ найрамдалайхичиди» гэнэн дуунуудай аудиокассетэ айлшан бүхэндэ бэлэг болгон барюулаа. 650 үхибүүдэй һууха һуудалтай гоё һайхан соёлой ордон «Найрамдалда» баригдахаар түсбэлэгдэнхэй. Монголой аймаг бүхэндэ «Найрамдалай» үдэрнүүд эмхидэгдэхэ юм. 2008 оной декабрь һарада эгээл эдэбхитэй, «Найрамдалда» аша тула хүргэлсэһэн, магтаал сольень батадагдалсаһан хүнүүдые урижа амаруулхаар хараалагдана.

Буряад арадай эдир түлөөлэгшэд энэ ойн баярта хабаадалсажа, багаханшые һаа өөрынгөө хубита оруулалсаа гээд дуулга. Буряад Республикын Эрдэм һуралсалай министрствын залуушуулай хороон саашадаа Монгол оронтой гадаадын харилсаа холбоогоо улам үргэдхэжэ байха гэжэ найданабди. Сэлэнгын районной эжы абанар Гусинозерск хото дээрэ автобусыемнай хүлээжэ, үхибүүдээ угтан абахадаа, баярай үгэнүүдые хэлээ һэн. Улаан-Үдээд Монголодо амархан үхибүүд хойто жэл «Найрамдалда» дахинаа уулзахабди гээд тараа бэлэй. Түрэлхидын ехэл баяртай энэбхилэн зүбшөөжэ байгаа бэлэй. Уулзатараа баяртай, бидэнэй дуратай «Найрамдал»!

Людмила ДОРЖИЕВА,

Буряадай, Россин соёлой дабьяата хүдэлмэрилэгшэ, педагогикын эрдэмэй кандидат, бүлэгтэй хүтэлбэрилэгшэ, Автарай фото-зурагууд.

XVII ЖАРАНАЙ ГАЛ УЛААН ХУЛГАНА ЖЭЛ

НАМАРАЙ ЭХИН САГААН БИШЭН НАРА

Буряад литэ	3	4	5	6	7	8	9
Европын литэ	4	5	6	7	8	9	10
Гараг Нэрэ Үдэр	Дабаа Лара понед.	Мягмар Марс втарник	Лягда Меркури среда	Лүрдэ Юпитер четверг	баасан Солдон пятница	бимба Сатурн суббота	Нима Наран Воскр.
Үнгэ Үдэр	улаан Хулгана	улаагшан Үхэр	шара Бар	шарагшан Туулай	сагаан Луу	сагаагшан Могой	хара Морин
Мэнгэ	4 ногоон	3 хүхэ	2 хара	1 сагаан	9 улаан	8 сагаан	7 улаан
Һуудал	уһан	уула	модон	хуи	гал	шорой	түмэр

Гарагай 2-то шэнын 3 (августын 4).
Улаан Хулгана, 4 ногоон мэнгын, уһанда һуудалтай үдэр. Бальжиниматай (буян хэшэгтэй), тон һайн үдэр.
Бурханда мүргэхэ, бурхан, сахиуса, лусууд, тэнгэри тахиха, бурханай ном уншуулаха, буян ехээр үйлэдэхэ, хэшэг дуудаха, даллага абаха, гэр байшан бариха, мал худалдажа абаха, эд зөөри олохо, зүб мүрөөр ябаханда, буян хэшэг нэмэхэ - тон һайн байна.

Үхибүү хүдэ оруулха, бага хүүгэдэ гэрһээ холо эльгэхые тэбшэхээр.
Хүнэй үһэ абаа һаа, эд зөөри элбэгжэхэ, мал үдэхэ.
Гарагай 3-да шэнын 4 (августын 5).
Улаагшан Үхэр, 3 хүхэ мэнгын, хада уулада һуудалтай үдэр.
Бурхан тахиха, үдэ буянай үйлэ үйлэдэхэ, дасан (дуган) хээхэ, зарга шийдэхэ, лусууд тахиха, уһан балин («чавдор»), лусуудай балин («лудор»), эм залаха мэтгын үйлэнүүдтэ һайн.

Зүгөөр газар хахалха, абаһанаа бусааха, модо хюрөөдэхэ, сабшаха мэтгын үйлэнүүдтэ муу.
Хүнэй үһэ абаа һаа, бэсын юрэнхы тамир һайжарха.
Гарагай 4-дэ шэнын 5 (августын 6).
Шара Бар, 2 хара мэнгын, модондо һуудалтай үдэр.
Бурханда мүргэхэ, үндэр сахиуса тахиха, тангаригаа болоулаха, дайсание номгодохо, дасан (дуган), мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдэ бодхоохо, би-

АМАРШАЛГА

Түһхэн нютагһаа гарбалтай Сергей Гаврилович САГАЛУЕВЫЕ тэбхэр 50 наһанайн ойн баяраар амаршалаад, олон жэлдэ үнэр баян, буянтайхан ажаһуухыень хүсөөд, үри үхибүүдээ, аша гушаяа, эзэнэрээ үргэлсэжэ, ута наһа наһалжа, удаан жаргал элдэжэ, ажалдаа амжалтаттай, ходоодоо элүүр энхэ, үбшэ зоболонгүй, олон жэлдэ маанадаа баярлуулжа ябахынь хүсэнэбди!

Эжын Лиза, үхибүүдын Самба, Саян, Сэсэгма, Аюна бэри, Сэрэна, Баяр хүрьгэн, Баярма ба Сэсэгма.

салгал хэхэ, шэнэ хубсаһа үмдэхэ, тарья тариха мэтгын үйлэнүүдтэ һайн.

Модо отолхо, залуу модоной мүшэр хухалха мэтгын үйлэнүүдэ тэбшэхэ шухала.

Хүнэй үһэ абаа һаа, эд бараан арбажаха, мал үдэхэ.

Гарагай 5-да шэнын 6 (августын 7).

Шарагшан Туулай, 1 сагаан мэнгын, хийдэ һуудалтай үдэр.

Бурханда мүргэхэ, лусууд тахиха, таринуудые олоор, шагнаар уншаха, арга эб олохо, мүр гаргаха, үзэг шудалха, зурхайда һураха, буян ехээр үйлэдэхэ, дайсание дараха, аршаанаар бзез, хүүгэдэ ариуудаха мэтгын үйлэнүүдтэ һайн.

Бага хүүгэдэ хүдэ оруулха, багашуудые гэрһээ ондоо тээшнэ ябуулха мэтгэ тэбшэхээр.

Хүнэй үһэ абаа һаа, шэг шарайн үнгэ зүһэ һайжарха.

Гарагай 6-да шэнын 7 (августын 8).

Сагаан Луу, 9 улаан мэнгын, галда һуудалтай үдэр.

Модон хохи шанартай, муу үдэр байна.

Хүнэй үһэ абахые хойшо-луудал, гээрэ.

Гарагай 7-до шэнын 8 (августын 9).

Хутагын хурса үдэр. Сагааншан Могой, 8 сагаан мэнгын шоройдо һуудалтай үдэр.

Хутагын хурса үдэр. Бурханда мүргэхэ, сан тахиха, амгалан байдал дуудажа, ном уншаха, үндэр ехэ сахиусадта үргэл үргэхэ мэтгын үйлэнүүдтэ һайн.

Харин хүншүү хөрбөхо гаргаха, мяха шараха, тоһо хайлуулха мэтгэ тэбшэхэ хэрэгтэй.

Хүнэй үһэ абаа һаа, наһан ута болохо.

Гарагай 1-дэ шэнын 9 (августын 10).

Хутагын хурса үдэр. Хара Морин, 7 улаан мэнгын, түмэртэ һуудалтай үдэр.

Бурханда мүргэхэ, зальбарха, бурханай шэрээд мандал тахиха, Наранда, һарада, бусад юртэмсэ-нүүдтэ үргэл үргэхэ, түмэр хайлуулха мэтгын үйлэнүүдтэ һайн.

Тэбшэе мори худалдаха, худалдажа абаха мэтгэ тэбшэхээр.

Хүнэй үһэ абаа һаа, үбшэн хүрэхэ.

ЗҮГДЭР-НАМЖИЛМАА ГЭНЭН СУБАРГА БОДХООГДОБО

Наранай гараха зүг тээшэ нэмжынэн үргэн уужам Ярууна. Энэ аймалһаа гараһан мэ-дээжэ бэшээшэ, позүүдэ, дуушад, хүние аргалха эмшэд гэхэ мэтэ ехэл олоороо хүжэн гаража, ганса Буряад ороно бэшэ, бүхэ Росси гүрэнөө хари гүрэнүүдээр суур-хуулан, мүнөөшье суурхуула. Энэмнай хэндэше мэдээжэ, уян һайхан уянгата ямба, яшагүй хүндэмүүшэ Ярууна болон.

Һаян үдэрнүүдтэ (тобшоор хэлэхэдэ, июлийн 20-до) үргэн ехэ Нархата нуурай дэргэдэ, Дархитын буурал баабайн хормойдо, хүжэ ногоон талайда, хуһан сагаан тужада, дун сагаан дээшэ дэгдэжэ байһан хун шубуундал Зүгдэр-Намжилмаа гэнэн субарга эндэм-най бодхоогдобо. Энэ субарга Ивалгын дасанай шэрээтэ байһан эмшэ лама Гармажапов Даша-Нима Доржиевичта зориулагдан бодхоогдоо гэхэ хэлэе. Гэжа талаһаань хара-хада, гол харгыһаа холо бэшэ, үндэр гоё, үлхөө гэнжэнүүдээр хүр-еэлэгдэн, газарһаа урһан шонги, наран шонги соройһон су-барга харахат.

Энэ субарга барихада, гори-тойхон хубитага оруулан Дор-жиев Даша-Нима Балданович, Цы-бинов Владимир Гармажапович, Гы-банов Дамдин-Доржо Базарович, Фомин Игорь, Шутков Евгений Иванович, Фидиев Александр, Колмаков Виктор, Бадмаева Долгор Бадмаевна гэхэ мэтэд ехэл оролдо-жо, уран гараа гарһанайн түлөө Ивалгын дасанай шэрээтэ ламын зүгһөө грамота, үнэтэ бэл-гүүдээр урмашуулагдан бай-на. Мүнгэнэй талаар түрэл гарал-нуудын, Даша-Нима ламын түр-рэнэн нютагайн Улаан-Яруунын зон, бүхэ дасан дуганууд, Яруу-нын зоной хүсөөр бодхоогдоо гэ-

жэ ойлгуула. Илангаяа Даша-Нима ламын хани нүхэр Сэрэм-жэдэ хубита тон ехэ гэжэ һа-нуулаа.

Тобшо тэдгээр Ивалгын да-санай шэрээтэ, эмшэ лама Гар-мажапов Даша-Нима Доржиевич тухай хөөрөө хада нимэ. Дор-жиевтанай гэр бүлэдэ Гармажап Сэпэлмаа хоёрто 1946 ондо тү-рүүшын хубүүн түрээжэ, Даша-Нима гэжэ нэрэ үгтэһэн байна. Даша-Нимаһаа хойшо Цэдэн-Ешэ, Ринчин-Нима, Ринчица, Дарима гэжэ дүрбэн үхибүүд түрэнэн бай-на. Тээд яахаши, бурханай та-билангаар 2000-дахи жэлдэ Даша-Нима лама нүхэдһөөн хахасан, Диваажанай орондо ябашоо бэлэй. Даша-Нима баһаань дүүнэртэй найжалһан, нүхэдтөө хүндэмүүшэ, ажалша шуран хубүүн байгаа. 16 наһатайһаань барилгада хүдэлжэ, һүүлээрнэ гансааран тооной га-заагаа гэр барижархэо һэн. Нур-гуулияа амжалтаттайгаар дүүргэжэ, Монголдо ламанарай тусхай нур-гуулида эльгээгдэдэ, тэрэнэй бэр-хээр дүүргэжэ түгэсхөө һэн. Энэмнай Буряадаһаа ошонон ла-манарай түрүүшын оюутад болон гээшэ. Эмшэ лама гэнэн тусхай мэргэжэлтэй хүн, олон жэлдэ хү-дэлһэнэй удаа Ивалгын дасанай шэрээтэ болотороо ургаа һэн. Даша-Нима лама Сэрэмжэд хоёр дүрбэн үхибүүтэй, мүнөө дээрээ ашанар, зээнэр олон. Иймэл даа, хүнэй, бурханай үгэһэн наһан.

Субарга нээлгэндэ Яруунаһаа гарбалтай 6 ламанар хүн зоной ам-галан, ариун байхын түлөө ном уншаһанай һүүдэ гороо боложо, аахарюулгын далга абтагдажа, ла-манарай ажал дүүрбэе гээшэ. Энэнэй удаа одоол хүнэй зүрхэ сэдхэл хүдэлхөөр найр наадан наярла. Эгээ багашуулай 7 наһа хүрэтэр урилдаагаар найрнай

эжилжэ, буряад барилдаагаар хү-сээ туршалдаха, хоолойн һайха-ниие хангиурдаха мүрысөөн эжилжэ, олон зоной дүхэригүүд эн-дэ тэндэ бии боложо байхань ха-рагдана. 7 наһа хүрэтэр 50 метрэй зайда Цыренов Бальжан нэгэдэхи һуури эзэлбэ, удаашалан 8-10 хүр-этэр 100 метрэй зайда Цыренов Аюша нэгэдэхи һуури эзэлэе, 11-14 наһа хүрэтэр 400 метрэй зайда Гомбожапов Владимир нэгэдэхи һуури эзэлжэ, баран булта мүнгэн шанда хүртэжэ, бэлэг сэлэгүүдээр урмашуулагдаа. Саашааа ехэшүү-лэй урилдаан боложо, Ламин Алек-сандр 500 метрэй зайда нэгэдэхи һуури эзэлжэ, «DVD» гэнэн бэлэгтэ хүртөө. Эхэнэрнүүд соһоо 40 наһа хүр-этэр 500 метрэй зайда Цыбикова Вероника илажа, сотово телефондо хүртэбэ. 40 наһанһаа дээшэ урил-дан эхэнэрнүүд соһоо Колма-кова Светлана нэгэдэхи һуури эзэлжэ, үнгэтэ телевизортэ хүртэ-һэн байна. Багжагар, шуран хубүү-дэй барилдаан эжилжэ, Хэжэнгэ-һээ гарбалтай Нархатын хүргэн Дагбаев Баатар нэгэдэхи һуури эзэлжэ, ээм мүрэдөө хони ашаха аза талаантай байшоо. Аюржанов Цэдэн хоёрдохы һуури эзэлжэ, электродрельдэ хүртэбэ. Цыре-торов Бато 3-дахи һуури эзэлжэ, 1000 түхэриг шанда хүртөө. Багашуу-нууд баһашье барилдажа, мүнгэн шанда, үнэтэй бэлэгүүдээр ур-машуулагдаа.

Энэ ехэ нааданай үедэ нэгэ үр-гэлжэ нютагай дуушадай нангин һайхан хоолой найржа, Нархата нютагаа, яшагүй үргэн Яруунаһаа яб гэнэн дуугаар магтан дуула-хадань, дура сэдхэл хүдэлхэ ёһоо-роо хүдэлжэл байгаа бэлэй. Түгэс-хэлэйн урдахаан хүн зоной таража байхада, хүнгэн, зөөлэн далитай элэз шубуун Субарга дээгүүр гурба дахин элижэ, Зүгдэр-Намжилмаа субарга бүтээ гэнэндэ элин, саа-шаа наранай элшэ тугада Нархата нютагаа бүридхэн, бага боло болохоор харагдахаяа болишоо һэн.

Элбэг МАНЗАРОВ.

МОНГОЛ СОЁЛШОНОЙ БЭЛЭГ

Дархан хотын театрай директорээр хүдэлхэ үедөө Улаан-Үдэ айл-шалан ердэг, Буряадай соёл-шодор харилсадаг бэлэй.

Мүнөө иишэ ершэн ушарын хадаа Буряад ороной байгаа-лайн баялг хам-гаалха тухай те-мээр кино буула-ха тухай хөөрэлдөө хэхээ ерээб гээд тэрэ тайл-барилба. Ерэхэ жэлнүүдтэ Дархан Улаан-Үдэ хотонуудай хоорондо энэ талаар хэлсээ баталха хүсэл байна, бэлэдхэлэй ажал хэгдэхэ ёһотой.

Ойхон буурал баабайн үзэм-жэтэ үзэхэлэнгые харуулан га-дартай «Байгал далай» гэнэн номын худалануудые ирахада, Байгал далайда, Сэлэнгэ мүрэнэд, Бүрэн Баян хангайда, Буряад ороной сууга бэлитгэн Даш-и-рабдан Батожабайда, Майдари Жапхандаевта, буряад хүгшэдтэ зориулагдан уран һайхан ун-шасатай ульгам, уянгатай шүлэ-гүүд хойно хойноһоо һубарина. Дуунуудын нототойгоо үгтөөтэй. Юрэдөөл, жэнхэни монгол аялга эздэлэн, буряад тальемнай, Байгал далайемнай баясуулжа байһан-дал, магтаал мэтээр шэхэндэ хан-хинахадал гэнэ.

Буряад байдалые үргэн маг-таһан Дашзэвэгтэ, энэ номдо мүн лэ шүлэг, дуунуудаа оруулан Л.Оюунцэцэгтэ баярые хүргөөд, хүршэ хүбөө эб хамта ажами-дарял, шүлэг, дуунуудаа андал-дажа байлал, Буряад, Монгол оро-нуудайнгаа буурай солье үргэл гэжэ урйалха байһаб.

Гүнзэн-Норбо ГҮНЗЫНОВ. С.ДОНДОКОВАГАЙ зураг.

РАСПИСАНИЕ ХУРАЛОВ УЛАН-УДЭНСКОГО ДҮЙНХОР ДАЦАНА ХАМБЫН ХҮРЭ

Август 2008 г.		20 ср	9:00-11:30	Табан Хан	
2 сб	9:00-11:30	Ахамо	25 пн	9:00-10:30	Замбала
3 вс	9:00-12:00	Ахарзай	Ежедневно	9:00-11:00	Сахиюсан хурал
11 пт	9:00-11:30	Дамжан Дорлог	Каждую субботу	9:00-11:30	Баян Намсарай

Хайрата хубүүн, эсэгэ, хүргэн СОДБОЕВ Даба-Самбу Пурбуевичай саһаа урид наһа бараһан ушараар гэр бүлэнь, түрэлхид болон дүтынхидын гүнзэгы шаналаал гашуудалтайгаар мэдүүлнэ.

2008 оной августын 1-дэ үдэрэй 12 саһаа Белнинский үйлсын 61-дэхи гэрһээ хүдөө табигдаха.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

<p>Генеральна директор - ахамад редакторай түлөө Т.В.САМБЯЛОВА. Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА.</p> <p>РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, Б.Г.БАЛЖИРОВ, А.Н.КОВАЛЕВ, М.В.КАЛАШНИКОВ, И.В.СМОЛЯК (Буряад Республикын Правительство), А.С.КОРЕНЕВ, Ц.Б.БАТУЕВ, В.Р.БУЛДАЕВ, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), А.А.АНГАРХАЕВ (генеральна директор-ахамад редактор), Д.Б.ГУРОДАРМАЕВА (редакторай орлогшо), С.Б.БАЙМИНОВА (харьюсалгата секретарь), В.Г.ГОМБОЕВА, Н.Д.БАДАМИНЧИНОВ, Л.В.ОЧИРОВА, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА.</p> <p>Хэлбэлэй байшанай телефонууд: генеральна директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмный - 21-54-54 (факс), ген. директорэй I-дэхи орлогшо - ахамад редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-64-36, 21-33-61, секретаридай - 21-60-21; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлой болон түүхын - 21-54-93; «Морин хуур», «Вершины» журналнуудай редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутай ажабайдалай болон олонитын хүдэлмэрин, «Одон» журналай редакци - 21-54-93; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерческэ ажалай - 21-55-97, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерин - 21-23-67.</p>	<p>Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ хото, Каландаришвилийн үйлсэ, 23, Хэлбэлэй байшан "Буряад үнэн". E-mail: unep@mail.ru</p>	<p>Газетэ хэлбэлэй 4 хуудан хэмжээтэй. Индекс 73877. Хамтын хэлбэ - 30080. Хэлбэлдэ тушаагдан саг - 17.00.</p>	<p>"Республиканска типографи" гэнэн ОАО-до бэлэн диапозитивүүдхэ газетэ 7000 хэлгээр хэлбэлдэ. Директорайн телефон: 21-40-45. Б-0165-дахи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай.</p>
<p>Редакцида ороһон материалнууд шүүмжэлэгдээгүй, мүн авторнуудтань бусаагдадаггүй.</p> <p>Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, шотагай нэрнүүдэй бэшэлые хазгайруулан ушарта авторнуудын харьюсалгатай. Редакцин ханамжа авторайхитай адли бэшэ байжа магад.</p>			

ПОБЕДИТЕЛИ КОНКУРСА ПРОЕКТОВ ЭТНОТУРИСТИЧЕСКИХ ЦЕНТРОВ «БУРЯТСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»

В республиканском агентстве по туризму состоялось вручение дипломов и денежных призов победителям выставки-конкурса проектов этнотуристических центров «Бурятское поселение», прошедшей в рамках «Алтарганы-2008». Напомним, что все призовые места в номинации «Проекты, разработанные без участия профессиональных архитекторов», заняли проекты из Бурятии. Это «Древнее этнопоселение «Гуннское городище» (Иволгинский район), «В гостях у племени Гучит» (Зайграевский район) и «Улзар» (Джидинский район).

Приложение к престижным дипломам фестиваля - премии в размере 50, 30 и 20 тысяч рублей. Поздравляем! Сегодня «Духэрэг» знакомит читателей с победителями.

Проходила выставка в Иркутске в СибЭкспоЦентре. Экспозиция нашей республики на этом конкурсе признана лучшей. Надо отметить ее удачное решение - стилизованную юрту из разноцветных полупрозрачных лент, где по кругу уютно разместились экспонаты всех девяти представленных республикой проектов. Почти все презентации сопровождались видеоматериалами.

НА ГУННСКОМ ГОРОДИЩЕ ПОЯВИТСЯ ДВОРЕЦ ПРАВИТЕЛЯ

ПО ИТОГАМ конкурса первое место занял проект «Древнее этнопоселение «Гуннское городище», представленный Иволгинским районом. Очень живописно смотрелась группа «гуннов», встретившая комиссию во всеоружии. Очаровательные юные девы в необычных нарядах и воины в боевом снаряжении привлекали все взгляды. Особенно эффектно смотрелся в наряде гунна автор проекта-президент Международного гуннского фонда Олег Булутов. Как он рассказал, все наряды соответствуют тем, что носили гунны более двух тысяч лет назад. Продемонстрировал он и меч, найденный при раскопках и

восстановленный. Единственное в Забайкалье Гуннское городище, памятник мирового значения, находится в пятнадцати километрах от Улан-Удэ, недалеко от села Иволгинское, возле устья реки Иволги. Это развалины города, где, по последним данным, проживали около четырех тысяч человек, построенного как военная база и разрушенного огнем. Археологические раскопки возобновлены в начале июля, через 49 лет, после прошедшего в конце июня III Международного Гуннского фестиваля. Помочь в раскопках обещали гости фестиваля из музея-заповедника «Куликово поле».

Уже много лет Гуннское городище привлекает туристов, и Булутов предлагает построить здесь Дворец правителя. Он представил макет - это здание в несколько этажей из белого камня. По словам Булутова, так оно выглядит на основе раскопок. Администрация Иволгинского района дала согласие на строительство здания, где предполагается устроить гостиницу для туристов. На комиссию произвели впечатление и прекрасные иллюстрации с изображениями гуннов, их нарядов, и главное - увлеченность Булутова историей этого древнего народа.

АЦАГАТЦЫ ПОКАЖУТ СВАДЕБНЫЙ ОБРЯД

Ацагатцы впервые заявили о себе в прошлом году. На четвертой выставке «Туризм и отдых в Бурятии» они пригласили к себе на выездную экскурсию «В гостях у племени Гучит».

Село Ацагат Зайграевского района славится своим дацаном, основанным в 1825 году, семью хамбо-ламами, знаменитым дипломатом, учителем тринадцатого Далай-ламы Агваном Доржиевым. Это село посетили цесаревич Николай и дважды - нынешний Далай-лама. Туристов встречают у входа в дацан, где хранятся Тысяча Будд, а в дом-музее Агвана Доржиева увидите восковые фигуры четырех буддийских иерархов, бесценный Атлас тибетской медицины. А за селом, у реки, фольклорный коллектив покажет свадебный обряд, угостит бурятскими блюдами, свежей бараниной. Позже можно поиграть в шагай, алта нюула, хээр шаалга. Ацагатцы привезли на выставку даже восковую фигуру Агвана Доржиева и объяснили это тем, что родом его прадед из качугских бурят.

Доброжелательность, патриотизм сельчан, их хлебосольность произвели должное впечатление на комиссию, достойно оценившую их идею, их умение преподнести себя серебряным дипломом выставки.

Проект этнотуристического центра «Улзар» в Джидинском районе занял третье место на «Алтаргане-2008».

КУПАНИЕ В ЛЕЧЕБНОМ ОЗЕРЕ, КАТАНИЕ НА ЛОШАДЯХ В УЛЗАРЕ

Улзар - это небольшое, всего в 30 дворов, село в 60 километрах от райцентра Петропавловки. Живущие здесь сартулы по сей день сохранили свой говор и своеобразные обряды, навыки изготовления войлока и традиционной утвари, национальной одежды и блюд. Они ведут

в основном личное подсобное хозяйство, занимаются охотой, сбором ягоды и других лесных даров. Улзарцы приветливы и дружелюбны. Известно село и тем, что отсюда родом двое хамбо-лам, в том числе основатель Иволгинского дацана Лубсан-Нима Дармаев, а также первый Герой Советского Союза из Бурятии Гармажап Аюрович Гармаев. Село окружают святые горы Баян Уула, Хонгор Уула, недалеко аршан, а в 25 километрах - знаменитое озеро Таглей с его лечебными грязями и пиявками. Эффект от лечения, как говорит главный специалист по туризму администрации Джидинского района Виталий Дашипылов, большой, особенно при кожных болезнях.

Все это, вместе взятое, вкупе с живописной природой, чистой воздухом и подтолкнули профессора ВСГАКИ Надежду Базаржаповну Дашиеву на идею о создании здесь этнотуристического центра, поддержанную районной администрацией. Год назад в районе состоялась презентация проекта, и в селе был создан СПОК, куда вошли 12 человек. В прошлом же году здесь встретили американца, французов, корейцев. В этом году приняли три группы из Бурятии. В итоге довольны остались и гости, и хозяева.

А где проживали гости?

- В гостевых домах. При большом потоке предложим палатки. Но скоро появятся юрты. Их будет три. Они заказаны через ВАРК и, как сообщили, две юрты уже готовы, - говорит Виталий Дашипылов и приглашает:

- Приезжайте в Улзар. Здесь за несколько дней вы прекрасно отдохнете. Прогулки по лесу, прием аршана, купание в лечебном озере, экологически чистая пища. Вам предложат барана, могут показать обряд подношения төөлэй, процесс изготовления войлока, ковки подковы, приготовления национальной бурятской водки, молочных продуктов - сметаны, масла, айра-

ка, тарака. Покатаетесь на лошадях, постреляете из лука и охотничье оружие. Плюс - культурная фольклорная программа.

По его словам, проблем с транспортом нет: микроки выезжают из Улан-Удэ ежедневно. Стоимость проезда - 250 рублей.

Лучшее время для отдыха на Таглее - конец июля-середина августа. А в перспективе, как рассказал Дашипылов, предполагается открытие в Улзаре кузницы, мастерской по изготовлению саней, карет, шорного производства, конюшни, цеха по изготовлению молочных продуктов, приобретение чесальной машины.

И, как всегда в начале пути, потребуются инвесторы.

О серьезности планов джидинцев можно судить по их экспозиции на «Алтаргане-2008». С каким старанием, любовью из природных материалов были сделаны макеты села и окружающей его природы. «Шедвром» назвал без ложной скромности Дашипылов творение рук десятиклассниц, созданное под руководством и участии учителя труда Верхне-Торейской средней школы Геннадия Ивановича Шарипова.

А потенциал для развития туризма в районе есть. Дашипылов с жаром рассказывает о планах открытия казачьего этнопоселения в Желтуре, о Гэгэтуйском аршане - имеются несколько видов источников, излечивающих от болезней сердца, желудка, печени. Не считая субурганов и святых мест, только в Джидинском районе имеются три дацана: Сартуул-Гэгэтуйский, Булагский (с.Оёр), Атаганский (с.Дырсестуй).

Также планируется развивать турмаршруты к археологическим памятникам.

По всем вопросам можно обращаться к Виталию Дашипылову по тел.: 8-30134-41-4-15 или в СПОК «Номто»: 8-30134-42-2-00 (таксофон).

Людмила ОЧИРОВА.
Фото автора.

Так выглядел Дворец правителя

Хунну. Древнекитайский рисунок; антропологическая реконструкция хунну. По материалам Иволгинского могильника Мамонова Н.Н.

Ацагатцы. В центре - руководитель проекта, директор СДК Нина Нимбуева

Для Вас и вашей семьи ДОСТОПРИМЕЧАТЕЛЬНОСТИ

ДИМЧИГ-СУМЭ (ХРАМ ВЕЛИКОГО БЛАГА), в переводе - Храм Димчига, главного хозяина горы Алханай.

СЭНДЭМА (ЛЪВИНОЛИКАЯ ДАКИНИ) - хранитель буддийской веры и одновременно женского начала.

УУДЭН-СУМЭ - СКАЛА ХРАМ ВОРОТА. Жемчужина Алханая, естественная арка, образованная процессом выветривания.

ДОРЖИ-ПАГМА - Алмазная царевна - супруга «хозяина» Алханая Димчига.

ОЧИЩЕНИЕ ОТ ГРЕХОВ - естественное нагромождение обломков скалы, при прохождении которого человек очищается от грехов.

ЧРЕВО МАТЕРИ (ЭХЫН УМАЙ) - богиня, дарующая детей.

НАРА-ХАЖАД - скала с обширной расщелиной есте-

ственного происхождения. Иногда там раздается музыка, а сквозь расщелину происходит приток космической энергии при медитациях.

ИНФРАСТРУКТУРА ПАРКА

ЮРТОЧНЫЙ ГОРОДОК (9 юрт, каждая рассчитана на 3 человека, юрта для банкетов, холодильник, баня, душевые кабинки).

ВИЗИТНО-ИНФОРМАЦИОННЫЙ ЦЕНТР

Аршан - оздоравливающий и дарующий космическую силу.

К вашим услугам: спортивные площадки, позные и.т.д.

В стоимость путевки входят: Проезд в обе стороны.

Проживание в коттеджах, трехразовое питание.

Экскурсия по Алханая.

Тел: 8 (3012) 43-45-52

Сот: 8 924 653-63-36.

ПРИГЛАШАЕМ ПОСЕТИТЬ АЛХАНАЙ